

[Miljøministeren]

Forskning med *gruppe I-organismer* kan foregå uden anmeldelse af projekterne, men forskeren skal føre protokol over det udførte arbejde og på forlangende stille denne til myndighedernes rådighed. Ved industriel anvendelse af *gruppe I-organismer* skal virksomheden inden påbegyndelse indsende en notifikation til myndighederne og kan umiddelbart herefter gå i gang.

Forskning med *organismer i gruppe II* skal anmeldes til myndighederne. Efter 15 dage kan projektet gå i gang, medmindre myndighederne har modsat sig dette. Ved industriel anvendelse af *gruppe II-organismer* skal virksomheden indgive en mere detaljeret anmeldelse. Myndigheden har 60 dage til behandling af sagen. Myndigheden skal i øvrigt inden 60 dage fra anmeldelsen underrette Kommissionen. Samtidig skal medlemslande, der vil kunne berøres af et eventuelt uheld, konsulteres.

Myndighederne skal sikre, at virksomheden giver meddelelse i tilfælde af uheld, og myndigheden skal underrette Kommissionen og de medlemslande, der vil kunne berøres.

Direktivets bilag kan ændres af Kommissionen efter konsultation af en rådgivende komité.

Folketinget vedtog i 1986 en særlig lovgivning om miljø og genteknologi, som på væsentlige punkter er mere vidtgående end direktivforslaget.

Forskning med genteknologisk fremstillede organismer skal ifølge lov om miljø og genteknologi foregå i laboratorier, der er klassificeret til dette formål efter regler udstedt efter arbejdsmiljøloven. Arbejdsministeriet har fastsat nærmere regler herom. Disse regler er mere detaljerede end EF-direktivforslaget.

Yderligere fastsætter Arbejdsministeriets regler, at projekter skal anmeldes. Projekter i den laveste risikoklasse kan gå i gang umiddelbart efter anmeldelsen, hvorimod projekter i de højere risikoklasser kræver forudgående vurdering inden 30 dage. Visse projekter kræver godkendelse.

Industriel anvendelse af genteknologisk ændrede organismer skal godkendes efter lov om miljø og genteknologi og efter Arbejdsministeriets regler. Der er således ingen industrielle aktiviteter, der umiddelbart kan gå i gang som foreslået i EF-direktivforslaget.

Direktivforslaget vil således i den nuværende form nødvendiggøre lempelser i lov om mil-

jø og genteknologi og i Arbejdsministeriets bekendtgørelser om henholdsvis genteknologi og arbejdsmiljø og registret for genteknologi.

Miljøministeren har den 17. november 1988 fremsat forslag til ændring af loven med det formål bl.a. at justere reglerne for storskalaforsøg med genteknologi således, at disse forsøg kan reguleres efter en mere smidig ordning, som også gælder for forskning. Endvidere skal loven revideres i folketingsåret 1989-1990.

Redegørelse af 23/11 88 til Folketinget vedrørende forslag til Rådets direktiv om udsætning i miljøet af genetisk modificerede organismer. KOM(88)160. Endelig udgave SYN 131, Bruxelles 4. maj 1988.

(EF-redegørelse nr. EF 5).

Miljøministeren (Lone Dybkjær):

Forslaget er oversendt til Rådet i maj 1988 sammen med et parallelt forslag til direktiv om udsætning i miljøet af genetisk modificerede organismer. De to forslag skal ses i sammenhæng med et direktiv om beskyttelse af arbejdstagere mod risici i forbindelse med biologiske stoffer på arbejdspladsen.

EF-Kommissionen fremsatte i 1979 forslag til direktiv om sikkerhedsforanstaltninger mod formodede risici i forbindelse med gensplejsning. Forslaget ændredes til et forslag om en henstilling. I overensstemmelse hermed fremkom Rådet for De Europæiske Fællesskaber den 30. juni 1982 med en henstilling til medlemslandene om registrering af arbejde i forbindelse med gensplejsning.

Forslaget angiver artikel 100 A som hjemmelsgrundlag. Forslaget har til formål at beskytte mennesker og miljø mod de mulige risici i tilknytning til udsætning i miljøet af genetisk modificerede organismer. Direktivet skal endvidere tilnærme medlemslandenes lovgivning på området med henblik på at muliggøre en sikker udvikling af bioteknologien. Forslaget omfatter både planter, dyr og mikroorganismer.

Ifølge forslaget indføres der en procedure for udsætning i *forsøgsøjemed*, hvor den nationale myndighed har det fulde ansvar for vurdering og beslutning om udsætning.

En anden procedure gælder for udsætning af genetisk modificerede organismer med henblik på *markedsføring* af produkter til et givet for-

[Miljøministeren]

mål. Her kræves samråd med og billigelse fra de andre medlemslande, inden produktet godkendes til markedsføring. I tilfælde af uenighed mellem medlemslandene træffer Kommissionen den endelige afgørelse. En række produkter, herunder f.eks. planter og dyr, der anvendes i landbrug og fiskeri, er undtaget fra bestemmelserne. Inden der foretages en udsætning, skal den person, der er ansvarlig herfor, anmelde det til myndigheden i det pågældende land sammen med en detaljeret risikovurdering, hvor de mulige risici i forbindelse med udsætning skal anføres.

Når en anmeldelse om markedsføring er godkendt, må produktet anvendes uden yderligere anmeldelse i hele EF.

Direktivforslaget indeholder en sikkerhedsklausul om, at medlemslandene midlertidigt nationalt kan begrænse eller forbyde et produkt, hvis det udgør en risiko for mennesker og miljø. Når sikkerhedsklausulen anvendes, træffer Kommissionen efterfølgende afgørelse efter en komitéprocedure, hvor Kommissionen bistås af en rådgivende komité. Samme procedure anvendes ved ændringer af direktivets bilag.

Direktivforslaget indeholder endvidere bestemmelser om hemmeligholdelse og udlevering af oplysninger og om udveksling af informationer inden for Fællesskabet om de indhøstede erfaringer m.v.

Folketinget vedtog i 1986 en særlig lovgivning om miljø og genteknologi, som er mere vidtgående end direktivforslaget.

Ifølge den danske lovgivning på området må genteknologisk fremstillede organismer ikke udsættes i miljøet, herunder ikke udsættes i forsøgsøjemed. Miljøministeren kan dog i særlige tilfælde meddele godkendelse til udsætning, når konsekvenserne for miljø, natur og sundhed er velbelyste og acceptable. I modsætning til EF-direktivforslaget skelnes der således ikke proceduremæssigt mellem udsætning i forsøgsøjemed og udsætning i kommerciel skala (markedsføring af produkter til udsætning).

Såfremt forslaget vedtages i den foreliggende form, vil bestemmelserne om udsætning i den danske lov om miljø og genteknologi skulle ændres.

Forsøgsudsætninger i Danmark skal fortsat godkendes af de danske myndigheder. For produkter til markedsføring sker godkendelsen efter samråd med Kommissionen som sidste instans.

Den juridiske tjeneste har ikke endnu redegjort for retsvirkningen af undtagelserne på markedsføringsområdet, herunder om der er mulighed for supplerende national regulering af de undtagne områder.

Miljøministeren har den 17. november 1988 fremsat forslag til ændring af genteknologiloven. Endvidere skal loven op til revision i folketingsåret 1989-90.

Uden for dagsordenen foretoges:

Valg af 1 medlem til Udvalget vedrørende Internationalt Ligestillingsamarbejde.

Formanden:

Medlem af Folketinget Povl Brøndsted (V) har meddelt, at han ønsker at udtræde af Udvalget vedrørende Internationalt Ligestillingsamarbejde.

Til nyt medlem har vedkommende gruppe udpeget Hanne Severinsen (V).

Den pågældende er herefter valgt.

Den første sag på dagsordenen var:

1) Spørgsmål til ministre:

Formanden:

Det som nr. 7 opførte spørgsmål (spørgsmål nr. S 221), der er stillet af Poulsgaard (FP) til arbejdsministeren, er udgået til skriftlig besvarelse.

Vi vender herefter tilbage til det som nr. 1 opførte spørgsmål.

Spm. nr. S 191

1) Til statsministeren af:

Holger K. Nielsen (SF):

»Hvad er der sket siden EF-topmødet i juni, som kan begrunde, at regeringen nu ændrer signaler i forbindelse med dannelsen af en EF-centralbank?«

Skriftlig begrundelse

Spørgsmålet om dannelsen af en EF-centralbank var et hovedtema på EF-topmødet i Hannover i juni måned. Både før og i forbindelse

[Holger K. Nielsen]

med topmødet udtrykte statsministeren forbehold over for dannelsen af en EF-centralbank. Han blev heri bl.a. assisteret af udenrigsministeren, som på sin egen facon sagde følgende om centralbanken: »Nogen forsøger nu at sætte vognen foran hesten i håb om dermed at skabe en fælles økonomisk politik. Men rækkefølgen er den modsatte.« (Jyllands-Posten den 28. juni 1988).

Efter rådsmødet mellem økonomi- og finansministrene den 7. november 1988 er nu tilsyneladende også den danske regering villig til at spænde vognen foran hesten. I alt fald var det økonomiministerens melding, at Danmark nu må gå aktivt og positivt ind i diskussionen om en europæisk centralbank. Han lagde endog vægt på, at det tættere samarbejde, som fører frem til centralbanken, efter hans opfattelse vil være til fordel for Danmark.

Hvis økonomiministeren med sin udtalelse har opbakning i den samlede regering, er der tale om et markant politikskifte, og det må være vigtigt at få klarlagt, hvorfor dette skifte har fundet sted.

Statsministeren (Poul Schlüter):

Hr. Holger K. Niensens spørgsmål til mig bygger faktisk på, hvad jeg vil kalde en polemisk misforståelse, for der er ikke tale om, at regeringen har ændret signaler i sagen om en europæisk centralbank, og derfor kan jeg sige, at mit svar på hr. Holger K. Niensens spørgsmål, som jeg afgav den 15. juni 1988, stadig står ved magt.

Jeg nævnte forudsætninger i form af en høj grad af samordning af den økonomiske politik og hele tidsperspektivet for en etablering af en egentlig europæisk centralbank, og det har jeg ikke ændret opfattelse af.

Det, økonomiministeren gjorde efter rådsmødet i forrige uge, var at starte en diskussion om emnet, og det synes jeg er nyttigt. Det er nyttigt, at vi er forberedt, så vi kan påvirke overvejelserne i den fase, hvor der eventuelt en dag måtte blive stillet forslag om en europæisk centralbank.

Men som Danmarks økonomi nu engang er skruet sammen, er det efter regeringens opfattelse af afgørende betydning, at det monetære samarbejde inden for EF bliver styrket, og det kan styrkes på mange positive måder.

Holger K. Nielsen (SF):

Jeg er meget ked af, at statsministeren ikke vil besvare mit spørgsmål, fordi han påstår, der er tale om en polemisk misforståelse.

Jeg tror, det kun er den danske regering, der hævder, at der ikke er tale om nye signaler i forbindelse med holdningen til en europæisk centralbank, og at man alle andre steder er helt bevidst om, at der er sket en ændring af signaler fra den danske regering med de udtalelser, der kom fra økonomiministeren den 7. november 1988. I hvert fald er man klar over det i EF-Kommissionen, hvor man har taget det ad notam, og man er klar over det i andre EF-medlemslande.

Må jeg så spørge mere direkte – jeg tvivler dog på, at jeg får svar, men jeg vil gerne spørge alligevel: Er de ændrede signaler, som alle andre end statsministeren påstår er blevet udsendt, udtryk for, at det arbejde, som blev påbegyndt i Delors-udvalget, der blev nedsat på Hannover-topmødet, faktisk har større betydning, end det blev påstået i forbindelse med topmødet i juni måned? Dengang underbetone de regeringen jo konsekvent betydningen af dette arbejde. Man sagde, at sagen var død nu, at arbejdet ikke ville få nogen betydning, og at der derfor ikke ville blive realiteter i spørgsmålet om en europæisk centralbank.

Skyldes disse ændrede signaler, som altså alle andre er helt bevidst om er udsendt, at dette udvalg faktisk vil få en ganske reel betydning, og at stærke kræfter i EF, herunder andre EF-lande, f.eks. Frankrig, der skal have formandskabet næste efterår, er vidende om, at der er stærke bestræbelser i gang på at fremskynde processen imod dannelsen af en europæisk centralbank?

Statsministeren (Poul Schlüter):

Delors-udvalget har på nuværende tidspunkt afholdt 3 møder, og så vidt jeg ved, holder man møde hver måned vinteren igennem og afgiver derefter formentlig en rapport hen under april-maj måned. Denne rapport vil så være til rådighed for topmødet, som finder sted i Madrid i juni. Det er helt tydeligt, at der i Delors-udvalget er repræsenteret mange afskygninger af holdning i forhold til monetært samarbejde og en eventuel europæisk centralbank.

Men hvad udvalget vil konkludere, kan jeg umuligt have nogen viden om på nuværende

[Statsministeren]

tidspunkt. Lad dem nu arbejde dette spændende tema igennem, lad dem så give os en rapport, og lad os derefter få lejlighed til politisk at tage stilling. Jeg synes under alle omstændigheder, det er nyttigt, at alle problemstillingerne i forbindelse med monetært samarbejde nu bliver sagkyndigt og grundigt belyst. Det mener jeg ikke nogen med rimelighed kan vende sig imod.

Holger K. Nielsen (SF):

Jeg er da enig i, at det altid er nyttigt at få problemerne belyst så grundigt som muligt, men mit spørgsmål lød jo, om det efter regeringens opfattelse var således, at det arbejde, der er påbegyndt i Delors-udvalget, ikke blot bliver et såkaldt teknisk udredningsarbejde, men at det også vil få en reel betydning i den politiske udvikling inden for EF. Som jeg sagde før, har jeg svært ved at se, hvordan regeringens ændrede signaler kan tolkes på andre måder, end at regeringen nu mener, at Delors-udvalgets arbejde har langt større betydning end det, man forsøgte at påpege i forbindelse med topmødet i Hannover.

Jeg vil gerne spørge endnu en gang, om det ikke er korrekt, at Delors-udvalget ikke blot er et teknisk arbejdende udvalg, men at det også lægger op til, at der skal gang i den politiske proces vedrørende dannelsen af en fælles EF-centralbank.

Statsministeren (Poul Schlüter):

For klarheds skyld vil jeg gerne sige, at de politiske beslutninger til sin tid vil være overladt regeringerne og parlamenterne på grundlag af de forslag, som måtte blive stillet af Delors-udvalget. Det forholder sig jo således – det skal man jo ikke springe over – at de danske erfaringer med EMS-samarbejdet hidtil har været gode, for EMS-samarbejdet og det øvrige monetære samarbejde har jo givet en vis kontrol på inflationen og skabt et lavere renteniveau. Derfor er det regeringens holdning, at en fortsat trinvis styrkelse af EMS-samarbejdet er i Danmarks velforståede interesse.

Men skulle vi have en europæisk centralbank, ville det forudsætte en institutionalisering, og det ville igen formentlig kræve, at vi fik en traktat derom, så det er altså en stor beslutning, og det er slet ikke noget, man på nuværende tidspunkt kan tage stilling til. Foreløbig må

vi afvente den rapport, Delors-udvalget vil give os hen på foråret til næste år.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 220

2) Til *justitsministeren* af:

J. K. Hansen (S):

»Kan ministeren bekræfte eller afkræfte rygterne om, at regeringen påtænker en delvis privatisering af Statens Bilinspektion, og i bekræftende fald oplyse, om han mener, en privatisering vil være fremmede for færdselssikkerheden?«

Skriftlig begrundelse

Ifølge dagspressen forlyder det, at ministeren påtænker en delvis privatisering af Statens Bilinspektion ved at skille synene af bilerne ud fra bilinspektionens øvrige virksomhed, således at bilsynene fremtidig skal udføres af en privat virksomhed.

Det synes ret uforståeligt med en sådan udskillelse i en tid, hvor behovet for fremme af færdselssikkerheden er særdeles stort. Det synes også uforståeligt, at den ekspertise, som Statens Bilinspektion netop har på synsområdet, og det langsigtede moderniseringsarbejde, bilinspektørerne i samarbejde med Justitsministeriet ihærdigt har arbejdet på gennem en årække, alt sammen til gavn for færdselssikkerheden, med ét slag kastes bort.

Endelig synes det helt uforståeligt, at en virksomhed som Statens Bilinspektion, som er en indtægtsgivende virksomhed med en årlig omsætning på 130 mio. kr. og med en nettoindtægt til staten på ikke under 50 mio. kr., skal afhænges til en privat virksomhed.

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Jeg kan bekræfte, at vi har et arbejde i gang med hensyn til privatisering af Statens Biltilsyn.

Jeg mener, at det er et velegnet sted at foretage en privatisering. Det har man gjort i andre lande – jeg kan nævne England, Holland og Sverige, hvor det er private selskaber, der driver det – og det går på ingen måde ud over færdselssikkerheden. Der er ingen grund til, at staten skal varetage en opgave, som andre lige

[Justitsministeren]

så godt kan varetage. Jeg mener også, at det ved et salg er noget, vi kan få en god indtjening af, for vi skal selvfølgelig have mange penge for det.

Derfor har vi haft et embedsmandsudvalg, der har overvejet løsningerne. Man har peget på to hovedmodeller. Den ene drejer sig om en selskabsform, hvor bilinspektionens nuværende opgaver skal overføres til et selskab – og jeg forestiller mig, at det skal være et landsdækkende koncessioneret selskab – den anden er en autorisation af private værksteder.

Jeg mener, at den første mulighed er den bedste og har derfor besluttet, at det videre arbejde i forbindelse med privatiseringen skal koncentrere sig om aktieselskabsformen. Jeg lægger herved vægt på, at denne løsning giver de bedste muligheder for et samlet salg af synshallerne og det tilhørende tekniske udstyr. Samtidig vil en selskabsform gøre det muligt at udnytte det nuværende personales erfaring og uddannelsesmæssige baggrund, så vi altså beholder den ekspertise, vi har i dag.

Den udredning, jeg her nævner, er sendt til Folketinget, og den henviser jeg til.

J. K. Hansen (S):

Jeg skal takke ministeren for svaret. Den omtalte udredning har jeg læst om i avisen, den er ikke tilgået mig endnu; men det er jo dejligt, at man får besvaret spørgsmålene både mundtligt og skriftligt.

Men jeg er alligevel en smule skuffet over det svar, justitsministeren giver. Jeg mener at kende justitsministeren som en mand, der sætter færdselssikkerheden i højsædet – det har jeg da følt under forskellige konferencer, jeg har deltaget i, hvor ministeren også har været med – og det er jo således, at det område, vi her taler om, Statens Bilinspektion, er et område, der har arbejdet med syn, køreprøver, færdselsuheldsbehandling for politiet og for domstolene, assistance for politiet ved kontrol på landevejene med efterfølgende erklæringsarbejde, fastsættelse af vilkår for handicappedes motorisering, deltagelse i det lokale færdselssikkerhedsarbejde, altså netop færdselssikkerhed, det er det, Statens Bilinspektion i dag står for, og jeg forstår egentlig ikke, hvordan det skulle kunne gøres bedre ved, at staten afhænder dette område og laver et privat selskab. Det behøver ikke absolut at være godt, fordi man nu har en anden

model i nogle andre lande; der er jo ikke spor i vejen for, at Danmark kan være et foregangsland med hensyn til at gøre færdselssikkerheden bedre.

Men det helt konkrete spørgsmål er – for jeg går ud fra, at Statens Bilinspektion er en moderne institution, som justitsministeren nu har haft ansvaret for i hvert fald i over 6 år, og som han i givet fald har haft mulighed for at forbedre – hvordan kan det egentlig gøres bedre?

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Jeg mener, at Statens Bilinspektion i dag er en velfungerende institution; deri er vi ganske enige – der er jo også sket en ret kraftig udbygning af den i disse år med nye synshaller – men jeg mener samtidig, at vi ligesom de lande, jeg nævnte, kan varetage færdselssikkerhed på en lige så god måde, hvis det bliver et koncessioneret selskab. Det er derfor, jeg af de to modeller har valgt den form at arbejde videre på, for i en koncession kan jo indsættes de betingelser, som skal være til stede for at varetage de opgaver, som hr. J. K. Hansen ganske rigtigt nævnte.

Jeg gør også opmærksom på – og det lægger jeg vægt på – at personalet, der har været inddraget i drøftelserne, peger på selskabsmodellen som den bedste, og at vi regner med, at en væsentlig del af dem vil gå over i et sådant selskab. Vi har ikke færdigudformet sagen, og det er heller ikke meningen, at jeg siger, på hvilket grundlag vi arbejder videre, men jeg skal da gerne på de måder, jeg får mulighed for det, når vi kommer frem til sagen og ser, om der er nogen, der vil købe det, oplyse, hvordan vi varetager de opgaver af færdselssikkerhedsmæssig karakter, som jeg er ganske enig med hr. J. K. Hansen om er særdeles vigtige.

Risgaard Knudsen (S):

Jeg tror, jeg med sikkerhed kan fastslå, at ophavsretten til tanken om privatisering af Statens Bilinspektion ikke ligger hos justitsministeren. Jeg er tilbøjelig til at tro, at ophavsretten til denne privatisering ligger et helt andet sted i regeringen; herom skal jeg afholde mig fra at stille spørgsmål til justitsministeren. Mit spørgsmål til justitsministeren lyder derimod, om fordele og ulemper ved en privatisering i det hele taget er blevet bedømt og i bekræftende fald af hvilket organ.

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Ophavsretten er jo noget indviklet noget, som selv de største jurister ikke kan finde ud af, og på den måde, hr. Risgaard Knudsen fremlagde spørgsmålet om ophavsretten, tror jeg, det vil være endnu sværere, selv for de største jurister, at finde ud af, hvad hr. Risgaard Knudsen egentlig mente.

Vi har sat arbejdet i gang, og det har vi gjort ud fra den opfattelse, jeg nævnte, nemlig at hvis noget lige så godt kan varetages af private, er der ingen grund til, at vi har statsansættelser. Hr. Risgaard Knudsen ved også udmærket, at den udmærkede organisation Dansk Metal igennem nogle år, da man drøftede udvidelser af Bilinspektionen, ikke var fjernt fra tanken om, at det var noget, private virksomheder måske kunne klare en del af, så der er ikke noget nyt i alt det. Hvis man har den opfattelse – og det har jeg altså – at man bør begrænse statens opgaver, synes jeg, det er et udmærket sted at begynde, og jeg er glad for, at jeg er begyndt. Der kommer sikkert andre privatiseringsforslag end dette.

J. K. Hansen (S):

Nu vedrørte mit spørgsmål til ministeren hovedsagelig færdselssikkerheden, men ministeren har selv givet udtryk for, at man, når man nu vil sælge dette område, også forventer at få en god pris for det. Nu ved vi jo, at Statens Bilinspektion har en årlig omsætning på ca. 130 mio. kr. og en nettoindtægt til staten på lidt over 50 mio. kr. Så kan vi begynde at regne på, hvor meget det hele skal koste for at give dette årlige afkast, og det kunne være rart at få oplyst, om ministeren har en mindstepris, han vil sælge dette område for.

Men så kommer det næste spørgsmål, nemlig hvordan brugerne vil blive stillet, for det er min opfattelse, at vi har en institution, som yder en god service over for brugerne for en vis betaling. Bliver servicen bedre eller ringere, og bliver det billigere eller dyrere for brugerne at benytte det koncessionerede selskab, eller hvad ministeren måtte finde på, end at bruge Statens Bilinspektion?

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Jeg har ingen mindstepris i dag, men selvfølgelig skal der ved et salg tages hensyn til de driftsindtægter og den omsætning, der har væ-

ret, og det må pege i retning af, at prisen skal være betydelig. Må jeg bare for en ordens skyld sige, at der i det tal, hr. J. K. Hansen nævner som driftsindtægter i sit spørgsmåls begrundelse, ikke er taget hensyn til de meget store udgifter, staten har haft i forbindelse med oprettelsen af synshaller. De skal jo afskrives, og det vil selvfølgelig indgå i det, men der er ikke mindst i de senere år bygget synshaller, der gør prisen højere, og der er bestemt ingen, der skal regne med, at vi sælger hverken os selv eller synshallerne eller biltilsynet billigt. Når vi får tilbud – og jeg tror, der vil være en del, der er interesseret i det – må vi selvfølgelig se at sælge det bedst muligt.

Hvad angår brugerne, kan jeg ikke se, at det skulle blive dyrere for brugerne, at der bliver tale om privatisering. Jeg kan se, at man på nogle områder måske kan få fremmet en effektivitet, også på de områder, hvor vi har nogle klager og ventetid og lign., men som jeg sagde før, er det tanken, at det skal være et aktieselskab, der virker i kraft af en koncession, og deri må vi så indsætte de rigtige betingelser.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 192

3) Til *fiskeriministeren* af:

Hjortnæs (S):

»Hvad fik ministeren ud af sin drøftelse med repræsentanter for Den Danske Dambrugerforening?«

Skriftlig begrundelse

I spørgetiden onsdag den 9. november 1988 oplyste ministeren, at han den følgende dag skulle besøge Den Danske Dambrugerforening, og at formålet med besøget var at få en rimelig og afbalanceret løsning på de miljøproblemer, dambrugene forårsager.

Besøget aflægges på et tidspunkt, hvor kampen for at få stoppet dambrugenes miljøskelelige virksomhed er inde i en afgørende fase. Det er i sig selv opsigtsvækkende, at ministeren har placeret sig på dambrugernes side i den strid, der er mellem dambrugsinteresserede og interesserede for det rekreative fiskeri, men det er endnu mere bemærkelsesværdigt, at ministeren går aktivt ind for at påvirke beslutningsprocessen netop på det tidspunkt, hvor ministerens kolle-

[Hjortnæs]

ga miljøministeren – hvis ansvarsområde det er – er ved at sætte sin underskrift på den bekendtgørelse, der skal løse problemerne og sikre, at dambrugsdriften sker på vilkår, der ikke skader miljøet.

Fiskeriministeren (Gammelgaard):

Den 10. november 1988 besøgte jeg tre dambrug i Jylland og en virksomhed, der producerer foder til fisk. Jeg finder, at det er helt naturligt at orientere mig seriøst om de forhold, der vedrører mit ministerområde. Det sker bedre i marken end bag et skrivebord. Jeg fik på turen oplysninger om mange forhold vedrørende dambrugsdrift, afsætningsforhold – og den udvikling af mere miljørigtigt foder – der har fundet sted i de senere år.

Jeg var naturligvis også meget interesseret i at besigtige forholdene om frivand og fiskepassage, som hr. Hjortnæs rejste spørgsmål om her i spørgetiden forrige onsdag.

Bekendtgørelsen om miljøforholdene ved dambrugene udstedes af miljøministeren. Jeg er generelt meget interesseret i dette væsentlige spørgsmål, ikke mindst af hensyn til vandmiljøet og fiskerimulighederne. Jeg forventer, at den kommende bekendtgørelse sikrer netop både fornuftig dambrugsdrift og gode vandløb.

På turen fik jeg et klart indtryk af, at erhvervet selv er meget interesseret i at få rammerne lagt fast, således at man har sikkerhed for, hvilke investeringer der skal foretages, og kan planlægge herefter.

Hjortnæs (S):

Den 25. oktober 1988 afsluttede man det sidste møde om det udkast, der foreligger til en ny dambrugsbekendtgørelse. Nu skriver vi den 23. november 1988, og der er fortsat ikke underskrevet en bekendtgørelse. Jeg kender ikke baggrunden for dette, men det er jo en kendt sag, at dambrugsejerne er meget utilfredse med det udkast, der foreligger – de forlod forhandlingsbordet – og det er også en almindeligt kendt sag, at dambrugsejerne gør, hvad de har mulighed for at gøre, for at kaste grus i maskineriet og stoppe underskriften på den bekendtgørelse, som vi er mange der efterlyser.

Derfor kom ministerens oplysninger den 9. november 1988 temmelig overraskende, idet man måtte få det indtryk, at det nu var hensigten, at fiskeriministeren skulle bruges som mid-

del i den proces, dambrugsejerne har sat i gang for at stoppe miljøministerens initiativer på dette område.

Nu lå der ikke noget i det svar, ministeren her gav, som kan give mig indtryk af, at ministeren ønsker eller agter at blande sig i processen. Derfor vil jeg gerne spørge, om de oplysninger, som er fremkommet i den lokale presse, hvor der jo har været en del opmærksomhed angående ministerens besøg, og hvoraf det fremgår, at ministeren vil tage en samtale med sin kollega miljøministeren, er ukorrekte, eller om ministeren har nogle budskaber, som han gerne vil have afleveret til sin kollega.

Fiskeriministeren (Gammelgaard):

Det er vel ikke usædvanligt, at ministre, der har fælles interesse i en sag, taler sammen.

Men i øvrigt vil jeg gerne sige til hr. Hjortnæs, at der under ingen omstændigheder skal være tvivl om, at de miljømæssige forhold også i forbindelse med dambrugsdrift må tilgodeses. Det er selvfølgelig meget vigtigt også i den forbindelse, at vi bevarer og måske oven i købet styrker eksporten fremover under respekt af de optimale miljømæssige vilkår, man når frem til.

Hjortnæs (S):

Ministeren viger udenom. Derfor må jeg spørge igen: Har ministeren taget kontakt med sin kollega med baggrund i det besøg, ministeren har aflagt hos dambrugsejerne? Hvilket budskab har i givet fald ministeren viderebragt til sin kollega?

Jeg kan jo desværre ikke stille spørgsmål til miljøministeren også, skønt det måske var det mest praktiske, men nu siger fiskeriministeren, at der selvfølgelig skal tages hensyn til miljøet. Det ville have været overraskende, hvis ministeren havde sagt noget andet. Men det fremgår også klart af ministerens svar her til sidst, at der altså også skal tages hensyn til eksporten. Hvad ligger der i den udtalelse? Ligger der det, at ministeren er utilfreds med det udkast til en dambrugsbekendtgørelse, som foreligger, og som ministeren selvfølgelig kender? Er der elementer i dette udkast til en dambrugsbekendtgørelse, som ministeren vil søge at få ændret, inden miljøministeren sætter sin underskrift på papiret?

Fiskeriministeren (Gammelgaard):

Nu kan jeg jo ikke gøre for, at hr. Hjortnæs ikke har stillet spørgsmål til miljøministeren, under hvem denne sag hører, men jeg kan sige til hr. Hjortnæs, at jeg ikke på baggrund af de drøftelser, jeg havde med Dansk Dambrugerforenings bestyrelse den pågældende dag, har taget kontakt til miljøministeren, men jeg vil da gerne tage en samtale med miljøministeren på det tidspunkt, hvor miljøministeren har et udkast forelagt.

Hjortnæs (S):

Jeg har ikke grund til at være bekymret over miljøministerens indstilling i denne sag. Når spørgsmålene er rettet til fiskeriministeren, er det, fordi jeg har grund til at være bekymret over fiskeriministerens indstilling i denne sag. Jeg har det helt klare indtryk, at fiskeriministeren har taget parti i sagen, og at fiskeriministeren skal være dambrugsejernes advokat internt i regeringen. Derfor er det også naturligt for mig at stille det spørgsmål til fiskeriministeren: Hvad er det så for et budskab, ministeren ønsker at viderebringe, når ministeren nu vil have en samtale med sin kollega? Og endnu en gang – og det må ministeren da kunne svare på: Er der elementer i det udkast, der foreligger, som fiskeriministeren ønsker ændret?

Fiskeriministeren (Gammelgaard):

Jeg har ikke taget parti for nogen i sagen. Jeg mener, det er miljøministerens arbejdsområde, og jeg synes som nævnt, at det er naturligt, at ministre, der har fælles interesse i en sag, taler sammen om en sådan sag.

Dernæst vil jeg gerne sige, at jeg fik et klart indtryk af den pågældende dag, at erhvervet selv er meget interesseret i at få rammerne lagt fast, sådan at man har sikkerhed for, hvilke investeringer der skal foretages, og kan planlægge herefter. Man er selv interesseret i at få klaret de miljømæssige problemer, og det har jeg ingen grund til at betvivle.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 193**4) Til fiskeriministeren af:****Hjortnæs (S):**

»Hvilke konkrete planer har ministeren med hensyn til udsætning af fiskeyngel i 1989?«

Skriftlig begrundelse

I spørgetiden onsdag den 9. november 1988 oplyste ministeren, at der ikke ville blive tale om at reducere udsætningen af fiskeyngel i 1989. Det forekommer overraskende, al den stund ministeren har stillet forslag om at nedsætte det beløb, der er afsat til udsætningerne, fra 10 mio. til 6 mio. kr.

Fiskeriministeren (Gammelgaard):

Ifølge den meddelelse, Folketingets formand gav her ved mødets indledning, har jeg nu fremsat lovforslag om fiskepleje og fritidsfiskeri. Det er et lovforslag, der har været diskuteret og drøftet igennem længere tid, hvilket ikke burde være hr. Hjortnæs ubekendt.

Lovforslaget sikrer, at den fiskeplejeindsats, der består af udsætning og omplantning af fisk både i fersk- og saltvand, vil kunne fortsætte på et højere niveau end hidtil i 1989 og årene fremover. I 1988 har der som bekendt været en bevilling på 10 mio. kr. til rådighed.

Lovforslaget vil medføre en fremtidig fiskeplejeindsats af en forventelig størrelsesorden på 15–17 mio. kr. Beløbet stilles til rådighed gennem en kombination af statsbevilling, bidrag fra fritidsfiskerne og frivillige bidrag fra Sportsfiskerforbundets og erhvervsfiskernes fonde. Beløbet består af en statsbevilling på 6 mio. kr., bidrag fra fritidsfiskerne på forventelig 5 mio. kr. og bidrag fra foreninger, der repræsenterer dem, der fisker med stang og snøre, på 3–4 mio. kr. Erhvervsfiskernes Lakse- og Ålefond forventer at sætte fisk ud for ca. 2,2 mio. kr.

Der er således lagt op til en væsentlig større fiskeplejeindsats i de kommende år end hidtil.

Hjortnæs (S):

Det er da muligt, at jeg ikke rigtig har forstået ministerens form for logik, og at mit spørgsmål derfor er stillet på et lidt forkert grundlag.

Jeg må tilstå, at jeg blev temmelig overrasket, da jeg den 9. november fik det svar fra ministeren, at man tilstræber en ordening, der snarere vil betyde en større indsats næste år end i år, samtidig med at det er en kendsgerning, at staten nedsætter sit bidrag til udsætning af fiskeyngel fra 10 mio. kr. til 6 mio. kr.

Hvis der er fornuft og sammenhæng i det, ministeren har meddelt den dag og også her i dag,

[Hjortnæs]

så må situationen vel være den nu, at da staten nedsætter sit bidrag, så er det lykkedes ministeren at få de andre områder, altså fritidsfiskerne, sportsfiskerne, de forskellige fonde, til at spytte noget mere i kassen. Og hvis det er tilfældet – det er en ny oplysning for mig – ja, så er det da udmærket.

Så har jeg sådan set kun tilbage at spørge ministeren, om det ikke var muligt at øge indsatsen, når de forskellige områder nu er så flinke og rare at spytte noget mere i kassen. Er det rimeligt at besvare det med, at så sætter ministeren sit eget bidrag ned? Man burde vel præmiere dem ved at sige: Så fastholder vi det, og så øger vi indsatsen.

Men vel. Det, jeg i hvert fald i første omgang må spørge ministeren supplerende om, er: Er de beløb, der kommer fra anden side, sat op med de 4 mio. kr., fiskeriministeren har sat sit bidrag ned med?

Fiskeriministeren (Gammelgaard):

Det er mig ganske og aldeles uforståeligt, hvordan det kan være hr. Hjortnæs ubekendt, at der arbejdes med den ordning, jeg har fremsat lovforslag om. Vi behandlede rent faktisk her i Folketinget i sidste samling, 1987–88, et helt tilsvarende forslag, hvad angår fordelingen af fiskeplejemidlerne og omfanget af fiskeplejindsatsen.

I besvarelse af hr. Hjortnæs' nu stillede spørgsmål må jeg ganske henholde mig til det, jeg sagde før, nemlig at det, der lægges op til, og som organisationerne har forhandlet om, er, at der til fiskepleje i 1989 og følgende år afsættes et beløb fra statens side på 6 mio. kr., bidrag fra fritidsfiskerne på 5 mio. kr., som de forventes at indbetale ved, at hver fritidsfisker betaler 250 kr., og endelig bidrag fra foreninger, der repræsenterer dels dem, der fisker med stang og snøre, på 3–4 mio. kr., dels Erhvervsfiskernes Lakse- og Ålefond, der forventer at sætte fisk ud for ca. 2,2 mio. kr.

Det er på den måde, fiskeplejen tænkes finansieret i fremtiden, og det er det, Folketinget skal behandle gennem det lovforslag, jeg har fremsat her i dag.

Hjortnæs (S):

Det er da utroligt, at man ikke kan få svar på de spørgsmål, man stiller. Ministeren taler fuldstændig og totalt udenom. Det kan vel kun

opfattes som udtryk for, at ministeren har temmelig dårlig samvittighed. Det tror jeg personlig også der er god grund til at have.

Ministeren henviser til et lovforslag, som nu skal til behandling, og til, at det var noget, der også foregik sidste år. Det, der foregik sidste år, var, at ministeren også dengang stillede forslag om, at beløbet, der skulle bruges til udsætning af fiskeyngel, blev sat ned med 4–5 mio. kr. Et flertal i Folketinget tvang ministeren til at sætte det beløb op igen. Så den del af ministerens svar duer ikke. Om igen, minister.

Så vil ministeren ikke svare på, om de forskellige organisationer har sat deres bidrag op. Det må ministeren da kunne svare på. Er de bidrag, de yder i år, større end de beløb, de ydede sidste år? Det spørgsmål må da kunne besvares.

Når ministeren henholder sig til, at der er forhandlet med organisationerne, så må jeg spørge: Skal det forstås på den måde, at organisationerne har accepteret, at ministeren nedsætter sit bidrag til udsætning af fiskeyngel fra 10 mio. til 6 mio. kr.? Har ministeren organisationernes accept til denne operation? Også det må det være muligt at få et svar på.

Fiskeriministeren (Gammelgaard):

Det er helt naturligt, at der blev afsat en statsbevilling på 10 mio. kr. for indeværende år, 1988. Den stemte regeringspartierne i øvrigt for.

Dernæst vil jeg gerne sige, at det er lige så naturligt, at man, når der forhåbentlig hurtigt vedtages et lovforslag vedrørende fordelingen af fiskeplejemidler og forøgelse af indsatsen for 1989, sætter statsbevillingen til den størrelse, jeg har foreslået i finanslovsforslaget.

Hr. Hjortnæs spørger, om organisationerne har sat bidraget op. Det forøgede bidrag til fiskeplejen består bl.a. i bidrag fra fritidsfiskere på forventelig 5 mio. kr., som indkommer derved, at fritidsfiskerne hver især betaler deres bidrag til fiskeplejen. Det er det nye.

Derudover må det forventes, at sportsfiskerne og erhvervsfiskerne forøger deres indsats, forstået på den måde, at det indbygges i forslaget, som er lagt frem her, at der i princippet er tale om en krone-til krone-ordning vedrørende sportsfiskernes og erhvervsfiskernes bidrag. I det, at staten yder en krone, hver gang de yder en krone, ligger der en klar tilskyndelse til at gøre en endnu større indsats end hidtil.

Hjortnæs (S):

Jamen skal det forstås således, at der stadig væk er mulighed for, at det bidrag, ministeren vil give til det her, kan komme op på de 10 mio. kr., det tidligere har været? Afhænger det helt og holdent af, hvad der vil blive ydet fra anden side? Sådan må jeg vel nærmest forstå ministeren.

Fiskeriministeren (Gammelgaard):

Det er min forventning, at der af sportsfiskerne, altså i det hele taget fra dem, der fisker med stang og snøre, og fra erhvervsfiskerne ydes et beløb, der svarer til de 6 mio. kr., og det er derfor, jeg har foreslået beløbet på 6 mio. kr. i finanslovsforslaget.

Formanden:

Hr. Hjortnæs har ordet for sidste gang.

Hjortnæs (S):

Ja, det skal nok blive sidste gang, for jeg kommer til at tænke på det gamle ord om, at det dunkelt sagte er det dunkelt tænkte. Det er helt tydeligt, at ministeren ikke vil give noget klart svar.

Det fremstår for mig som klart, at udsætningen af fiskeyngel ikke vil blive forøget i det kommende år. Ministeren vil med den måde, ministeren håndterer sagen på, klart yde et politisk bidrag til, at der bliver anvendt færre penge, og at udsætningerne derfor også i omfang bliver mindre, end de tidligere har været. Dermed har ministeren klart bevist sin manglende interesse for det rekreative fiskeri og faktisk også for erhvervsfiskeriet, der jo også nyder gavn af disse udsætninger.

Formanden:

Fiskeriministeren slutter spørgsmålet.

Fiskeriministeren (Gammelgaard):

Den konklusion, hr. Hjortnæs nu drager, er ganske ude af trit med de udtalelser, jeg er kommet med her i dag vedrørende fiskeplejen. Jeg har sagt, at det, der lægges op til, er en forøgelse af fiskeplejeindsatsen fra de nuværende ca. 10 mio. kr. om året til forventelig 15-17 mio. kr. om året. Nu forstår jeg overhovedet ikke hr. Hjortnæs' indlæg.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 216**5) Til boligministeren af:****Baadsgaard (S):**

»Hvad er baggrunden for ministerens beslutning om at yde direkte økonomisk tilskud til Entreprenørforeningens kontor i Bruxelles?«

Skriftlig begrundelse

Socialdemokratiet har vedvarende talt for en aktiv indsats for at fremme dansk eksport, herunder byggeeksporten. Partiet er af den opfattelse, at et samarbejde mellem den offentlige og private sektor er nødvendigt, hvis produktionen og eksporten skal styrkes.

Spørgeren har derfor med stor interesse noteret sig ministerens initiativ til støtte til Entreprenørforeningens kontor i Bruxelles og ønsker at høre ministerens nærmere begrundelse for beslutningen, herunder hvilke planer regeringen har for yderligere aktiviteter i relation til andre brancher og organisationer.

Baadsgaard (S):

Jeg vil gerne indledningsvis for at forebygge eventuelle misforståelser understrege, at jeg finder det positivt, at ministeren søger at fremme dansk eksport, herunder byggeeksporten, der jo desværre har haft en negativ udvikling. Jeg finder det også positivt, at ministeren er af den opfattelse, at et samarbejde mellem den offentlige og den private sektor kan være nødvendigt og fornuftigt.

Det er derfor, jeg gerne vil høre, om regeringen og boligministeren har planer om yderligere initiativer i relation til andre brancher og organisationer.

Boligministeren (Agnete Laustsen):

Jeg er glad for den uddybning, hr. Baadsgaard har givet af sit spørgsmål, som jo drejer sig om baggrunden for, at Boligministeriet yder tilskud til etablering af et kontor for Entreprenørforeningen i Bruxelles.

Jeg vil gerne oplyse, at det drejer sig om oprettelse af et informationskontor for byggesager. Om støtten hertil kan jeg oplyse, at boligministeriet har givet tilsagn om, foreløbig for 1989, over vores investeringsfremmemidler at yde et tilskud på 500.000 kr. til dets etablering.

[Boligministeren]

Jeg kan også sige, at det påhviler Entreprenørforeningen at rapportere til Boligministeriet om projektets forløb, og findes dette tilfredsstillende, vil vi overveje at støtte kontoret med et tilsvarende beløb i 1990 og 1991.

Informationskontorets væsentligste opgave bliver at informere danske byggevirksomheder om mulighederne i de kommende år for at få andel i strukturfondsstøttede projekter. Derudover er det tanken, at kontoret skal være informativt forbindelsesled til EF-arbejdet, bl.a. med hensyn til udarbejdelsen af europæiske standarder og normer.

Dette kontors arbejde vil indebære et meget nært samarbejde, ikke blot med danske entreprenørselskaber, men også med i første række Boligministeriet og Udenrigsministeriet, med henblik på så tidligt som muligt at få kendskab til medlemslandenes planer for udbygning af infrastrukturen og industriområder. Jeg er derfor helt enig med spørgeren i, at det er væsentligt med et sådant samarbejde mellem det private og det offentlige. Det er altså det, der er sket i dette tilfælde.

Jeg er også blevet spurgt om regeringens planer for yderligere aktiviteter af eksportfremmelsesmæssig karakter i relation til andre brancher og organisationer. Nu vil jeg gerne sige, at eksportfremme mere generelt ikke hører under mit forretningsområde, men under industriministerens. Men jeg kan da oplyse, at der over vores bevilling er truffet aftale med en lang række organisationer om projekter, der relaterer sig til eksport, udvikling af produkter osv.

På denne baggrund skal støtten ses.

Baadsgaard (S):

Jeg vil gerne sige tak for svaret. Jeg synes ikke, det var meget, jeg fik at vide om de yderligere initiativer. Jeg vil gerne uddybe mit spørgsmål med, hvordan dette kontor kan udnyttes af andre brancher og organisationer eller virksomheder, udtrykt på den måde: Kan andre virksomheder trække på kontoret i Bruxelles? Eller mener ministeren, at behovet hos andre virksomheder er dækket ved oprettelse af dette kontor?

Holger K. Nielsen (SF):

Jeg må tilstå, at jeg blev lidt overrasket, da jeg i avisen læste om regeringens støtte til dette informationskontor i Bruxelles. Jeg vil godt

spørge boligministeren, om man i regeringen har haft overvejelser om, hvorvidt en sådan statslig støtte til privat eksportvirksomhed er forenelig med EF-traktatens bestemmelser om statsstøtte.

Boligministeren (Agnete Laustsen):

Jeg kan til hr. Baadsgaard sige, at det er tanken med Entreprenørforeningens kontor, som jeg vist også sagde i mit svar, at det skal stå til rådighed ikke blot for Entreprenørforeningens medlemmer, men også for andre inden for byggebranchen, der måtte ønske at gøre brug af den information, dette kontor måtte komme i besiddelse af. Jeg nævnte også, at vi forventer fra Boligministeriets side et nært samarbejde både med vores ministerium og med Udenrigsministeriet.

Så jeg tror, at der skulle være stor mulighed for, at mange kan føle, at det krav, de måtte have, og det ønske, de måtte have, om information om det indre marked, om vores eksportmuligheder – det er jo det, der er det væsentlige i det her, at vi søger på alle mulige måder at styrke vores eksportmuligheder – bl.a. gennem dette initiativ, som naturligvis ikke skal være det eneste, også er dækket.

Til hr. Holger K. Nielsen kan jeg sige, at det er i det her tilfælde en støtte til Entreprenørforeningen. Jeg nævnte, at vi over de samme investeringsfremmemidler har ydet støtte til en række andre initiativer inden for vores byggeri, både det indenlandske og det udenlandske. Jeg kan nævne, at bl.a. Håndværksrådet, Kooperativ Byggeindustri og Bygge-Bolig-Året har fået tilskud til deres aktiviteter.

Der er på intet tidspunkt tale om, at det skulle være i strid med nogen som helst form for EF-regler. Det er en helt almindelig procedure, at der ydes sådan eksportstøtte, både inden for Boligministeriets område og inden for en række andre ministeriers områder.

Baadsgaard (S):

Jeg er glad for, at ministeren kan oplyse, at dette kontor også skal stå til rådighed for andre virksomheders initiativer. Jeg vil gerne for at få det præciseret spørge, om det er en del af aftalen, at en sådan mulighed foreligger.

Boligministeren (Agnete Laustsen):

Til hr. Baadsgaard kan jeg sige, at det er klart

[Boligministeren]

udtalt fra Boligministeriets side, der har stillet betingelserne for at give støtten, at kontoret skal drive en udstrakt informationsvirksomhed, og som sagt også, at kontakten til ministerierne og andre institutioner skal være i orden. Jeg vil også gerne betone, at der efter et års forløb skal afgives en rapport til ministeriet om arbejdet, og at vi på baggrund af denne skal tage stilling til, om og i bekræftende fald i hvilket omfang støtten skal fortsætte.

Baadsgaard (S):

Jeg spurgte mere præcist, end jeg fik svar. Jeg spurgte, hvilke andre virksomheder – her tænker jeg på private virksomheder, der måtte ønske det – der kan komme på tale. Er der truffet aftale? Eller er den aftale, der er indgået, af en sådan art, at andre virksomheder kan påberåbe sig ret til også at trække på kontorets ekspertise?

Boligministeren (Agnete Laustsen):

Der er naturligvis ikke i det tilsagn, der er givet, truffet aftale med enkelte institutioner eller enkelte organisationer om, hvem der skulle kunne trække på det, men jeg er overbevist om, at Entreprenørforeningen selv er klar over, hvem de står til rådighed for, og at andre, der måtte ønske andre kontakter, vil kunne søge om noget tilsvarende.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 215

6) Til *miljøministeren* af:

Leif Hermann (SF):

»Kan ministeren oplyse, hvornår hun agter at opfylde Folketingets dagsorden af 11. februar 1988 vedrørende indsatsen over for kemikalieaffaldsdepoterne?«

Skriftlig begrundelse

Den 11. februar 1988 vedtog Folketinget dagsorden nr. D 45. Vedtagelsen var enstemmig med 115 stemmer. Dagsordenen opfordrer regeringen til inden den 1. oktober 1988 at fremlægge en plan, der redegør for omfanget af kemikalieaffaldsdepoterne og angiver en prioriteret indsats for oprydningen og tidsangivelser herfor, forslag til finansieringen samt eventuelle lovændringer.

Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg har endnu ikke modtaget den nævnte plan. Derimod har ministeren som led i den såkaldte lovpause udskudt revisionen af loven om kemikalieaffaldsdepoter.

Miljøministeren (Lone Dybkjær):

Systemet i kemikalieaffaldsdepotloven er i dag sådan, at amterne i samarbejde med kommunerne kortlægger og undersøger, hvilke lokaliteter der bør omfattes af afværgeforanstaltninger.

På grundlag heraf foretager Miljøstyrelsen en prioritering af iværksættelsen af disse afværgeforanstaltninger. Dette foregår efter kriterier, som ikke er fastlagt, men som retter sig efter, hvad det pågældende område tænkes anvendt til.

Jeg synes, det ville være bedre, om der blev lagt nogle fælles og helt klare kriterier til grund for, hvad der skal graves op – for at sige det lidt populært – og hvad der skal blive liggende, specielt på nuværende tidspunkt, hvor vi ved, at problemets omfang er langt større end oprindelig forudset.

Jeg har derfor bedt Miljøstyrelsen om sammen med kommuner og amter at komme med et oplæg til sådanne kriterier. Det vil ske i forbindelse med drøftelser af lovens anvendelsesområde, også med hensyn til gasværksgrunde.

Samtidig har jeg som led i en offensiv miljøpolitik lagt op til en mere gennemgribende gennemgang og samlet vurdering af Miljøministeriets lovgivning med mit debatoplæg »Enkelt og Effektivt – et debatoplæg om lovgivning og administration«, som blev udsendt i går.

Jeg regner med i februar at komme med et udspil om, hvilke principper der skal lægges til grund for en fremtidig miljø- og naturlovgivning.

I forbindelse med fastlæggelsen af principperne for den fremtidige miljølovgivning vil jeg tage stilling til, om kemikalieaffaldsdepotloven fortsat skal bestå som en selvstændig lov, eller om den skal indarbejdes i miljøloven.

Dette er baggrunden for, at jeg har udskudt fremsættelsen af det forslag om ændring af kemikalieaffaldsdepotloven, som er nævnt i statsministerens åbningsredegørelse, og som samtidig ville være en reaktion på de tanker, der ligger bag den pågældende dagsorden.

Leif Hermann (SF):

Jeg er, hvis jeg nu skal udtrykke mig diplomatisk, forbløffet over ministerens svar.

I spørgsmålet lå to ting. For det første, at ministeren ikke har holdt sig en dagsorden, Folketinget enstemmigt vedtog i marts måned 1988, efterrettelig. Ministeren har end ikke på noget tidspunkt tilkendegivet over for Folketingets Miljøudvalg, at ministeren påtænker ikke at give den redegørelse, som bl.a. skulle tage stilling til spørgsmålet om en anderledes prioritering af aktiviteterne inden for kemikalielossepladsområdet.

I stedet for kommer ministeren og fortæller os lidt om, hvad lovens system er, og fortæller, at ministeren i øvrigt som led i sine overordnede betragtninger vil tage stilling til, om vi skal have en selvstændig lov på området, eller om det skal indgå i en samlet affaldslov.

Jeg vil derfor gerne bede ministeren om at svare på, hvilke tanker ministeren gør sig med hensyn til det forhold, at der er en dagsorden fra Folketinget, der ikke er blevet overholdt, samtidig med at det indholdsmæssigt forholder sig sådan, som ministeren åbenbart er klar over, at det er et emne, der er højaktuelt.

For det andet forelå der allerede den 15. december 1987 en indstilling fra udvalget om affaldsrådets regulering, hvor man meget omfattende tog stilling til mulige ændringer i kemikalieaffaldsdepotloven.

Jeg vil gerne bede ministeren i sit svar her tage stilling til, hvad det er for yderligere ændringer i kemikalieaffaldsdepotloven, der eventuelt skal foretages. Hvad er det for anderledes prioriteringer, der yderligere skal foretages, siden Folketinget på dette vigtige område nu ikke bare skal vente til februar, men formentlig endnu længere?

Miljøministeren (Lone Dybkjær):

Formelt er det sådan, at jeg ikke behøver at tage hensyn til den dagsorden. Reelt kunne man sige, at det havde været pænt, hvis jeg havde fremsendt det til Miljø- og Planlægningsudvalget. Det vil jeg meget gerne medgive. Jeg mente, at det på en eller anden måde var fremgået af det øvrige, jeg havde foretaget mig – men o.k.

Så er der så spørgsmålet om, hvilke ændringer jeg agter at foretage. Det er klart, at en række af de ændringer, der ligger i planerne om

ændring af kemikalieaffaldsdepotloven, vil indgå i det videre arbejde. Det, jeg har ønsket, er at prøve på at lave en samlet lovgivning om det her område og i øvrigt foretage en samlet prioritering, efter at vi nu er klar over, at problemets omfang er større, end vi havde forudset.

Derfor mener jeg, at det er endnu vigtigere, end det tidligere var, at få fastlagt nogle kriterier for, hvad det er for kemikalieaffaldsdepoter, gasværksgrunde osv., vi kan lade blive liggende, og hvad det er for nogle, vi er nødt til at gøre noget ved. Jeg synes, der mangler en ordentlig gennemgang på det her område, og det er det, der sker i øjeblikket.

Leif Hermann (SF):

Nu skal jeg ikke tage stilling til, hvorvidt ministeren vil desavouere det udvalg, der den 15. december 1987 fremkom med en indstilling. Lige præcis omfanget af kemikalieaffaldsdepoter var man udmærket klar over på det tidspunkt, da denne indstilling forelå, og det er da også således, at indstillingen tager stilling til, hvilke tidshorisonter der skal ind i billedet, hvis man skal gøre op med det her problem.

Jeg synes unægtelig, det er meget lidt, ministeren kan løfte sløret med hensyn til, hvad der skal foregå på det her område. De skrifter, ministeren har ladet tilflyde Folketinget og offentligheden inden for den sidste månedens tid – mål og middel-redegørelsen og senest bogen om enkelhed og effektivitet – nævner i realiteten ikke disse ting med et ord ud over mål og middel-redegørelsens overvejelser om jordrensning.

Jeg vil bede ministeren om at være lidt mere præcis med hensyn til, hvad der kunne tænkes at forestå på området. Jeg tror, offentligheden har et vældigt behov for at vide – ikke mindst beboerne i Løgstør Kommune – hvad det egentlig er, fremtiden byder på på det her område.

Miljøministeren (Lone Dybkjær):

Jeg ved ikke, hvorfor netop Løgstør Kommune skal fremhæves i denne sammenhæng.

Til hr. Leif Hermann vil jeg sige: Jamen vil jeg arbejde videre efter nogle af de retningslinier, der var fremlagt i udvalget. Men som hr. Leif Hermann ved – det underer mig ikke, at hr. Leif Hermann er forbløffet, for det er jeg klar over at hr. Leif Hermann tilbringer en meget stor del af

[Miljøministeren]

sin tid med at være – prøver vi altså også på at se, om vi ikke kan lave en lidt mere samlet lovgivning på det her område, sådan at vi er i stand til at få en lidt mere offensiv miljøpolitik, end det hidtil har været tilfældet.

Jeg har prøvet med det her at demonstrere, at det er en lidt defensiv måde at håndtere problemerne på, vi hidtil har anvendt. Jeg vil håbe på, at vi ved at have tingene mere præciseret kan lave en mere offensiv miljøpolitik på dette område.

Når det er sagt, vil jeg også godt understrege, at det er klart nok, at vi står med nogle enorme økonomiske problemer på det her felt. Derfor synes jeg, det er vigtigt, at vi er meget præcise med hensyn til prioriteringen. Jeg ønsker også af den grund at se det i en lidt større sammenhæng med den øvrige miljølovgivning.

Leif Hermann (SF):

Kan ministeren ikke godt være så sød at forklare, hvad ministeren mener med, at vi skal være mere offensive på det her område? Vi taler ikke om et område, hvor man, om jeg så må sige, kan forebygge. Vi taler faktisk om noget, der skal gøres noget ved, om noget, der konkret skal renses op. Det vil jeg gerne have at vide. Ministeren siger: Vi har hidtil været defensive. Hvad forstår ministeren i grunden ved ordene »offensiv« og »defensiv« på et område, hvor der skal ryddes op?

Trøjborg (S):

Jeg synes, at der ingen grund er til at være forbløffet. Det svar, ministeren har givet hr. Leif Hermann her, svarer meget godt til den øvrige strategi på miljøområdet. Under den tidligere miljøminister kunne alle Folketingets partier aftale, at vi vedtager en dagsorden med en rimelig frist, så ministeren kan få tid til at fremlægge en handlingsplan for Folketinget i oktober i indeværende år. Den frist gælder ikke mere. Det synes jeg ikke der er nogen grund til at være forbløffet over. Tingene er skiftet, efter at miljøministeren har sat sig på regeringsbænken.

Det, jeg synes at man skylder os svar på – det vil jeg gerne stille som spørgsmål – er: Hvornår har ministeren tænkt sig at fremlægge en handlingsplan for området, der ikke alene rydder op i kemikalieaffaldsdepoterne, men også sikrer klarhed over, hvem der har ansvaret, når man

støder på forurenede grunde, og hvem der er pligtig at rydde op, når en entreprenør støder på en forurennet grund?

Miljøministeren (Lone Dybkjær):

Hvad betyder »defensiv« og »offensiv« på et område, hvor der skal ryddes op, siger hr. Leif Hermann. Jeg bliver nødt til at sige, at det ikke er alle steder, vi kan rydde op. Vi bliver simpelt hen nødt til at tage de steder, der miljømæssigt er de mest problematiske, først, fordi vi ikke har uanede ressourcer. Derfor mener jeg egentlig, at noget af det vigtigste er, at vi har mere fastlagte kriterier end dem, vi har i dag.

Til hr. Trøjborg: Jeg regner med, at vi i løbet af februar måned vil have klarhed over området og dermed klarhed over, om vi skal lave det som en selvstændig lovgivning eller som et led i en større sammenhæng.

Når det drejer sig om ansvar ved jeg såmænd ikke, om problemet er så stort. Problemet er, at det ikke altid er muligt at gøre ansvar gældende. Det er noget andet i denne sammenhæng.

Formanden:

Vi nærmer os afslutningen af dette spørgsmål, som har kørt længe.

Leif Hermann (SF):

Nu forklarede miljøministeren os jo, at der skal foretages en prioritering, for vi kan ikke rense det alt sammen op. Det er lige præcis den gældende lovs system, nemlig at man foretager en prioritering med hensyn til oprensningen af de grunde, der er mest truede i forhold til grundvandet. Så jeg forstår ikke rigtig, hvad det er for principielle overvejelser, ministeren skal gøre sig. De overvejelser er gjort i den gældende lov og i den prioritering, amtskommunerne foretager.

Det andet spørgsmål, jeg vil bede ministeren om at besvare, var det, hr. Trøjborg stillede: Hvornår kommer der en dato? Jeg ved godt, at ministeren ikke er så pjattet med datoer lige for tiden, men denne dato er dog sat af en af ministerens partifæller: den 1. oktober. Hvornår kommer der så en dato for en handlingsplan? Forarbejdet til denne handlingsplan må jo være gjort, dels på baggrund af den indstilling, jeg nævnte, dels på grund af det forholdsvis lange tidsrum, der er gået fra dagsordenens vedtagelse og frem til 1. oktober.

Pelle Voigt (SF):

Nu arbejdede ministeren, før hun blev minister, både med miljøpolitik og sikkerhedspolitik, og det skinnede lidt igennem i indlægget om det offensive og det defensive.

Betyder den trylleformular, som ministeren har anvendt 5 gange her i dag, så vidt jeg kunne tælle, og så vidt jeg kan se er anvendt til at besvare alle miljøpolitiske spørgsmål, der er blevet stillet til ministeren i medierne og andetsteds i meget lang tid, nemlig at tingene skal ses i en større sammenhæng, det samme, som når man anvender den sikkerhedspolitisk, altså i en større europæisk sammenhæng osv., at tingene skal skubbes ud i det uendelige, og at der i virkeligheden ikke skal ske noget som helst?

Miljøministeren (Lone Dybkjær):

Til hr. Leif Hermann vil jeg sige, at jeg regner med i februar at komme med et udspil om, hvilke principper der skal lægges til grund for den fremtidige miljø- og naturlovgivning inklusive lovgivningen på dette felt.

Til hr. Pelle Voigt vil jeg gerne sige, at det godt kan være, at man skal bruge nogle andre og mindre militante udtryk end defensiv og offensiv. Det vil jeg lægge mig på sinde. Netop i går har jeg, jeg ved ikke, om hr. Pelle Voigt er klar over det, udsendt et debatoplæg, der hedder »Enkelt og effektivt«, hvor vi forsøger at lave et debatoplæg om den fremtidige miljølovgivning, fordi jeg simpelt hen finder, at den ikke fungerer tilstrækkelig godt. Den er i en lang række sammenhænge en defensiv lovgivning – undskyld, at jeg bruger ordet igen – et resultat af 50 år gammel lovgivning på området, som man har ændret. Derfor har jeg ønsket, at en række af de lovgivninger, som jeg først havde skitseret i den skriftlige redegørelse i forbindelse med statsministerens åbningstale, blev taget ud, sådan at de kunne indgå i en større sammenhæng, ganske enkelt fordi jeg følte, at det var temmelig frustrerende, at de medarbejdere, der skulle arbejde med dem, først skulle lave en lille ændring i lovgivningen, samtidig med at der parallelt dermed foregik en stor debat om, hvordan lovgivningen i øvrigt mere principielt skulle tage sig ud, og om det var muligt f.eks. at samle lovene inden for Miljøministeriet i en række hovedlove i stedet for, sådan at vi fik klare linjer både med hensyn til administrationen og også sådan, at det blev nemmere for borgerne at forstå lovgivningen.

Hermed sluttede spørgsmålet, og spørgetiden var dermed til ende.

Skriftligt besvarede spørgsmål:**Formanden:**

Fra de pågældende ministre er modtaget skriftlige svar på spørgsmål stillet af følgende medlemmer af Folketinget:

Bollmann: spm. nr. S 14
 Poulsgaard: spm. nr. S 21
 Jens Thoft: spm. nr. S 22, 142 og 188
 Klaus Hækkerup: spm. nr. S 57, 137, 180 og 181
 Behnke: spm. nr. S 64, 126, 127, 136, 139 og 144
 Ebba Strange: spm. nr. S 112
 Bollmann: spm. nr. S 114
 Knud Lind: spm. nr. S 115 og 131
 Inger Harms: spm. nr. S 119 og 120
 J. K. Hansen: spm. nr. S 122
 Kaj Poulsen: spm. nr. S 123
 Carsten Andersen: spm. nr. S 124
 Hanne Thanning Jacobsen: spm. nr. S 125
 Lilli Gyldenkilde: spm. nr. S 132 og 176
 Stillinger: spm. nr. S 133 og 134
 Pia Kjærsgaard: spm. nr. S 138
 Kofod-Svendsen: spm. nr. S 140
 Bjørn Westh: spm. nr. S 141
 Lis Noer Holmberg: spm. nr. S 145
 Anna-Marie Hansen: spm. nr. S 146
 Helge Mortensen: spm. nr. S 147 og 189
 Mogens Elvensø: spm. nr. S 148
 Rahbæk Møller: spm. nr. S 152
 Carsten Andersen: spm. nr. S 154
 Pelle Voigt: spm. nr. S 158–162
 Annette Just: spm. nr. S 164, 170 og 171
 Glistrup: spm. nr. S 167
 Jytte Andersen: spm. nr. S 172
 Engell: spm. nr. S 173
 Tommy Dinesen: spm. nr. S 175
 Jette Thomsen: spm. nr. S 177
 Ingrid Rasmussen: spm. nr. S 178 og 179

Spm. nr. S 14

Til *arbejdsministeren* (4/10 88) af:

Bollmann (CD):

»Vil ministeren oplyse, efter hvilke kriterier og i hvilket omfang der meddeles tilladelser efter §§ 24 og 25 i lov om arbejdsformidling og

[Bollmann]

arbejdsløshedsforsikring m.v. til, at anerkendte arbejdsløsheds-kasser får mulighed for at anvise arbejde, og vil ministeren overveje en udvidelse af de eksisterende regler?»

Begrundelse

Efter spørgerens opfattelse er det et nødvendigt supplement til den offentlige arbejdsformidling, at a-kasserne inddrages i dette arbejde, idet mange a-kasser har et bedre personligt kendskab til de ledige, end arbejdsformidlingen må formodes at have.

Det vil derfor være nyttigt at få oplyst, hvor mange tilladelser der er givet efter de nævnte lovparagraffer, og hvilke betingelser der skal opfyldes, for at en tilladelse bliver givet.

Svar (17/10 88):

Arbejdsministeren (Henning Dyremose):

En a-kasse, der søger og får tilladelse til parallelanvisning for hele eller dele af kassens område, skal sikre en forsvarlig betjening af medlemmerne og arbejdsgiverne. De administrative forskrifter for den offentlige arbejdsformidlings an-/henvisningsvirksomhed gælder således også for kassens formidlingsvirksomhed.

Det forhold, at a-kasserne udøver formidlingsvirksomhed parallelt med den offentlige arbejdsformidling forudsætter, at der til stadighed er et tæt samarbejde mellem kasserne og AF. En forudsætning for, at kassen meddeles tilladelse efter a-lovens § 24, er derfor, at den løbende holder AF orienteret om kassens an-/henvisningsvirksomhed. Kassen har således pligt til omgående at underrette AF om indkomne job (besatte såvel som ubesatte) samt om udfaldet af kassens konkrete formidlingsvirksomhed. AF skal tilsvarende melde til kassen, såfremt et medlem formidles til et job. Disse regler har bl.a. til formål at undgå dobbeltarbejde og sikre den bedst mulige betjening af arbejdssøgende og arbejdsgivere.

Samarbejdet skal mere generelt sikre, at AF kan varetage ansvaret for den samlede formidlingsvirksomhed på arbejdsmarkedet.

Såfremt en kasse er i besiddelse af de fornødne administrative ressourcer til at varetage formidlingsarbejdet på forsvarlig vis, vil en ansøgning efter § 24 normalt blive imødekommet. Der er således ingen kriterier, der har til hensigt

at begrænse kassernes mulighed for at få tilladelsen; dog bliver der i forbindelse med fornyelse af kassernes tilladelser lagt vægt på, at kassens formidlingsvirksomhed har været af et vist omfang, der sikrer, at kravene til de administrative procedurer er efterlevet.

Tilbagekaldelse af tilladelse efter lovens § 25 vil normalt kun komme på tale, hvis kassens formidlingsvirksomhed har været udført i strid med de gældende vilkår for tilladelsen.

Til spørgsmålet om, i hvilke omfang tilladelse efter a-lovens § 24 gives, kan jeg oplyse, at der i dag er 28 a-kasser med godt 165.000 ledige medlemmer, som har tilladelse til at drive parallelanvisningsvirksomhed. Tilladelserne har i starten (fra reglerens ikrafttræden 1978) været givet for perioder af ca. 2 år, senest for en 5-årig periode frem til udgangen af 1988. Kasserne modtog i 1987 ca. 6.500 ordrer på arbejdskraft, et tal, som har været svagt faldende gennem de seneste år. Til sammenligning kan nævnes, at AF årligt modtager ca. 130.000 ordrer (1987).

Da mulighederne for a-kasserne for at få tilladelse til at foretage formidling parallelt med den offentlige arbejdsformidling er meget liberale, når blot kasserne varetager deres forpligtelser på forsvarlig vis, ser jeg ikke noget behov for at ændre de eksisterende regler.

Den faldende tendens i omfanget af kassernes parallelanvisning i de senere år synes heller ikke at pege i retning af et øget behov hos arbejdssøgende og virksomheder for formidlings-service fra a-kasserne.

Jeg kan i øvrigt oplyse, at der i øjeblikket lægges yderligere op til en styrkelse af a-kassernes ansvar over for de ledige medlemmer på en lang række områder. Senest i forbindelse med forliget om styrkelse af indsatsen for langtidsledige, der stiller større krav til kassernes indsats på bl.a. vejledningsområdet fremover.

Spm. nr. S 21

Til *justitsministeren* (4/10 88) af:

Poulsgaard (FP):

»Kan ministeren bekræfte oplysninger i Jyllands-Posten den 2. oktober om, at nogle asylsøgere hæver hjælp i to skandinaviske lande?«

Begrundelse

Man får det ene chok efter det andet, når man dykker ned i disse såkaldte flygningesa-

[Poulsgaard]

ger. Man har på fornemmelsen, at steder rundt i verden sidder der folk, som organiserer flugt til Skandinavien for andre, og at de forsyner disse mennesker med oplysninger om, hvor flinke de skandinaviske skatteydere er. Hvis de oplysninger, Jyllands-Posten bringer om, at asylsøgere hæver understøttelse i to skandinaviske lande på samme tid, er rigtige, er det på tide, at det skandinaviske samarbejde står sin prøve, og at vi får stoppet den trafik.

Svar (19/11 88):

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Jeg må give spørgeren ret i, at det er uheldigt, såfremt asylansøgere har mulighed for at få deres sag behandlet i flere lande, eventuelt samtidigt. Dette er baggrunden for, at immigrationsministrene i EF har indledt et samarbejde med henblik på at sikre, at noget sådant ikke kan finde sted. Også på nordisk plan foregår tilsvarende overvejelser. Dette arbejde har netop til formål at forhindre, at asylansøgere alene søger asyl i lande med den mest liberale asylpraksis, og måske med de bedste sociale forhold.

Om det konkrete spørgsmål kan jeg oplyse, at såvel rigspolitichefen som Direktoratet for Udlændinge over for mig har meddelt, at man ikke er i besiddelse af oplysninger i konkrete sager, der kan bekræfte de oplysninger, der fremgår af Jyllands-Posten den 2. oktober 1988.

Skulle avisens oplysninger imidlertid være korrekte, deler jeg fuldt ud spørgerens opfattelse af, at det er forkasteligt, såfremt mennesker – under dække af at være forfulgte på en sådan måde – uberettiget hæver økonomisk hjælp i to skandinaviske lande. Der er i så fald tale om groft misbrug af vore landes gæstfrihed og humane indstilling. Hertil kommer, at en sådan fremgangsmåde må antages at være strafbar efter bedrageribestemmelserne i den danske straffelov.

Spm. nr. S 22

Til *arbejdsministeren* (4/10 88) af:

Jens Thoft (SF):

»Vil ministeren, f.eks. gennem OBS-udsendelser i tv, øge befolkningens kendskab til den lovgivning og de regler, som gælder for børn og unges arbejde?«

Begrundelse

Ved en høring om børn og unges arbejde i Århus den 2. september 1988 blev det klarlagt, at ukendskab til den retlige regulering af børn og unges arbejde er en væsentlig årsag til, at så mange børn og unge arbejder under betingelser, som ikke er sikkerhedsmæssigt og sundhedsmæssigt fuldt forsvarlige. Hertil kommer, at en del børn og unge påtager sig arbejdsopgaver, der ikke opfylder reglerne, som de er fastsat i bekendtgørelsen om børns lettere erhvervsarbejde samt i arbejdsmiljøloven.

På arbejdsmarkedet er børn og unge end ikke sikret samme rettigheder som voksne i relation til ret til at indgå overenskomst, ret til at vælge sikkerhedsrepræsentant m.v. Der er derfor behov for en særlig oplysningsindsats over for såvel børn og unge og deres forældre som arbejdsgiveren.

Svar (17/10 88):

Arbejdsministeren (Henning Dyremose):

På baggrund af bl.a. en udtalelse fra Direktoratet for Arbejdstilsynet kan jeg, jf. også min besvarelse af 29. september 1988 af spørgsmål nr. 35 fra Folketingets Arbejdsmarkedsudvalg, oplyse, at Direktoratet for Arbejdstilsynet har udarbejdet AT-meddelelser for at udbrede kendskabet til reglerne. Ligeledes har Danske Dagblades Forening udarbejdet en pjece om problemerne. Denne pjece, som er godkendt af Direktoratet for Arbejdstilsynet, er udsendt til foreningens medlemmer. Jeg vil derfor vurdere, at den helt overvejende del af de arbejdsgivere, hvor problemerne om unges arbejde kan opstå, har en god og ajourført viden herom.

Det er min opfattelse, at det oplysningsmateriale, der således er til rådighed for virksomhederne, er tilstrækkeligt til at fastholde disse på deres ansvar samtidig med, at alle forældre, der måtte føle sig i tvivl med hensyn til grænserne for unges arbejde, har en nem adgang til at skaffe sig fornøden vejledning enten ved læsning af AT-meddelelserne eller ved henvendelse til den lokale kreds.

Jeg kan i øvrigt tilføje, at nogle AT-kredse i forbindelse med kampagnen om tunge løft har rettet henvendelse til dagblade/distributionselskaber.

Endvidere kan oplyses, at reglerne om unges farlige arbejde for tiden er under revision, og

[Arbejdsministeren]

inden de nye regler udsendes, vil der blive taget stilling til behovet for eventuel yderligere information herom.

Endelig kan det vedrørende spørgsmålet om sikkerhedsrepræsentanter oplyses, at på de virksomheder, hvor der findes en sikkerhedsorganisation, skal denne også tage sig af de unges arbejdsforhold.

Spm. nr. S 57

Til *boligministeren* (11/10 88) af:

Klaus Hækkerup (S):

»Kan ministeren oplyse, hvilke økonomiske og planlægningsmæssige overvejelser samt hvilke overvejelser om udvikling af hovedstadsområdet der ligger til grund for planerne om at samle Statsskattedirektoratet i Valby, og herunder oplyse, om den planlagte samling af Statsskattedirektoratet forudsætter køb, salg eller leje af lokaler, samt hvilke personalemæssige konsekvenser samlingen vil bevirke.

Svar (20/10 88):

Boligministeren (Ninn-Hansen, fg.):

Statsskattedirektoratet er i dag spredt på 4 forskellige adresser, hvilket er administrativt u hensigtsmæssigt. Det er derfor det overordnede mål inden for et kortere tidsrum at samle Statsskattedirektoratets centrale afdelinger på en enkelt adresse, hvorved der også vil kunne opnås væsentlige besparelser på direktoratets driftsomkostninger.

Til brug for direktoratets planlægningsafdelings gennemførelse af selvangivelsen for 1988 har Boligministeriet for nylig indgået et lejemål på Ottiliavej i Valby. Der foreligger ikke i Boligministeriet planer om, at samlingen af direktoratets centrale afdelinger skal ske i tilknytning hertil, men mulighederne herfor vil blive overvejet og undersøgt, ligesom Boligministeriet også vil undersøge andre muligheder for en lokalemæssig samling af Statsskattedirektoratet.

Spm. nr. S 64

Til *landbrugsministeren* (12/10 88) af:

Behnke (FP):

»Vil ministeren anslå jagtværdien af de jord- og skovbesiddelser, som staten har?«

Begrundelse

I disse tider, hvor der tales om alternative indtægtsmuligheder, vil spørgeren gerne have ministerens vurdering af, hvilket provenu staten kunne hjemhente, såfremt samtlige jagtgednede jord- og skovbesiddelser blev udlejet til dette formål.

Svar (4/11 88):

Landbrugsministeren (Gammelgaard, fg.):

Hovedparten af de statslige jord- og skovbesiddelser, der henhører under Landbrugsministeriet, ejes af Jordfonden, der administreres af Jordbrugsdirektoratet.

Jordbrugsdirektoratet har ifølge mangeårig praksis givet jagtforeninger fortrinsret til jagtretten på Jordfondens større sammenhængende arealer i Nord- og Sønderjylland.

Denne praksis anses af Jordbrugsdirektoratet for at tilgodese det overordnede hensyn til landbrugsudnyttelsen og overholdelsen af de restriktioner for jagtudøvelsen, som landbrugsudnyttelsen indebærer. Det anses endvidere for den eneste måde, hvorpå den stedlige befolkning kan få mulighed for at udnytte jagten på statens arealer.

Jordbrugsdirektoratet lægger i øvrigt primært vægt på, at den landbrugsmæssige udnyttelse af arealerne tilgodeses mest muligt, og at de gener, som jagtudøvelsen medfører for den landbrugsmæssige udnyttelse, begrænses til det mindst mulige.

Jordbrugsdirektoratet forventer i 1988 en jagtlejeindtægt på 238.250 kr.

Ud over Jordfondens besiddelser ejer Landbrugsministeriet et mindre antal arealer, der i 1988 vil indbringe en jagtlejeindtægt på ca. 12.000 kr.

Jeg er ikke i besiddelse af oplysninger om jagtværdien af de jord- og skovbesiddelser, som henhører under øvrige ministerområder.

Spm. nr. S 112

Til *statsministeren* (26/10 88) af:

Ebba Strange (SF):

»Hvilke planer har regeringen for at hjælpe herboende chilenske flygtninge, der ønsker at vende tilbage til Chile?«

[Ebba Strange]

Begrundelse

Statsministeren sagde i sin åbningstale til Folketinget den 4. oktober, at regeringen ville »arbejde med at hjælpe de flygtninge, der har mulighed for det, med at vende hjem igen.«

I Danmark lever nogle hundrede chilenske flygtninge. En del af dem blev i sin tid efter militærkuppet i september 1973 som led i en straf-følgelse på grund af politisk aktivitet idømt landsforvisning. Andre er flygtet på grund af politisk forfølgelse efterhånden. Senest i forbindelse med den nylig overståede folkeafstemning i Chile har de landsforviste fået amnesti og kan vende tilbage.

Mange af dem ønsker at vende tilbage. Men mange af dem har boet her i 13–14 år. De har fået børn, som er opvokset og har gået i skole her. Nogle er blevet gamle og har nået folkepensionsalderen her. Tilværelsen – ikke mindst for de tilbagevendte – er i dagens Chile meget vanskelig for store befolkningsgrupper. Derfor vil nogle af flygtningene måske af hensyn til deres børn, måske for ikke at komme til at ligge familiemedlemmer i Chile til byrde, lade være med at rejse hjem, selv om de har et stort ønske om at komme hjem og deltage i opbygningen af deres land.

Igennem 4–5 år er vi nogle, der både over for udenrigsministeren og over for tidligere socialministre har rejst spørgsmålet om, hvilken hjælp vi fra dansk side kunne yde til chilenerne, der ønskede at vende hjem. Hidtil har vi ikke mødt forståelse for problemet. Fra drøftelser med internationale migrantorganisationer og flygtningehjælpsorganisationer ved jeg, at der er behov for bl.a. økonomisk hjælp til lægehjælp i et års tid efter hjemkomsten, mulighed for at kunne modtage noget af den pension, man har tjent ind ved at leve og arbejde her i op mod 15 år, hjælp til børns uddannelse, eftergivelse af uddannelsesstøtte, der er ydet som lån i Danmark, m.v.

Når jeg sammenligner statsministerens åbningstale med den konservative ordførers indlæg under åbningsdebatten den 6. oktober, tror jeg ikke, statsministeren specielt tænkte på chilenerne, da han nævnte flygtningeproblemerne. Imidlertid er det dem, der konkret har ytret ønske om at vende hjem. Derfor er det vel naturligt at starte med dem. Statsministerens udtalelse har da også skabt forventninger hos herboende chilenerne. Det er jo ifølge udlændingelo-

ven ikke muligt at sende flygtninge hjem mod deres vilje, hvis der er gået mere end to år, siden de indgav ansøgning om asyl her i landet.

Svar (10/11 88):

Statsministeren (Poul Schlüter):

Som nævnt i åbningstalen er regeringen indstillet på at hjælpe de flygtninge i Danmark, der måtte ønske at vende tilbage til deres respektive hjemlande, i takt med at forholdene dér forbedres.

Således blev der i slutningen af 1987 nedsat et embedsmandsudvalg med henblik på at undersøge muligheden for at etablere et arrangement, hvorefter der fra dansk side vil kunne ydes bistand til frivillig repatriering af flygtninge, der bor i Danmark.

Udvalget har på basis af oplysninger om eksisterende repatrieringsordninger i andre vesteuropæiske lande udarbejdet et forslag til en ordning, der med de fornødne tilpasninger vil kunne finde anvendelse på flygtninge af enhver nationalitet, og således at ordningen vil kunne omfatte flygningens forhold indtil det tidspunkt, hvor de kan overgå til et lokalt repatrieringsprogram administreret af en international organisation, f.eks. FN's flygtningehøjkommissær.

Ordningen forudses at omfatte et tilbud til de flygtninge, der måtte ønske at vende hjem, om finansiel støtte til visse af de udgifter, der opstår i forbindelse med en hjemvenden. Ud over dækning af rejseudgifter inden for rammerne af bistandsloven har man drøftet mulighederne for at yde tilskud i form af et engangsbeløb til dækning af diverse udgifter under den første tid i hjemlandet.

Resultatet af udvalgets overvejelser vil inden længe blive forelagt for regeringens flygtningeudvalg med henblik på at få arrangementet endeligt udformet og iværksat.

Herboende chilenske flygtninge, der ønsker at vende tilbage til Chile, vil således kunne nyde godt af den forudsete ordning.

Spm. nr. S 114

Til *industriministeren* (27/10 88) af:

Bollmann (CD):

»Har ministeren mulighed for – eventuelt gennem Dansk Udviklings Finansiering A/S – at deltage i sikring af en fortsat produktion af

[Bollmann]

det eldrevne personmotorkøretøj Ellerten, og vil ministeren i givet fald ud fra de energi-, miljø- og eksportmæssige fordele, der er forbundet med produktion og anvendelse af køretøjet, overveje at benytte en sådan mulighed?»

Begrundelse

Det fremgår tydeligt, at produktionen af det omhandlede køretøj er løbet ind i store økonomiske vanskeligheder med deraf følgende omfattende opsigelser af adskillige medarbejdere.

Der er dog fortsat efter spørgerens mening indlysende fordele ved produktion og benyttelse af køretøjet. Ud over de i spørgsmålet nævnte åbenbare fordele skal også underregnes de trafikmæssige og beskæftigelsesmæssige, især på baggrund af den interesse, der også fra udlandet har været vist for projektet.

Svar (9/11 88):

Industriministeren (Nils Wilhjem):

Det er beklageligt, at en ny og spændende produktion som Ellerten er kommet i økonomiske vanskeligheder.

De støtteordninger, som findes i Industriministeriet, sigter imidlertid ikke mod at støtte allerede igangsatte aktiviteter, men mod at igangsætte aktiviteter, som måske ellers ikke ville være blevet igangsat.

Der kan i et vist omfang ydes tilskud til anlægsudgifter i forbindelse med etablering, nyinvestering m.v. Derimod kan der ikke ydes støtte til driftsudgifter. Som det fremgår af Egnsudviklingsdirektoratets årsberetning for 1987, har El-Trans modtaget støtte til anlægsudgifter.

Der kan desuden ydes støtte til virksomheders udviklingsaktiviteter. Det er imidlertid en forudsætning, at der er tale om nye udviklingsaktiviteter, og der kan ikke ydes efterfølgende finansiering af udviklingsarbejde, der allerede er gennemført.

Dansk Udviklings Finansiering A/S er et selvstændigt aktieselskab, som ejes af en bred kreds af bl.a. banker og forsikringsselskaber – og hvor Nationalbanken kun deltager med en mindre andel. Selskabet har til formål at finansiere konkrete udviklingsaktiviteter i danske virksomheder. Jeg har af den omfangsrige presseomtale forstået, at El-Trans for nylig har forhandlet med Dansk Udviklings Finansiering A/S om indskud af kapital, men at El-Trans

har fået afslag netop med den begrundelse, at det falder uden for selskabets formålsparagraf, idet Ellerten er udviklet.

Selv om det må medgives, at der kan være energi-, miljø- og eksportmæssige fordele ved produktionen og anvendelsen af Ellerten, finder jeg det rigtigt, at erhvervsfremmepolitikken sigter mod at fremme igangsættelsen af nye aktiviteter i form af nyinvestering, udvikling og lignende, mens produktionen må ske på markedsvilkår. Og jeg finder bestemt ikke, at erhvervsfremmepolitikken skal fungere som udrykningstjeneste for nødstedte virksomheder.

Spm. nr. S 115

Til *justitsministeren* (27/10 88) af:

Knud Lind (FP):

»Hvilke afgifter, gebyrer, takster m.v. er hævet inden for ministeriets område i tiden fra 1983 og frem til dags dato, og hvor stort et beløb udgør indtægterne af disse gebyrer, takster og afgifter?»

Begrundelse

Det vil være ønskeligt at få en samlet oversigt over, hvilke takster, afgifter og gebyrer der er steget siden 1983, samt hvor stort et beløb disse stigninger udgør.

Svar (9/11 88):

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

I tiden siden 1983 er under Justitsministeriets område gennemført forhøjelser af afgifter og gebyrer m.v. navnlig med henblik på ajourføring som følge af prisudviklingen og tilpasning af gebyrsatser til udgifterne vedrørende kontrolordninger m.v.

Retsafgiftsloven

Ved lov nr. 563 af 7. december 1983, der trådte i kraft den 15. december 1983, indførtes en tinglysningsafgift på 400 kr. Tinglysningsafgiften blev ved lov nr. 342 af 1. juli 1988 forhøjet til 500 kr. Da afgiften erlægges ved stempelmærker, som konteres under § 1 på finansloven fælles med øvrige stempelmærkeindtægter, kan proventet af tinglysningsafgiften ikke opgøres særskilt.

Ved lov nr. 187 af 9. maj 1984 gennemførtes pr. 1. juli 1984 en forhøjelse af afgiften for kon-

[Justitsministeren]

kursbegøring fra 250 kr. til 500 kr. Samtidig indførtes en afgift på 500 kr. for anmeldelse af betalingsstandsning.

Ved lov nr. 227 af 23. maj 1984 gennemførtes pr. 26. maj 1984 en almindelig justering af retsafgiftslovens øvrige afgiftssatser. Forhøjelsen omfattede en række grundafgifter m.v., men ikke procentberregnede afgifter. Grundafgifterne m.v. ændredes navnlig således:

1. Grundafgifterne for borgerlige sager fra 130 kr. til 300 kr.

2. Grundafgifterne for fogedsager fra 80 kr. til 200 kr., for udkørende fogedforretninger fra 150 kr. til 300 kr. og for begæring om tvangsauktioner fra 150 kr. til 300 kr.

3. Kærefgifterne til landsret fra 130 kr. til 300 kr. og fra landsret til Højesteret fra 250 kr. til 500 kr.

Indtægterne fra de retsafgifter, der konteres under Justitsministeriet, var i 1987 ca. 345 mio. kr.

Syn af motorkøretøjer

Gebyrerne for syn af motorkøretøjer er forhøjet pr. 1. juli 1983, pr. 1. august 1984 og pr. 1. februar 1988. Ved seneste ændring skete samtidig visse lempelser i reglerne om syn af blandt andet varebiler.

Gebyrerne er for følgende hovedgrupper af køretøjer forhøjet således:

	Gebyr pr. 1/7 1983	Gebyr pr. 1/8 1984	Gebyr pr. 1/2 1988
Lastbiler m.v.	300	350	500
Personbiler m.v.	220	260	350
Motorcykler	120	150	200

Provenuet fra synsgebyrerne i 1988 anslås til ca. 135 mio. kr.

Nummerplader

Nummerpladegebyret er forhøjet pr. 1. juli 1983 fra 90 kr. til 100 kr. pr. plade, pr. 1. juli 1984 til 200 kr. pr. plade og pr. 15. august 1985 til 400 kr. pr. plade.

Indtægten fra salg af nummerplader udgjorde i 1987 ca. 300 mio. kr.

Parkeringsafgift

Parkeringsafgiften er pr. 1. juli 1983 forhøjet fra 150 kr. til 165 kr. og pr. 15. februar 1988 til 200 kr.

Indtægten fra parkeringsafgifterne udgjorde i 1987 ca. 39,1 mio. kr.

Køreprøvegebyr m.v.

Gebyrerne for køreprøver og duplikatkørekort er forhøjet pr. 1. januar 1985 og pr. 1. februar 1988 i overensstemmelse med følgende:

	Tidl.	Gebyr pr. 1/1 1985	Gebyr pr. 1/2 1988
Køreprøve:			
Motorcykel	150	300	450
Andre køretøjer	250	300	450
Duplikatkørekort:			
Motorcykel	50	150	200
Andre køretøjer	90	150	200

Efter gebyrstigningen i 1988 kan det årlige provenu fra de nævnte gebyrer anslås til ca. 100 mio. kr.

Pasgebyr

Gebyrerne for udstedelse af pas er forhøjet pr. 21. oktober 1984 og pr. 3. februar 1988 i overensstemmelse med følgende:

	Tidl.	Gebyr pr. 21/10 1984	Gebyr pr. 3/2 1988
Almindelige pas	230	300	450
Pas til unge og ældre	75	100	150

Indtægten fra pasudstedelse i 1987 udgjorde ca. 122 mio. kr.

Våbengebyr

Gebyrerne for våbentilladelser er forhøjet pr. den 1. februar 1988 fra 120/230 kr. til 160/300 kr. for henholdsvis 2-årige tilladelser og tilladelser på 5 og 10 år.

Det årlige provenu af våbengebyrerne er ca. 8-10 mio. kr.

Lov- og Ministerialtidende

Prisen for abonnement på Lov- og Ministerialtidende har været følgende:

	Tidl.	Pris pr. 1/1 1984	Pris pr. 1/1 1987	Pris pr. 1/1 1988
Lovtidende A	125	200	300	500
Lovtidende B	125	200	300	250
Lovtidende C	125	200	300	250
Ministerialtidende	125	200	300	400

Prisen pr. 1/1 1988 er ekskl. moms. De øvrige priser er inkl. moms.

Indtægterne fra salg af Lov- og Ministerialtidende i 1987 udgjorde ca. 2,9 mio. kr.

Spm. nr. S 119

Til udenrigsministeren (28/10 88) af:

Inger Harms (SF):

»Vil udenrigsministeren oplyse om grunden til, at Danmark ikke har underskrevet og ratificeret de fem i begrundelsen nævnte Europarådskonventioner, og oplyse om muligheden for, at det vil ske, og hvornår?«

Begrundelse

Det drejer sig om følgende Europarådskonventioner:

European Convention on the Non-Applicability of Statutory Limitation to Crimes against Humanity and Warcrimes.

European Convention on the Legal Status of Migrant Workers.

European Convention on Recognition and Enforcement of Decisions concerning Custody of Children.

European Convention of Offences relating to Cultural Property.

Additional Protocol to the European Social Charter.

Som medlem af Europarådet og specielt som medlem af det udvalg, der har til opgave at få flest mulige medlemslande til at undertegne og ratificere Europarådets konventioner, er det uheldigt, at Danmark ikke for længst har underskrevet denne konvention.

Svar (9/11 88):

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

European Convention on the Non-Applicability of Statutory Limitation to Crimes against Humanity and Warcrimes

Konventionen er hidtil alene ratificeret af Nederlandene og herudover undertegnet af Frankrig og Belgien. Konventionen træder i kraft, når den er ratificeret af tre stater. Baggrunden for, at man fra dansk side hverken har undertegnet eller ratificeret konventionen – og ikke har planer herom – er, at konventionens krav om uforældelighed for de pågældende forbrydelser findes for vidtgående.

I 1983 vurderede Europarådets sekretariat i forbindelse med en generel gennemgang af endnu ikke ikrafttrådte Europarådskonventioner, at det aktuelle behov for konventionen var begrænset, og at den næppe ville træde i kraft. Sekretariatet fandt på denne baggrund ikke anledning til at foreslå særlige foranstaltninger med henblik på øget tilslutning.

European Convention on the Legal Status of Migrant Workers

Udenrigsministeriet er bekendt med, at spørgsmålet om undertegnelse og ratifikation af denne konvention er under overvejelse i en lang række ministerier. På baggrund af spørgsmålet vil Udenrigsministeriet foretage en fornyet høring i sagen.

European Convention on Recognition and Enforcement of Decisions concerning Custody of Children

Danmark har ikke tilsluttet sig konventionen, fordi dette ville indebære, at man ikke kunne opretholde den hidtidige danske praksis, hvorefter det bortset fra helt ekstraordinære situationer ikke tillades, at samværsret mod protest fra forældremyndighedens indehaver udøves i udlandet. De nordiske lande var i sin tid enige om ikke at tilslutte sig konventionen, men både Sverige og Norge er nu i gang med at tilvejebringe grundlag for en ratifikation.

Justitsministeriet har i marts 1988 nedsat en arbejdsgruppe, som skal afgive indstilling om, hvorledes den europæiske konvention og Haagerkonventionen om de civilretlige virkninger af internationale børnebortførelser vil kunne gennemføres i dansk ret.

European Convention of Offences relating to Cultural Property

Ratifikation er under forberedelse.

Additional Protocol to the European Social Charter

Tillægsprotokollen har været genstand for vurdering i Arbejdsministeriet og Socialministeriet. Den foreløbige konklusion er, at Danmark skulle kunne tiltræde protokollen. Forud for en endelig stillingtagen vil spørgsmålet blive drøftet med arbejdsmarkedets parter, bl.a. for så vidt angår artikel 2 om retten til information og høring, hvilket område i Danmark i væsentligt omfang er reguleret ved aftaler mellem arbejdsmarkedets parter. En sådan drøftelse påregnes at kunne finde sted i løbet af kort tid.

Spm. nr. S 120

Til udenrigsministeren (27/10 88) af:

Inger Harms (SF):

[Inger Harms]

»Kan udenrigsministeren oplyse, hvornår Danmark agter at ratificere de fem i begrundelsen nævnte Europarådskonventioner, samt forklare, hvad baggrunden er for, at Danmark ikke allerede har ratificeret de pågældende konventioner?«

Begrundelse

Det drejer sig om følgende Europarådskonventioner:

European Convention on the Control of the Acquisition and Possession of Firearms by Individuals (underskrevet den 28. juni 1978).

Convention for the Protection of Individuals with regard to Automatic Processing of Personal Data (underskrevet den 28. januar 1981).

Protocol 7 to the Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms (underskrevet den 22. november 1984).

European Convention for the Protection of Vertebrate Animals used for Experimental Purposes (underskrevet den 18. marts 1986).

European Convention for the Prevention of Torture and Inhuman or Degrading Treatment or Punishment (underskrevet den 26. november 1987).

Som medlem af Europarådet og specielt som medlem af det udvalg, der har til opgave at få flest mulige medlemslande til at undertegne og ratificere Europarådets konventioner, er det uheldigt, at Danmark ikke for længst har underskrevet disse konventioner.

Svar (9/11 88):

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

European Convention on the Control of the Acquisition and Possession of Firearms by Individuals

Konventionen forventes at kunne ratificeres i nær fremtid.

Convention for the Protection of Individuals with regard to Automatic Processing of Personal Data

Der er foretaget de nødvendige ændringer i registerloven, således at konventionen vil kunne ratificeres. Ratifikationen afventer imidlertid de grønlandske hjemmestyremyndigheders overvejelser om eventuel ændring af de grønlandske regler på området, idet også Grønland ønsker at blive omfattet af konventionen. De

færøske hjemmestyremyndigheder har anmodet om, at der i forbindelse med ratifikationen tages forbehold for Færøerne.

Protocol 7 to the Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms

Protokollen er blevet ratificeret den 18. august 1988.

European Convention for the Protection of Vertebrate Animals used for Experimental Purposes

Efter ikrafttrædelsen den 1. oktober 1987 af lov om dyreforsøg forventes konventionen ratificeret i nær fremtid.

European Convention for the Prevention of Torture and Inhuman or Degrading Treatment or Punishment

Konventionen vil blive forelagt Folketinget med henblik på indhentelse af samtykke til ratifikation i indeværende folketingsår.

Spm. nr. S 122

Til *justitsministeren* (27/10 88) af:

J. K. Hansen (S):

»Mener ministeren, at uddannelse til erhvervelse af kørekort i alle tilfælde foregår efter de af Justitsministeriet fastsatte bestemmelser og efter Justitsministeriets undervisningsplan for køreuddannelsen af december 1985, og i benægtende fald, hvilke forholdsregler vil ministeren tage over for de kørelærere, der ikke følger reglerne?«

Begrundelse

Ifølge udtalelser fra forskellig side i den offentlige presse findes der en række godkendte kørelærere, der ikke følger de af Justitsministeriet foreskrevne bestemmelser for uddannelse af førere til motorkøretøjer. Det drejer sig bl.a. om, at den praktiske undervisning skal foregå på lukkede øvelsespladser og anlæg, og at undervisningen skal omfatte udvidet øvelseskørsel på særlige køretekniske anlæg. Ligeledes at undervisningen skal foregå efter den af Justitsministeriet udgivne undervisningsplan for køreuddannelsen.

Svar (9/11 88):

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

[Justitsministeren]

Undervisning af elever med henblik på erhvervelse af kørekort skal foregå i overensstemmelse med Justitsministeriets undervisningsplaner. Disse undervisningsplaner er optaget som bilag til Justitsministeriets bekendtgørelser af 27. november 1985 og 11. juli 1986 om undervisningsplaner for køreuddannelse til henholdsvis almindelig bil (kategori B) og motorcykel (kategori A). Undervisningsplanen for køreuddannelsen til storvogne er under udarbejdelse i Justitsministeriet.

I forbindelse med berømmelse af en køreprøve indgives en skriftlig ansøgning om kørekort til kørekortkontoret. På denne blanket skal kørelæreren i medfør af § 13 i bekendtgørelse nr. 605 af 12. september 1986 ved sin underskrift bekræfte, at eleven er undervist i overensstemmelse med undervisningsplanen, herunder at den indledende undervisning er foregået på en lukket øvelsesplads.

Såfremt den undervisning, som eleven har modtaget, ikke er i overensstemmelse med reglerne, for eksempel fordi eleven ikke har udført de krævede manøvrer på en lukket øvelsesplads, vil kørelæreren efter omstændighederne kunne gøre sig skyldig i overtrædelse af straffelovens § 163 om afgivelse af urigtig erklæring til offentlig myndighed.

Justitsministeriet har ved flere lejligheder over for politiet peget på de muligheder, der er for at føre kontrol med, at kørelærerne følger reglerne.

Justitsministeriet har i denne forbindelse fremhævet, at skønnet over en erklærings rigtighed efter Justitsministeriets opfattelse er en opgave, der må løses lokalt i de enkelte politikredse. Justitsministeriet lægger herved vægt på, at det er de køreprøvesagkyndige, der bedst kender kørelærerne i deres område, og de er således nærmest til at modtage underretning om og vurdere, hvorvidt de forhold, der undervises under, opfylder undervisningsplanens krav.

Endvidere skal Justitsministeriet pege på, at en kørelærer, der ved en urigtig erklæring overtræder straffelovens § 163, efter omstændighederne vil kunne fradømmes retten til at udøve virksomhed som kørelærer, jf. straffelovens § 79.

Endelig skal Justitsministeriet pege på, at efter færdselslovens § 66, stk. 2, er en godkendelse som kørelærer gældende i 5 år. Det fremgår videre af bestemmelsen, at det bl.a. er en betin-

gelse for fornyelse af godkendelsen, at den pågældende ikke er dømt for strafbart forhold, der begrunder en nærliggende fare for misbrug af stillingen eller hvervet, jf. straffelovens § 78, stk. 2.

Spm. nr. S 123

Til statsministeren (27/10 88) af:

Kaj Poulsen (S):

»Kan statsministeren på baggrund af Sundhedsstyrelsens brev af 21. september 1988 til Sundhedsministeriet oplyse, om undersøgelserne på de arbejdsmedicinske klinikker af arbejderne på Thulebasen ved flystyrtet i 1968 kan føre til den konklusion, at der ikke er nogen sammenhæng mellem opholdet på Thulebasen og eventuelle sundhedsskader?«

Begrundelse

Af Sundhedsstyrelsens brev af 21. september d.å. til Sundhedsministeriet fremgår det på side 5:

»Derimod vil fund af mange personer med et bestemt sygdomsbillede – også selv om hyppigheden er sikkert større end i normalbefolkningen eller en tilsvarende erhvervsgruppe danskere – ikke kunne benyttes som tegn på endelige bevis for, at dette forhold skyldes ophold på Thulebasen i oprydningsperioden.«

På baggrund af regeringens beslutning om ikke at holde et løfte afgivet af bl.a. statsministeren om en videnskabelig undersøgelse af alle tidligere Thulearbejdere er det nødvendigt på grund af disse arbejderes retsstilling at få klarlagt, hvad den »helbredsundersøgelse«, der nu er besluttet, skal bruges til.

Svar (4/11 88):

Statsministeren (Poul Schlüter):

På baggrund af oplysninger fra Sundhedsstyrelsen kan jeg oplyse følgende:

Det er i dag Sundhedsstyrelsens opfattelse, at næppe nogen form for undersøgelse af de tidligere Thulearbejdere kan føre til, at der kan tilvejebringes videnskabeligt grundlag hverken for at påvise eller afvise sammenhæng mellem opholdet på Thulebasen og eventuelle sundhedsskader.

Sundhedsstyrelsen har derfor i forbindelse med undersøgelse ved arbejdsmedicinske kli-

[Statsministeren]

nikker af personer beskæftiget på Thulebasen i oprydningsfasen udtalt, at fund af mange personer med et bestemt sygdomsbillede – også selv om hyppigheden er sikkert større end i normalbefolkningen eller en tilsvarende erhvervsgruppe danskere – ikke kan anvendes som tegn på endsige bevis for, at dette forhold skyldes ophold på Thulebasen i oprydningsperioden.

Ved undersøgelserne vil der dog muligvis kunne fremkomme resultater, der giver bedre mulighed for at tage stilling til, hvorledes man skal forholde sig til eventuelle erstatnings-spørgsmål.

Spm. nr. S 124

Til *justitsministeren* (28/10 88) af:

Carsten Andersen (SF):

»Vil ministeren oplyse, om regeringen overvejer en forsøgsordning, hvor unge førstegangslovovertrædere i stedet for straf på frivillig basis møder deres ofre og aftaler eventuel samfundstjeneste?«

Begrundelse

I Danmarks Radio, TV-Avisen, den 22. oktober 1988 vistes et indslag om en forsøgsordning i Norge, hvor unge lovovertrædere og deres ofre mødes i offentlig regi og finder frem til, hvilken sanktion den unges overtrædelse skal have. Det er selvsagt mindre forseelser uden grovere voldsindhold, som kan komme på tale.

I Holland har man lignende forsøg, hvor ofre og skadevoldere bringes sammen for at få en løsning på den opståede konflikt. Tv-indslaget gav indtryk af, at forsøgsordningen havde en god præventiv virkning, idet den følelsesmæssige kontakt mellem gerningsmand og offer fik den unge til at se tingene i et andet og mere socialt perspektiv.

Det ville være et positivt træk over for unge, om man i Danmark kunne etablere en sådan udenretslig institution til at løse bagatelsager, og som forhindrer, at mange unge havner i strafferegistre på grund af »fejltagelser«.

Svar (7/11 88):

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Som oplyst i besvarelsen af 31. oktober af spørgsmål nr. S 106 foregår der for tiden overvejelser vedrørende sanktionssystemet i såvel Straffelovrådets som Justitsministeriets regi.

I Straffelovrådet drøftes det i øjeblikket, hvorledes man i givet fald kan udforme regler om en permanent ordning vedrørende samfundstjeneste, en sanktionsform, der er særlig velegnet over for yngre kriminelle. Endvidere overvejes det i Justitsministeriet og Socialministeriet, hvilke umiddelbart mærkbare reaktioner der i stedet for tiltalefracfald eller eventuelt betinget dom kan tænkes iværksat over for unge lovovertrædere umiddelbart efter den begåede kriminalitet for således mere konsekvent at markere samfundets holdning til de begåede handlinger. Som bebudet i statsministerens åbningsredegørelse vil jeg om kort tid give Folketinget en redegørelse om spørgsmålet om nye foranstaltninger over for unge lovovertrædere.

Med hensyn til forslaget om at indføre konfrontation som strafferetlig reaktion er jeg skeptisk, idet jeg navnlig forudser en række praktiske vanskeligheder med at få en sådan ordning til at fungere, bl.a. fordi det må anses for usikkert, i hvilket omfang personer, som har været udsat for kriminalitet, vil være indstillet på at medvirke i en sådan ordning.

Imidlertid anser jeg det for vigtigt, at mulighederne for eventuelt at anvende en reaktionsform af denne art undersøges nærmere. Jeg vil derfor indhente nye oplysninger om forløbet af det norske forsøg med henblik på, at de norske erfaringer kan inddrages i de videre overvejelser her i landet vedrørende reaktioner over for unge lovovertrædere.

Spm. nr. S 125

Til *undervisnings- og forskningsministeren* (28/10 88) af:

Hanne Thanning Jacobsen (SF):

»Hvilken hjemmel har ministeren til, efter at godkendelse for en periode af indtil 4 år er meddelt private børnehaver og fritidspædagogseminarier efter bekendtgørelse nr. 574 af 20. november 1978, at sammenlægge og gennemføre besparelser for disse inden den formodede godkendelsesperiodes udløb, og vil ministeren i øvrigt redegøre for de retlige problemer, der kan ligge i, at staten/offentlige myndigheder sammenlægger eller eventuelt nedlægger private og/eller selvejende institutioner?«

Svar (15/11 88):

Undervisnings- og forskningsministeren (Bertel Haarder):

[Undervisnings- og forskningsministeren]

Undervisnings- og forskningsministerens hjemmel til at træffe beslutning om nedlæggelse af private børnehave- og fritidspædagogseminarier, der er selvejende institutioner, findes i § 2 i lov om uddannelse af børnehave- og fritidspædagoger (lovbekendtgørelse nr. 769 af 10. november 1986).

Efter lovens § 2, stk. 1, foregår uddannelsen af børnehave- og fritidspædagoger på statsseminarier eller på private seminarier, der er godkendt af undervisningsministeren. Efter § 2, stk. 2, fastsætter undervisningsministeren betingelserne for godkendelse, der kan gives for et bestemt åremål, og efter § 2, stk. 3, kan godkendelsen *til enhver tid* tilbagekaldes, hvis seminariet ikke længere opfylder godkendelsesbetingelserne.

Disse betingelser er fastsat ved Undervisningsministeriets bekendtgørelse nr. 574 af 20. november 1978 om godkendelse af private børnehave- og fritidspædagogseminarier.

Efter § 1 i denne bekendtgørelse meddeles godkendelse for indtil 4 år ad gangen, og efter § 2 er det bl.a. en betingelse for godkendelse, »at seminariet efter sin størrelse og geografiske placering på hensigtsmæssig måde kan medvirke til at opfylde det konstaterede eller forventede uddannelsesbehov som led i en landsomfattende planlægning.«

Det må således antages, at undervisnings- og forskningsministeren har den fornødne hjemmel til administrativt at beslutte, at et privat seminarium skal nedlægges, hvad enten afviklingen sker samtidig med udløbet af en 4-årig godkendelsesperiode eller midt i perioden.

I den aktuelle situation har jeg imidlertid besluttet, at spørgsmålet om nedlæggelse af seminarier, herunder også af private seminarier, ikke skal afgøres administrativt, men forelægges for Folketinget i form af et lovforslag, der vil blive fremsat om kort tid. Dette sker bl.a. for at afskære enhver tvivl om det hjemmelsmæssige grundlag for at gennemføre dispositioner, hvortil der knytter sig en så betydelig politisk interesse, som der her er tale om.

Når jeg i planskitsen, som blev offentliggjort den 31. august 1988, i de fleste tilfælde har anvendt udtrykket »sammenlægning« af seminarier i stedet for »nedlæggelse« af et seminarium, er det ikke for at tilsløre, at der i alle tilfælde er tale om, at et af de berørte seminarier nedlægges som selvstændig institution. Det er

sket for at understrege, at den nedlagte institutions uddannelsesaktivitet ikke afvikles, men videreføres af en eller flere andre institutioner.

Ligeledes har jeg ønsket at tilkendegive, at det på denne baggrund vil være naturligt, at lærerpersonalet ved den nedlagte institution søges genbeskæftiget ved den eller de institution(er), der indgår i »sammenlægningen«, og at den nedlagte institutions bestyrelse sikres en rimelig indflydelse på, hvorledes virksomheden føres videre af de øvrige institutioner.

Jeg vil i forbindelse med lovforslagets fremsættelse vende tilbage til de retlige problemer, der knytter sig hertil.

Spm. nr. S 126

Til *boligministeren* (28/10 88) af:

Behnke (FP):

»Finder ministeren det rimeligt, at udlejere af lejligheder i tofamilieshuse ikke kan lade de nye miljøafgifter indgå i huslejen?«

Begrundelse

Reglerne om omkostningsbestemt husleje, hvorunder de nye miljøafgifter automatisk henhører, er sådan formuleret, at situationen er ganske speciel for tofamilieshuse.

De særlige fradrag osv., der gælder ved udlejning af en lejlighed i et tofamilieshus, begrænser udlejerens mulighed for at opnå dækning for de betydelige beløb, miljøafgifterne beløber sig til.

Spørgeren vil derfor gerne have ministerens svar på, hvilke muligheder disse specielle udlejere har for at lade miljøafgifterne gå 100 pct. videre til lejerne.

Svar (4/11 88):

Boligministeren (Agnete Laustsen):

Hverken lejelovens eller boligreguleringslovens bestemmelser om, hvornår en udlejer kan forlange lejeforhøjelse, indeholder særregler for tofamilieshuse.

En udlejer, der pålægges miljøafgift, vil kunne kræve lejeforhøjelse herfor efter lejelovens § 51 om nye eller forøgede offentlige afgifter, og for ejendomme, der er omfattet af boligreguleringslovens bestemmelser, vil miljøafgiften kunne indgå i det driftsbudget, der danner grundlag for beregning af den omkostningsbestemte leje.

[Boligministeren]

Såvel efter lejeloven som efter boligreguleringsloven skal der ske en fordeling af lejeforhøjelsen mellem flere lejere og – hvis udlejer også selv bor i ejendommen – mellem lejerne og udlejer. Efter lejeloven fordeles lejeforhøjelsen i forhold til den gældende leje eller, hvor der ikke er fastsat nogen leje, efter lejeværdien. Efter boligreguleringsloven fordeles lejeforhøjelsen mellem flere lejere efter lejlighedernes indbyrdes værdi og mellem udlejede lejligheder og andre lokaler, der ikke er omfattet af boligreguleringslovens bestemmelser, som f.eks. udlejers egen beboelseslejlighed efter lejen henholdsvis lejeværdien pr. 1. marts 1975.

Det er efter min opfattelse rimeligt, at der sker en fordeling mellem alle beboere i en ejendom, hvad enten de er ejere eller lejere.

Spm. nr. S 127

Til *arbejdsministeren* (28/10 88) af:

Behnke (FP):

»Vil ministeren redegøre for, hvorfor ATP ofrer store summer på reklamevirksomhed?«

Begrundelse

ATP har det sidste år optrappet sin reklamevirksomhed betragteligt. Således modtog alle, der har penge i ATP, en stor folder med brev osv. under overskriften »Kære ATP-medlem«, hvori ATP reklamerede for sine aktiviteter. Siden er der f.eks. i Dagbladet, Ringsted, blevet indrykket et tillæg på 12 sider (firfarvet avis i tabloidformat). Også i dette tilfælde er der tale om, at ATP »praler« af sin virksomhed.

Ser man på det oprindelige formål med ATP, kan spørgeren ikke her finde begrundelse for disse udadvendte initiativer fra ATP. Spørgeren har derfor mistanke om, at ATP føler sig trængt af den offentlige holdning til ATP, som jo ikke er særlig positiv. Spørgeren vil imidlertid gerne have ministeren til at redegøre for ATP's utraditionelle aktiviteter.

Svar (8/11 88):

Arbejdsministeren (Henning Dyremose):

ATP har oplyst, at ATP som en service over for medlemmerne udsender kontoudtog sammen med folderen »De er medlem af ATP«.

ATP har valgt at informere lønmodtagere, arbejdsgivere og andre ved brug af foldere. Fol-

dere distribueres på arbejdsformidlingskontorer og fremlægges på biblioteker.

For at begrænse omkostningerne udsendes kun kontoudtog til 1/3 af medlemmerne hvert år, således at alle medlemmer får et udtog over en 3-årig periode. Den årlige udgift til folderen er på 250.000 kr. svarende til ca. 25 øre pr. medlem.

ATP har oplyst, at det nævnte 12 siders dagbladstillæg om ATP ikke alene er bragt af Dagbladet, Ringsted, men yderligere af en række dagblade ude over landet. Initiativet til dagbladstillægget kom fra Frederiksborg Amts Avis. Dagbladstillægget har ikke kostet ATP noget.

Som det fremgår, er der ikke tale om, at ATP »ofrer penge på reklamevirksomhed«. Der er derimod tale om, at ATP i lighed med andre pensionsvirksomheder informerer om sin virksomhed.

Jeg kan oplyse, at ATP's samlede administrationsomkostninger i 1987 udgjorde 1 pct. af ATP-ordningens samlede indtægter.

Spm. nr. S 131

Til *miljøministeren* (28/10 88) af:

Knud Lind (FP):

»Kan ministeren redegøre for det svenske miljøstandpunkt, som betyder, at man i Sverige i langt højere grad forsøger at nedbringe fosforudledningerne i vandmiljøet i stedet for at koncentrere sig om kvælstofudledningerne, som man gør i Danmark?«

Begrundelse

Der er uenighed mellem Danmark, Norge og Sverige vedrørende måden at forbedre recipientkvaliteten på.

I Danmark satser man f.eks. hovedsagelig på bekæmpelse af kvælstoffet og i mindre grad på fosforudledningen.

Da udledningerne fra Sverige, Norge, Finland og Danmark i overvejende grad går til fælles havområde såsom Østersøen, vil det være rimeligt at få en fælles holdning til udledning af fosfor og kvælstof.

Svar (7/11 88):

Miljøministeren (Lone Dybkjær):

[Miljøministeren]

Jeg har forelagt spørgsmålet for Miljøstyrelsen, der har svaret følgende, hvortil jeg kan henholde mig:

»I Sverige er der siden starten af 1970'erne investeret omkring 10 milliarder svenske kroner (1987-priser) for at reducere udledningerne til søer og kystområder. Spildevandet fra industrier og kommunale renseanlæg blev først og fremmest rensat for organisk stof og fosfor.

Bag investeringerne lå et ønske om at vende den foruroligende udvikling i vandkvaliteten i de svenske søer og kystområder langs den egentlige Østersø. Saltindholdet i den svenske del af den egentlige Østersø er lavt, og det var derfor nærliggende at pege på en indsats over for især fosfor, der i ferskvand generelt er det begrænsende vækstnæringsstof.

På trods af disse omfattende rensbestræbelser udeblev den forventede bedring i såvel kysternes som Østersøens vandkvalitet. Debatten omkring eutrofiering fik fornyet fart i starten af 1980'erne, efter at det blev kendt, at bundvandet i det sydlige Kattegat (Laholmsbugten, Skälderviken og nordlige Øresund) samt langs Jyllands østkyst var ramt af iltsvind.

Undersøgelserne førte som bekendt frem til erkendelsen af, at det er nødvendigt *også* at reducere kvælstofudledningerne. I den svenske havmiljøplan erkendes dette forhold klart. Svenskerne siger ligesom vi, at det er nødvendigt med en indsats over for både fosfor og kvælstof. Det er således urigtigt, når det i spørgsmålet fremføres, at Sverige i langt højere grad forsøger at nedbringe fosforudledningerne i vandmiljøet frem for kvælstofudledningerne.

Det fremføres i begrundelsen for spørgsmålet, at der i Danmark hovedsagelig sker en indsats over for kvælstof og i mindre grad over for fosfor. Det bør i denne forbindelse erindres, at plantenæringsstofferne kvælstof og fosfor optages i planterne i vægtforholdet 7:1. Dette indebærer, at der skal fjernes syv gange så meget kvælstof som fosfor for at få bragt plantevæksten ned. Samtidig gælder, at væksten går i stå, når det ene nærings salt er brugt op. Væksten siges eksempelvis at være kvælstofbegrænset, hvis der er frit tilgængeligt fosfor, men ingen kvælstof i vandet.

Belastningen med kvælstof og fosfor er i dag imidlertid så stor, at vandet i vore fjorde og ved vore kyster i stigende grad er fosforbegrænset

om foråret og kvælstofbegrænset i resten af året. Det er dette forhold, som er afspejlet i vandmiljøplanens forskellige reduktionskrav over for *både* kvælstof og fosfor.

Miljøstyrelsen tillader sig endvidere at henvise til den tidligere miljøministers besvarelse af spørgsmålene H 54 og H 70 fra Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg, som belyser spørgsmålet om nitrat-/fosforproblematikken i de forskellige vandområder på en oversigtlig måde. Spørgsmålene blev stillet i folketingsåret 1986-87 i forbindelse med behandlingen af vandmiljøplanen.«

Spm. nr. S 132

Til *arbejdsministeren* (28/10 88) af:

Lilli Gyldenkilde (SF):

»Vil ministeren som et led i regeringens selvforvaltningspolitik foreslå at ændre den bestemmelse i arbejdsmiljølovens § 66, stk. 1, nr. 4, der er udmøntet i bekendtgørelse nr. 397 af 10. august 1978, så den får den betydning, at såfremt Arbejdsmiljørådet med et flertal støtter Arbejdstilsynet, fastholdes denne beslutning, uden at arbejdsministeren kan omstøde flertalsbeslutningen?«

Begrundelse

Arbejdsministeren har omstødt en beslutning, som Arbejdstilsynet – Direktoratet for Arbejdstilsynet – samt et klart flertal i Arbejdsmiljørådet har taget i sagen om antallet af sikkerhedsrepræsentanter hos virksomheden C. Mayland.

Regeringen taler meget i disse år om afbureaukratisering og selvforvaltning. Her er et eksempel, hvor tre instanser har taget en beslutning, der så af arbejdsgiveren bliver anket til den centrale myndighed, dvs. arbejdsministeren, der beslutter det modsatte af alle tre instanser. Dette forekommer at være en meget bureaukratisk ordning. Enten kunne man ændre loven, så arbejdsministeren selv tog alle disse beslutninger – centralstyring – eller ministeren lod selvforvaltningen – virksomheden, de ansatte og Arbejdstilsynet – bestemme.

Spørgeren ønsker naturligvis den sidste løsning. Under alle omstændigheder bør loven ændres, da den p.t. fungerer som en meget bureaukratisk narresut.

Svar (9/11 88):

Arbejdsministeren (Henning Dyremose):

I regeringens igangværende afbureaukratiseringsiltag indgår som et centralt element forenkling og begrænsning i anke- og klagevejene.

Den offentlige beslutningsproces skal på denne måde gøres mere overskuelig for borgeren, hvilket bl.a. skal ske ved, at der – som også anført af spørgeren – arbejdes hen imod en højere grad af decentralisering.

Jeg tillægger afbureaukritisering af den offentlige sektor og herunder ankeforenklingen stor betydning, og i Arbejdsministeriet er vi da også kommet godt i gang med det nødvendige og omfattende arbejde.

Det er imidlertid endnu for tidligt at melde ud med, hvilke konkrete initiativer der skal tages for at gennemføre en fornuftig afbureaukratisering/ankeforenkling.

Jeg kan tilføje, at Arbejdsmiljørådet ikke, som det synes forudsat af spørgeren, er en selvstændig klageinstans, men er rådgivende organ for arbejdsministeren i arbejdsmiljøspørgsmål.

Spm. nr. S 133

Til *arbejdsministeren* (28/10 88) af:

Stillinger (SF):

»Hvad agter ministeren at foretage for at reservere uddannelsespladser på specialarbejderskolerne til ledige?«

Begrundelse

Ledige har i dag sværere ved at blive optaget på mange af kurserne på specialarbejderskolerne end personer i arbejde – eller personer med lovning på arbejde.

Derfor bør der reserveres et bestemt antal pladser pr. hold til ledige, således at også de kan få mulighed for at deltage i kurserne på specialarbejderskolerne.

Svar (8/11 88):

Arbejdsministeren (Henning Dyremose):

Kurser på specialarbejderskolerne søges af en meget bred kreds af arbejdstagere, der har eller søger beskæftigelse inden for den branche, hvori de enkelte kurser bliver udbudt.

Til de fleste kurser modtager skolerne flere ansøgninger, end der er plads til, hvorfor det er nødvendigt, at der foregår en prioritering.

Uden skriftligt formulerede prioriteringskriterier ved optagelse af kurser følger skolerne nogenlunde nedenstående retningslinjer, der er udledt af uddannelsesrådets og direktoratets henstillinger til skolerne:

- Først* kurser, der er sikret beskæftigelse efter kursus,
- dermæst* kurser, der forventes at få beskæftigelse på kortere sigt, og
- endelig* kurser, hvor beskæftigelsesmulighederne først skønnes at være til stede på noget længere sigt.

Hensigten med en sådan prioritering og generelt med sammensætningen af kurser til de enkelte kurser er at søge at sikre virksomhedernes behov for kvalificerede medarbejdere og derved undgå flaskehalse samt at sammensætte de enkelte hold så homogent som muligt, for at alle kurser opnår det størst mulige udbytte af undervisningen. Det er min vurdering, at de enkelte specialarbejderskoler er meget omhyggelige i deres sammensætning af de enkelte kursushold.

Jeg ville derfor finde det meget uheldigt, hvis et antal pladser på forhånd skulle reserveres til specielle grupper, idet man herved risikerer at forvride de enkelte holdsammensætninger med risiko for et dårligere udbytte af undervisningen.

Jeg føler mig tryk ved den administration, der finder sted på specialarbejderskolerne; og at der ikke finder diskrimination sted af de ledige, viser sig også ved, at omkring en tredjedel af kursisterne i 1987 på de kompetencegivende uddannelser var personer, der ikke var sikret beskæftigelse efter kurset.

Jeg finder derfor ikke anledning til at fastsætte generelle retningslinjer for sammensætningen af de enkelte hold på specialarbejderskolerne. Lad mig i denne forbindelse også anføre, at med det netop fremsatte lovforslag om en forstærket indsats mod langtidsledighed vil der ske en kraftig forøgelse af uddannelsesindsatsen for de ledige ikke mindst inden for specialarbejderskolerne.

Spm. nr. S 134

Til *skatteministeren* (28/10 88) af:

Stillinger (SF):

»Hvad agter ministeren at foretage for, at ledige, der deltager i kurser på f.eks. specialarbej-

[Stillinger]

derskolerne, får mulighed for i lighed med folk i arbejde at fradrage transportudgifter på selvangivelsen?»

Begrundelse

I dag kan personer i arbejde fratække deres transportudgifter på selvangivelsen. Denne mulighed har ledige, som deltager i kurser, ikke. De har kun en lille godtgørelse, som på ingen måde dækker de faktiske udgifter.

Det virker urimeligt, at ledige ikke har samme mulighed som personer i arbejde for at fratække transportudgifter.

Svar (9/11 88):

Skatteministeren (Fogh Rasmussen):

Efter ligningslovens §§ 9 C-9 D er det kun befordring til et indtægtsgivende arbejdssted, der giver ret til fradrag.

Der er således to betingelser, der skal være opfyldt for at kunne foretage fradrag for befordring. For det første skal befordringen være foretaget til *et arbejdssted*, og for det andet skal arbejdsstedet være *indtægtsgivende*.

Sygeplejeelever og andre, der under deres uddannelse får løn, både når de er i praktik, og når de går på skole, har efter fast praksis kun befordringsfradrag i forbindelse med transporten til praktikstederne. Dette skyldes, at opholdet på uddannelsesstederne sker i uddannelsesøjemed, og disse anses således ikke som arbejdssteder.

Ledige, der deltager i kurser, er således ikke ringere stillet end andre, der videreuddanner sig. Jeg finder derfor på denne baggrund ikke anledning til at foreslå en ændring af de gældende regler om befordringsfradrag.

Spm. nr. S 136

Til *socialministeren* (31/10 88) af:

Behnke (FP):

»Hvilke initiativer vil ministeren tage for at stoppe flygtninges malkning af det danske bistandssystem?«

Begrundelse

Som det er fremgået af pressen, senest B.T.'s forside fra den 6. oktober 1988, har flygtninge mulighed for at modtage temmelig store ydelser over bistandsloven.

Der ligger i den konstatering ikke nogen bebrejdelse af den flygtning, som udnytter systemet. Der ligger derimod en anklage mod bistandslovgivningen, eftersom den ikke har taget højde for flygtningeproblematikken.

Hvis der ikke sker nødvendige lovændringer, vil danske bistandsmodtagere og skatteydere ikke på lang sigt finde sig i, at fremmede folk har så meget bedre forhold end dem selv.

Hovedproblemet ligger i, at en dansker på bistandshjælp typisk modtager hjælpen i henhold til § 37 i bistandsloven. En flygtning derimod modtager oftere hjælp i henhold til § 42 i bistandsloven, også selv om flygtningen er under uddannelse.

Spørgeren lægger således op til, at ministeren kan bebude lovændringer, der kan afhjælpe den uacceptabelt gunstige situation, som flygtningen bringes i ved at komme på bistandshjælp.

Svar (7/11 88):

Socialministeren (Aase Olesen):

Lad mig først slå fast, at jeg ikke er enig i, at flygtninge »malker« det danske bistandssystem.

Jeg vil understrege, at kontanthjælpsreglerne gælder både for flygtninge og for danskere.

Reglerne blev ændret pr. 1. juli 1987, da der blev indført faste takster, herunder en væsentlig forhøjelse af børnetillæggene. De nye regler har i nogle tilfælde medført meget store udbetalinger til familier med mange børn og stor husleje, når familien modtager hjælp efter bistandslovens § 42. Det drejer sig kun om et beskedent antal familier, men de tilfælde, der er, springer jo meget i øjnene. Forholdet hænger sammen med, at der efter § 42 ikke er noget loft over hjælpen, som der er efter § 37. Hjælp efter denne bestemmelse kan ikke udgøre mere end enten 90 pct. af ansøgerens hidtidige indtægter eller et beløb, der svarer til, hvad der kan udbetales som maksimale arbejdsløshedsdagpenge med fradrag af skat.

Jeg har netop fremsat forslag om, at reglerne laves om, så kontanthjælpen bringes i et mere rimeligt forhold til lavtlønnen på arbejdsmarkedet og dagpengeniveaet. Det gennemføres bl.a. ved, at der indføres et loft over § 42-hjælpen.

Endelig skal det understreges, at det også efter en eventuel ændring af bistandsloven fortsat

[Socialministeren]

vil være sådan, at flygtninge og danskere behandles efter de samme regler.

Spm. nr. S 137

Til *boligministeren* (31/10 88) af:

Klaus Hækkerup (S):

»Kan ministeren oplyse, hvilke fire forskellige adresser Statsskattedirektoratet i dag er spredt på, hvilke afdelinger der er placeret på de respektive adresser, hvor mange ansatte der er i disse afdelinger i dag, hvor mange ansatte der forventes at være i fremtiden, samt hvilke lokalebehov disse forventes at have i fremtiden?«

Begrundelse

Der henvises til ministerens besvarelse af spørgsmål nr. S 57 af den 11. oktober 1988.

Svar (7/11 88):

Boligministeren (Agnete Laustsen):

Statsskattedirektoratets afdelinger er i dag placeret på følgende fire adresser:

Meldahls-gade 5, 1613 København V. – Administrationsafdelingen, forespørgselsafdelingen, kontrolafdelingen samt afdelingen for kulbrintebeskatning og skattepligt.

Prinsesse Maries Allé 2, 1908 Frederiksberg C. (Codanhus). – Planlægningsafdelingen.

H. C. Andersens Boulevard 40, 1553 København V. – Sømandsskattekontoret (kontoret og lejemålet er under afvikling).

Datavej 16, 3460 Birkerød. – Regnskabs- og opkrævningsafdelingen og vurderingsafdelingen.

Pr. 1. december 1988 er der til brug for planlægningsafdelingen indgået et lejemål i ejendommen Ottiliavej 18, 2500 Valby.

Boligministeriet har af Skatteministeriet fået oplyst følgende fordeling på adresser af ansatte i Statsskattedirektoratet pr. 1. oktober 1988:

Adresse	Antal ansatte pr. 1. oktober 1988 (årsværk)
Meldahls-gade 5, København V	254,9
Prinsesse Maries Allé 2, Frederiksberg C	117,5
H. C. Andersens Boulevard 40, København V	7,8

Datavej 16, Birkerød	380,9
I alt	761,1

Til brug for ministerens besvarelse af spørgsmålet har Skatteministeriet endvidere oplyst: »Gennem administrative forenklinger og øget anvendelse af edb-løsninger i den interne administration samt en geografisk samling af direktoratets enkelte afdelinger vil der være skabt grundlag for at formindske antallet af beskæftigede årsværk i Statsskattedirektoratet med ca. 170. De beskæftigede årsværk umiddelbart før en sammenlægning af direktoratets afdelinger forventes herefter at være fordelt således:

Adresse	Antal årsværk
Meldahls-gade 5, København V	200
Prinsesse Maries Allé 2, Frederiksberg C	120
Ottiliavej 18, Valby	30
Datavej 16, Birkerød	240
I alt	590

Det fremtidige lokalebehov skønnes at være af størrelsesordenen 15.000–18.000 m² etageareal.

Skønnet over antallet af beskæftigede årsværk i fremtiden og dermed også over det fremtidige lokalebehov er efter sagens natur behæftet med nogen usikkerhed.»

Spm. nr. S 138

Til *justitsministeren* (31/10 88) af:

Pia Kjærsgaard (FP):

»Vil ministeren bekræfte eller afkræfte rigtigheden af Det fri Aktuells historie den 22. oktober 1988 vedrørende en aftale, ministeren har været part i, om FN-flygtninge samt spontanflygtninge?«

Begrundelse

Da det radikale folketingsmedlem Kirsten Lee fortsat over for dagspressen giver udtryk for enighed i regeringen om en forøgelse af antallet af flygtninge – også efter mødet i Retsudvalget den 27. oktober 1988 – bedes ministeren skriftligt afvise, at der er opnået en sådan enighed.

Svar (14/11 88):

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Jeg kan oplyse, at regeringen ikke har taget endelig stilling til størrelsen af den såkaldte FN-flygtningekvote for 1989. Jeg har modtaget forskellige henvendelser om en forhøjelse af kvoten og har i den anledning rettet henvendelse til finansministeren herom.

Det er i øvrigt helt forkert, når det i artiklen påstås, at regeringen vil lempe asylansøgnernes adgang over den danske grænse. Regeringen har netop gennem en øget grænsekontrol søgt at dæmme op for den omfattende ulovlige trafik af asylansøgere, der foregår især over den dansk-tyske landegrænse. Jeg har endvidere – som det vil være spørgeren bekendt – for ganske nylig orienteret Retsudvalget om, at regeringen finder, at der er behov for at sætte straffebestemmelsen i udlændingelovens § 53 a i kraft. Kun på denne måde kan vi komme de få luftfartsselskaber – navnlig fra Østeuropa og Mellemøsten – til livs, som trods mange advarsler fortsætter med at tjene penge på grove og gentagne overtrædelser af de danske indrejsebestemmelser.

Spm. nr. S 139

Til *justitsministeren* (1/11 88) af:

Behnke (FP):

»Vil ministeren overveje at rejse sigtelse for uagtsomt manddrab over for rette offentlig myndighed som følge af de seks trafikdrab, der fandt sted mandag morgen den 31. oktober 1988?«

Begrundelse

Hvis en privat grundejer og/eller virksomhedsejer bevidst undlader at salte/gruse sine udendørs arealer og der som følge af dette sker et uheld, hvor en eller flere personer dør, vil der kunne rejses tiltale for overtrædelse af straffeloven.

Nu er situationen den, at en offentlig myndighed er ejer af de vejstrækninger, hvor bilister mandag morgen den 31. oktober kørte galt og døde. De offentlige myndigheder erkender, at det er deres fejl. En administrativ regel friholder dem for at salte/gruse før efter 1. november.

Når man som bilist kører ind på offentlig vej, må man have tillid til, at vejen lever op til almindelige krav om sikkerhed, på samme måde som man kan forvente, at private arealer er sikre at befærde. Hvis ikke der skal være en urimelig forskelsbehandling mellem offentlige og private ejere af glatte arealer, må det nødvendigvis resultere i en sigtelse mod de offentlige myndigheder, som har ansvaret for, at seks mennesker blev trafikdræbt.

Svar (9/11 88):

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Generelt kan jeg i anledning af det stillede spørgsmål oplyse, at spørgsmålet om, hvorvidt der bør indføres mulighed for at straffe kollektive enheder – herunder stat og kommuner – for tiden overvejes i Straffelovrådet.

Om den konkrete sag kan det oplyses, at det efter retsplejelovens regler er politiets opgave i givet fald at overveje, om der bør rejses sigtelse, og jeg har derfor ikke mulighed for at foretage yderligere i den forbindelse.

Spm. nr. S 140

Til *sundhedsministeren* (1/11 88) af:

Kofod-Svendsen (KRF):

»Vil ministeren foranstalte en undersøgelse af, hvorfor abortsøgende kvinders viden om indgrebet er mangelfuld?«

Begrundelse

I mange år har der været en stigende interesse for at informere patienter. En gruppe læger ved Frederiksborg Amts Sygehus i Frederikssund undersøgte derfor abortsøgende kvinders viden om indgrebets art, komplikationer og foreliggende muligheder for sociale hjælpeforanstaltninger. Undersøgelsen er offentliggjort i Ugeskrift for Læger nr. 44 af 31. oktober 1988.

Resultatet af undersøgelsen var, at næsten halvdelen af de 105 kvinder, der indgik i undersøgelsen, ikke kunne redegøre for indgrebets art og komplikationer. Der er derfor behov for en undersøgelse, der afklarer årsagerne til kvindernes manglende viden.

Svar (9/11 88):

Sundhedsministeren (Elsebeth Kock-Petersen):

[Sundhedsministeren]

I begrundelsen for spørgsmålet henvises til en undersøgelse offentliggjort i Ugeskrift for Læger nr. 44 af 31. oktober 1988. Undersøgelsen er foretaget på Frederikssund Sygehus i Frederiksborg Amt inden for et halvt år i 1987. Undersøgelsen beskriver 105 abortsøgende kvinders viden om indgrebets art, komplikationer, efterforløb og foreliggende muligheder for sociale hjælpeforanstaltninger til gennemførelse af svangerskabet, jf. lov om svangerskabsafbrydelse m.m.

Tidspunktet for kortlægningen af den enkelte kvindes viden er ved journaloptagelsen på sygehuset i forbindelse med indlæggelsen til abortindgrebet. Undersøgelsen belyser således den viden, kvinden har erhvervet sig i forbindelse med den henvisende læges vejledning, og hvad hun i øvrigt måtte have erfaret gennem læsning af tilgængeligt oplysningsmateriale. Undersøgelsen viste, at næsten halvdelen af kvinderne ikke kunne gøre rede for indgrebets art og komplikationer, og forfatterne konkluderer, at der er behov for yderligere forskning til afklaring af denne mangelfulde viden.

Uden at tage stilling til, om undersøgelsens resultater er dækkende for hele landet, finder jeg dog, at resultaterne er forbavsende og bekymrende. Det skyldes især, at der i flere år har været lagt stor vægt på en bedre information fra lægernes side, både generelt til patienter og specielt til de abortsøgende, om den behandling og de indgreb, der tilbydes og – som i dette tilfælde – ønskes af kvinden selv.

Jeg kan her henvise til Sundhedsstyrelsens cirkulære fra oktober 1982: »Lægers pligt og patienters ret«, der mere generelt omhandler lægers pligt til at informere deres patienter og disses samtykke til indgreb og behandling samt de i lov om svangerskabsafbrydelse indeholdte specifikke krav til lægernes information om indgrebets art og mulige komplikationer m.v. Disse krav er gengivet på den henvisningsblanket, som lægen indsender til den sygehusafdeling, der skal foretage indgrebet. Den abortsøgende kvinde skriver under på, at hun har modtaget informationen.

Sundhedsstyrelsen har erfaring for, at informationen gentages på sygehusafdelingen, inden indgrebet foretages. Ud over den information, som lægerne er forpligtet til at give, udleveres normalt pjecemateriale udarbejdet af Komiteen for Sundhedsoplysning hos lægen til

den abortsøgende. Heri beskrives bl.a. selve abortindgrebet, de mulige komplikationer og muligheden for sociale foranstaltninger, som kan etableres, hvis kvinden vælger at fortsætte graviditeten.

Det er på denne baggrund, at undersøgelsens resultater må vække indren.

Spørgsmålet om information fra læger til patienter og disses opfattelse og forståelse af de givne oplysninger er genstand for forskeres (lægers, sygeplejerskers, psykologers, sociologers etc.) store interesse i disse år. Dette gælder også for forholdet mellem den information, lægen giver den abortsøgende, og hendes udbytte heraf. På denne baggrund finder jeg ikke anledning til selv at iværksætte en undersøgelse af, hvorfor abortsøgende kvinders viden om indgrebet er mangelfuld.

Jeg vil derimod bede Sundhedsstyrelsen om at vurdere, om informationen til de abortsøgende kan styrkes, herunder om informationsmåden kan forbedres, således at de abortsøgende kvinder får bedre udbytte af den givne information.

Spm. nr. S 141

Til *undervisnings- og forskningsministeren* (2/11 88) af:

Bjørn Westh (S):

»Vil ministeren arbejde for, at der etableres en dyrlægeuddannelse i Jylland baseret på Forsøgsanlæg Foulum og eventuelt i samarbejde med Århus Universitet?«

Begrundelse

Landbohøjskolen i København er helt overbelastet. Udflytning af dyrlægestudiet vil kunne aflaste Landbohøjskolen væsentligt. Forsøgsanlæg Foulum er nu færdigudbygget som en virkelig stor højmoderne forskningsinstitution, især for husdyrbrug og veterinærer. Det videnskabelige arbejde her er af uvurderlig betydning for veterinæruddannelsen, og en kombination af uddannelsen og forskningsmiljøet synes nærliggende.

Svar (9/11 88):

Undervisnings- og forskningsministeren (Bertel Haarder):

[Undervisnings- og forskningsministeren]

Undervisnings- og Forskningsministeriet har netop udsendt »Rapport om modeller for flytning af den Kgl. Veterinær- og Landbohøjskoles (KVL's) uddannelser til Vestdanmark« til høring hos de berørte parter.

Vedrørende det konkrete forslag om at etablere en dyrlægeuddannelse baseret på Statens Husdyrbrugsforsøg i Foulum og eventuelt i samarbejde med Århus Universitet kan jeg oplyse, at det er en blandt flere muligheder, som belyses i rapporten.

Jeg har ikke taget stilling til rapportens forslag, idet jeg finder det rimeligt at afvente høringssvarene.

Spm. nr. S 142

Til *skatteministeren* (2/11 88) af:

Jens Thoft (SF):

»Vil ministeren redegøre for de danske synspunkter i postordresagen i EF-regi og samtidig oplyse, om det i USA er muligt afgiftsfrit at købe varer, der i de enkelte stater er belagt med forskellig afgift (f.eks. tobak), pr. postordre uden for statens grænser?«

Svar (15/11 88):

Skatteministeren (Fogh Rasmussen):

Det rejste spørgsmål vedrørende postordresalg hører sammen med hele spørgsmålet om afgiftsharmoniseringen og vil derfor første blive aktuelt, når problemet om hele harmoniseringsspørgsmålet vedrørende skatter og afgifter har fundet en løsning.

Hvorvidt postordresalg skal ske til afsenderlandets afgiftssats eller modtagerens, er et spørgsmål, der på samme måde som afgiftsharmoniseringen i EF i øvrigt skal afgøres med enstemighed i Rådet.

Så længe de danske punktafgifter og moms-satser er væsentlig over de øvrige EF-landes afgiftssatser, vil det ikke være acceptabelt fra dansk side, at postordresalg sker til afsenderlandets afgiftssats.

Jeg kan oplyse, at i USA er afgifter og regler om indførsel fra stat til stat af afgiftspligtige varer altovervejende reguleret i de enkelte staters lovgivning.

For så vidt angår tobak opkræves efter de enkelte staters lovgivning en skat, som typisk opkræves i engrosleddet i den stat, hvor varen sælges til forbrugeren. Varens indpakning for-

synes med en »sticker« (banderole) som bevis på, at afgiften er betalt.

Ud over specifikke afgifter i henhold til de enkelte staters lovgivning opkræves i de fleste stater en »sales tax«, som opkræves i detailledet som et tillæg til varens pris. Staternes lovgivning varierer meget med hensyn til procent-satser, ligesom en række stater har undtaget varegrupper fra afgiftspligten (typisk levnedsmidler).

Også med hensyn til reglerne for postordresalg varierer lovgivningerne. For de specifikke vareafgifter på f.eks. tobak og alkoholholdige drikkevarer er det den almindelige regel, at sådanne afgifter skal erlægges i postordresælgerens stat, uanset om varen bliver sendt over statsgrænsen.

En række stater har forbudt rejsende at medtage alkoholholdige drikkevarer over statsgrænsen, ligesom nogle stater har forbudt køb/salg af spiritus via postordre.

For så vidt angår »sales tax« fritager de fleste stater postordreleverancer til adressater uden for statens eget område. Denne skat skal i stedet betales til forbrugsstaten.

Spm. nr. S 144

Til *undervisnings- og forskningsministeren* (2/11 88) af:

Behnke (FP):

»Finder ministeren ikke, at der i den igangværende debat om indførelsen af tilmeldingsgebyrer ved forskellige uddannelser også kan være idé i at indføre tilmeldingsgebyrer for udlændinge?«

Begrundelse

Spørgeren har forståelse for ministerens intentioner bag indførelsen af gebyrer for tilmelding til visse uddannelser. Imidlertid er det således i dag, at flygtninge slipper for betaling af gebyr ved tilmelding til uddannelser, som danskere skal betale gebyrer til.

Annoncer i dagspressen (f.eks. Aarhus Stiftstidende den 9. oktober 1988) fra sprogcentre reklamerer direkte med, at tilmelding for udlændinge er gratis, kurserne er gratis, og der skal kun betales et symbolsk beløb for undervisningsmateriale.

Det kan være svært at opnå folkelig forståelse for, at danske statsborgere skal til at betale

[Behnke]

tilmeldingsgebyrer, når udlændinge kan få uddannelser gratis, også uddannelser, som danskere i dag betaler for.

Spørgeren vil derfor gerne have ministerens vurdering af den nævnte situation.

Svar (9/11 88):

Undervisnings- og forskningsministeren (Bertel Haarder):

Det fremgår af begrundelsen for spørgsmålet, at det drejer sig om undervisning tilrettelagt i henhold til lov om undervisning af voksne indvandrere, der nu hører under kulturministerens ressort.

Jeg har derfor indhentet en udtalelse om det stillede spørgsmål fra kulturministeren, der oplyser følgende:

Efter loven om undervisning af voksne indvandrere er det en amtskommunal forpligtelse at sørge for, at voksne indvandrere (herunder flygtninge), der bor i amtskommunen, kan få undervisning, der sigter mod at gøre det muligt for dem at fungere i det danske samfund.

Amtskommunerne opfylder denne forpligtelse ved at indgå overenskomster med private initiativtagere (oplysningsforbund, Dansk Flygtningehjælp og andre).

Amtskommunen afholder udgifterne ved undervisningen af indvandrere, idet det dog forudsættes, at deltagerne i undervisningen i samme omfang som ved undervisning efter fritidsundervisningsloven selv afholder udgiften til undervisningsmaterialer.

Undervisningen skal i øvrigt sætte indvandrere i stand til at benytte sig af samfundets almindelige undervisningstilbud.

Der er altså for indvandrere, der modtager undervisningstilbud, tale om tilegnelse af helt elementære kundskaber, der muliggør senere deltagelse i uddannelser på de vilkår, der måtte gælde for disse.

Sprogundervisningen i dansk og orientering om danske kultur- og samfundsforhold anses for grundlæggende forudsætninger for, at integrationsbestrebelserne kan lykkes.

Uanset forslaget om indførelse af en vis brugerbetaling i forbindelse med tilmelding til visse andre uddannelser vil det ikke være rimeligt at indføre et tilmeldingsgebyr for udlændinge, der modtager undervisningstilbud efter lov om undervisning af voksne indvandrere – så meget mere som et eventuelt gebyr for de udlændinge,

der er flygtninge, i givet fald ville blive betalt af Dansk Flygtningehjælp, altså alene en forøgelse af administration, som ingen kan være interesseret i.

Hvis indvandrere imidlertid tilmelder sig uddannelser, der er omfattet af særlige regler om tilmeldingsgebyr, må de deltage på de samme økonomiske vilkår som alle andre deltagere.

Spm. nr. S 145

Til *justitsministeren* (2/11 88) af:

Lis Noer Holmberg (CD):

»Kan ministeren oplyse, om lov om offentlighed i forvaltningen forhindrer præster i at se patientkartoteker på sygehusene, og i bekræftende fald vil ministeren så tage skridt til at sikre, at præster opnår adgang til at se patientkartoteker?«

Begrundelse

I dagspressen har en sognepræst fra Glumsø-Bavelse Sogne i oktober måned 1988 i en artikel fortalt, at han af sygehusadministrationen ved Centralsygehuset i Næstved er blevet forhindret i at få lejlighed til at gennemse sygehusets patientkartotek for at se, om der er patienter indlagt fra hans sogne.

Kartoteket er med henvisning til lov om offentlighed i forvaltningen blevet lukket for ham.

Da præster, der ønsker at besøge syge sognebørn, som tjenestemænd har tavshedspligt med hensyn til, hvad de erfarer i medfør af tjenesten, forekommer det urimeligt, at lov om offentlighed i forvaltningen skal forhindre, at præster kan hente oplysninger i et patientkartotek.

Den sjælelige omsorg, præster ønsker at udvise over for syge sognebørn og deres familier, er af uvurderlig betydning for mange mennesker, også set i social sammenhæng.

Svar (9/11 88):

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

De nærmere regler om videregivelse af oplysninger fra én forvaltningsmyndighed til en anden er fastsat i forvaltningslovens kapitel 8.

Efter forvaltningslovens § 28 må oplysninger om enkeltpersoners rent private forhold, herunder oplysninger om helbredsforhold og religion, i almindelighed ikke videregives fra én

[Justitsministeren]

forvaltningsmyndighed til en anden uden samtykke fra den, som oplysningerne angår.

Det følger af bestemmelsen, at de offentlige sygehuse i almindelighed ikke må videregive oplysninger om, hvilke patienter der er indlagt på sygehuset til behandling, til en præst, som ønsker at besøge eventuelle patienter fra sognet. Sygehuse må som følge heraf heller ikke give præsten adgang til at gennemse patientkartotekerne. Der kan i den forbindelse være grund til at pege på, at en generel adgang til at gennemse patientkartotekerne ikke alene vil give præsten adgang til at få oplysninger om de patienter, der hører til den pågældendes sogn, men også om andre patienter.

Efter forvaltningslovens regler vil der derimod ikke være noget til hinder for, at der etableres et samarbejde mellem præsten og sygehusets således, at sygehusets personale retter henvendelse til de patienter, der har bopæl i det pågældende sogn, redegør for præstens henvendelse og spørger, om patienten er interesseret i besøg af præsten. Hvis patienten ønsker besøg af præsten, kan sygehusadministrationen videregive oplysningen herom samt om, på hvilken afdeling patienten er indlagt.

Da der således ikke efter forvaltningsloven er noget til hinder for, at præsten kan få underretning om, hvilke patienter fra den pågældendes sogn der ønsker besøg, finder jeg ikke grundlag for at tage skridt til at sikre, at præster får adgang til på egen hånd at gennemse sygehuses patientkartoteker.

Spm. nr. S 146

Til *undervisnings- og forskningsministeren* (2/11 88) af:

Anna-Marie Hansen (S):

»På hvilken baggrund er ministerens udspil om strukturændringer på seminarieområdet udarbejdet?«

Begrundelse

Undervisnings- og forskningsministerens forslag til strukturomlægninger på seminarieområdet har nu været til høring i de tre regionale udvalg, som ministeren nedsatte i forbindelse med sit udspil.

Med henblik på den politiske bearbejdning af de indkomne forslag m.v. er det vigtigt at få belyst, på hvilket grundlag ministerens forslag

er udarbejdet, og hvilke prognosetal for lærerbehov og andre udviklingstræk m.v. der har ligget til grund for ministerens kriterier for den fremtidige seminariestruktur.

Da ministerens kriterier indgår som grundlag for de tre regionale udvalgs arbejde og dermed deres konkrete forslag, er det vigtigt at få afklaret, hvad grundlaget er for hele den omlægning, som nu skal behandles politisk.

Svar (15/11 88):

Undervisnings- og forskningsministeren (Bertel Haarder):

Som det fremgår af min skitse af 30. august 1988 (sp. 2329), er formålet med planen dels at opnå besparelser på driften ved at reducere udgifterne til administration og bygningsdrift, dels at skabe et bedre undervisningsmiljø ved, at alle seminarier så vidt muligt får mindst 3 hold (spor).

For så vidt angår de kriterier og hensyn, der er indgået i overvejelserne ved udvælgelsen af de seminarier, som er medtaget i planen, henvises til skitsen (sp. 2330).

Derudover kan det tilføjes, at jeg over for amtsborgmesterudvalgene har tilkendegivet, at man – uden at oprette nye institutioner – skulle sigte mod, at de store amter (ca. ½ million indbyggere) skulle have mindst 2 lærerseminarier, og at de små amter (ca. ¼ million indbyggere) skulle have mindst 1 lærerseminarium.

Med hensyn til prognosetal, som der spørges om i begrundelsen, er der ikke i de senere år offentliggjort prognoser for læreruddannelsens vedkommende.

Men på grundlag af igangværende arbejde i ministeriet er det min vurdering, at det årlige antal hold, der foreslås i min plan, nemlig 64, passer til de næste ca. 10 års efterspørgsel.

Jeg kan i denne forbindelse pege på, at elevtallet i folkeskolen vil falde med ca. 15 pct. indtil 1996, og at de senere års stigning i lærerløn timerforbruget pr. elev forventes at ophøre.

Omvendt må man påregne en øget efterspørgsel efter lærere fra omkring 1998 på grund af den skæve aldersfordeling blandt folkeskolens lærere.

Hvis det medfører et behov for en forøgelse af kapaciteten på lærerseminarierne, vil der fortsat være gode muligheder for det også efter de strukturændringer, der er indeholdt i min plan, se skitsen (sp. 2330).

[Undervisnings- og forskningsministeren]

Med hensyn til prognosetal for pædagogseminarierne henvises til mit svar af 15. september 1988 på spørgsmål M 24 fra Folketingets Uddannelsesudvalg (bilag 2) og til skitsen (sp. 2333).

Sammen med udtalelserne fra amtsborgmesterudvalgene, der er sendt til Folketingets Uddannelsesudvalg, vil hele dette materiale danne grundlag for udarbejdelsen af det lovforslag, som jeg vil fremsætte så snart som muligt.

30. august 1988

Skitse til en plan for rationalisering af seminariedriften gennem sammenlægning og flytning af institutioner

Der er tale om en samlet plan for hele seminarieområdet bestående af lærerseminarier, børnehave- og fritidspædagogseminarier og socialpædagogiske seminarier.

Formålet med planen er dels at opnå besparelser på driften ved at reducere udgifterne til administration og bygningsdrift, dels at skabe et forbedret fagligt-pædagogisk miljø ved, at alle seminarier så vidt muligt får mindst 3 hold (spor).

Overskydende lokalekapacitet – også på seminarier, der ikke er inddraget i planen – vil i videst muligt omfang blive søgt udnyttet til andre uddannelsesformål. Der vil dog ikke hermed blive blokeret for en eventuel senere udvidelse på seminarieområdet.

Det samlede antal studiepladser på seminarieområdet bevares. Udgangspunktet er det antal hold, der blev optaget i 1987, det vil sige: Lærerseminarierne 63 hold, børnehave- og fritidspædagogseminarierne 70 hold og de socialpædagogiske seminarier 50 hold. I 1988 har der ekstraordinært været optaget henholdsvis 63, 78 og 56 hold. Hertil kommer 36 studiepladser ved Det Nødvendige Seminarium.

Planen indebærer, at

- 24 lærerseminarier reduceres til 19
- 25 børnehave- og fritidspædagogseminarier reduceres til 21
- 1 socialpædagogisk seminarium flyttes og indgår i et lokalefællesskab med en anden institution
- 5 institutioners lokaler kan frigøres helt til andre (uddannelses)formål

- 3 institutioners lejemål kan opsiges
- statsstøtten til Det Nødvendige Seminarium bortfalder.

Den samlede årlige besparelse på driftsbudgettet ved denne reorganisering af seminarieområdet beløber sig til ca. 28,4 mio. kr., se oversigten (sp. 2335).

En række kriterier og hensyn er – med forskellig vægt i de enkelte tilfælde – indgået i overvejelserne ved udvælgelsen af de seminarier, der er medtaget i planen.

Det drejer sig først og fremmest om mulighederne for at udnytte bygningerne til andre formål, basisomkostninger til administration og bygningsdrift, bygningernes størrelse, søgningen til seminariet, herunder søgning i forhold til kapacitet, og ikke mindst de enkelte seminariers geografiske placering og indbyrdes afstand, således at mindre tætbefolkede områder med få uddannelsestilbud fortsat tilgodeses.

Planen er udarbejdet på grundlag af seminariernes regionsvise placering. Tallene i parentes angiver antal optagne hold i 1988.

Planen søges gennemført ved særskilt lovgivning.

Inden forslaget herom fremsættes i Folketinget, er det hensigten at nedsætte *3 hurtigtarbejdende regionale udvalg*, der får til opgave hver for deres område at gennemgå planen i enkeltheder og eventuelt pege på andre eller yderligere løsningsmuligheder.

Ministeren vil opfordre de enkelte regioners amtsborgmestre til at indtræde i udvalget og vil samtidig udpege formændene for de tre udvalg.

Udvalgenes eventuelle alternative forslag skal opfylde formålet med planen om besparelser på driften på mindst 28,4 mio. kr. og om en mindste seminariestørrelse på 3–4 hold (spor).

Herudover skal det sikres, at mindre tætbefolkede områder med få uddannelsestilbud fortsat tilgodeses, og at det samlede antal studiepladser bevares.

Balancen mellem regionerne indbyrdes skal opretholdes.

Hovedstadsområdet

1. *Jonstrup Statsseminarium* (3 hold) sammenlægges med Københavns Dag- og Aftensminarium (2 + 3 hold) i dettes bygning, således at dagafdelingen får 4 hold. Det overskydende hold fra Jonstrup overføres til N. Zahles Seminarium (3 hold).

[Undervisnings- og forskningsministeren]

Jonstrup Statsseminariums bygninger anvendes til etablering af videregående handelsuddannelser, herunder uddannelser i tilknytning til *Danmarks Tekniske Højskole*.

2. *Dansk Fritidshjemsseminarium* (2 hold) sammenlægges med Seminariet for Fritidspædagoger (2 hold) i dettes bygninger.

3. *Montessori-Seminariet* (2 hold) sammenlægges med Københavns Børnehaveseminarium (2 hold) i dettes bygninger.

4. *Holte Børnehaveseminarium* (2 hold) sammenlægges med Hillerød Børnehaveseminarium (2 hold) i dettes bygninger.

Sjælland

(Vestsjællands Amt, Storstrøms Amt)

5. *Haslev Seminarium* (2 hold) sammenlægges med Vordingborg Statsseminarium (2 hold) i dettes bygninger, således at det nye seminarium får 4 hold. Holbæk Seminarium bevarer de nuværende 3 hold.

Haslev Seminariums bygninger søges udnyttet til andre uddannelsesformål, først og fremmest ingeniøruddannelser under *Haslev Teknikum*.

Syd- og Sønderjylland

(Sønderjyllands Amt, Ribe Amt, Vejle Amt)

6. *Ribe Statsseminarium* (2 hold) sammenlægges med Tønder Statsseminarium (2 hold) i dettes bygninger, således at det nye seminarium får 3 hold. Det overskydende hold fra Ribe tildeles Esbjerg Seminarium (2 hold).

Ribe bevarer sit hf-kursus, og der optages forhandling med Ribe Amtskommune om overtagelse af kursuset.

7. *Esbjerg Socialpædagogiske Seminarium* (4 hold) flyttes til Ribe Statsseminariums bygninger.

8. *Kolding Seminarium* (2 hold) sammenlægges med Haderslev Statsseminarium (2 hold) i dettes bygninger, således at seminariet får 4 hold. Jelling Statsseminarium bevarer de nuværende 3 hold.

Handelshøjskole Syd flytter ind i Kolding Seminariums bygninger, samtidig med at htx-uddannelsen (Kolding Tekniske Skole) forbliver i bygningerne i nuværende omfang.

Midtjylland

(Ringkøbing Amt, Viborg Amt)

9. Læreruddannelsen ved *Herning Seminarium* (2 hold) afvikles, og holdene fordeles med 1 til Nørre-Nissum Seminarium (2 hold) og 1 til Skive Seminarium (2 hold).

Herning bevarer sit hf-kursus, og der optages forhandling med Ringkøbing Amtskommune om overtagelse af kursuset. Den frigjorte lokalekapacitet ved Herning Seminarium søges udnyttet til andre (uddannelses)formål.

10. Statsstøtten til *Det Nødvendige Seminarium* bortfalder, og seminariets nuværende studiepladser overføres til andre seminarier.

Århus Amt

11. Der undersøges nærmere, om der ved samdrift af *Marselisborg Seminarium* og *Århus Seminarium* kan opnås besparelser på administration og bygningsdrift og samtidig et mere varieret uddannelsesstilbud til de studerende.

12. *Århus Børnehaveseminarium* (3 hold) nedlægges, og holdene tildeles Jydsk Børnehaveseminarium (3 hold), Jydsk Fritidspædagogseminarium (3 hold) og Kolding Børnehaveseminarium (3 hold), der således hver får et hold ekstra.

Nordjyllands Amt

13. Det undersøges, om *Ålborg Seminariums* lokalekapacitet kan udnyttes optimalt ved, at endnu en uddannelse, f.eks. Jordmoderskolen, flyttes ind på seminariet.

Baggrund og status

Igennem de sidste 10–15 år er der sket en meget betydelig reduktion i tilgangen til *læreruddannelsen* (fra 196 hold i 1973 til 60 hold i 1986). I 1987 og i 1988 er der optaget 63 hold på de 24 seminarier. Der er ikke udsigt til, at tilgangen til læreruddannelsen foreløbig bør udvides væsentligt ud over dette niveau. Fra 1989 er det hensigten at optage 63 hold, hvortil kommer studiepladserne fra *Det Nødvendige Seminarium*.

På tilsvarende måde er tilgangen til *børnehaves- og fritidspædagoguddannelserne* blevet reduceret fra 102 hold i 1982 til 70 hold i 1986 og i 1987. I 1988 er der optaget 78 hold på de 25 se-

[Undervisnings- og forskningsministeren]

minarier. Fra 1989 er det hensigten at optage 70 hold.

Tilgangen til *socialpædagoguddannelsen* har i samme periode været stigende (fra 36 hold i 1980 til 54 hold i 1984). I 1988 er der optaget 56 hold på de 15 seminarier. Fra 1989 er det hensigten at optage 50 hold.

En samlet optagelse af ca. 120 hold på de tre pædagoguddannelser (børnehavepædagog/fritidspædagog/socialpædagog) vil efter ministerens vurdering af de seneste prognoser være tilstrækkelig til at dække behovet for pædagoger frem til år 2000. Det indgår i denne vurdering, at 10-11 pct. af de færdiguddannede pædagoger er berørt af ledighed.

Den kraftige begrænsning af uddannelsesaktiviteten på lærerseminarierne og børnehav- og fritidspædagogseminarierne uden tilsvarende reduktion i antallet af seminarier har ført til, at en stor del af institutionerne nu har mindre aktivitet, end det ud fra faglige og pædagogiske grunde er ønskeligt, og at deres lokalekapacitet ikke udnyttes effektivt.

Omkostningerne ved administration og bygningsdrift belaster budgetterne i urimeligt omfang, og de samlede udgifter pr. studerende er steget betydeligt inden for de sidste 5-6 år til trods for, at der også på disse områder er foretaget procentvise reduktioner af bevillingsrammerne.

Siden 1981 har der været arbejdet med at rationalisere den samlede drift af seminarierne/institutionerne gennem sammenlægning og nedlæggelse af seminarier og ved etablering af samdrift af flere uddannelser på én institution. Som led heri er der gennemført følgende:

1982: Oprettelse af socialpædagogiske »afdelinger« ved Haderslev og Jelling statsseminarier.

1983-86: Afvikling af læreruddannelsen og oprettelse af socialpædagoguddannelsen ved Gedved Statsseminarium.

1983-86: Sammenlægning af Frederiksberg og Hellerup seminarier og oprettelse af Gentofte Socialpædagogiske Seminarium i Hellerup.

1984: Sammenlægning af Blaagaard Seminarium og Statsseminariet på Emdrupborg.

1984-87: Afvikling af læreruddannelsen og oprettelse af socialpædagoguddannelsen ved Ranum Statsseminarium.

1986: Afvikling af læreruddannelsen ved Th. Langs Seminarium og overdragelse af seminariets hf-kursus til Århus Amtskommune.

1988: Nedlæggelse af Statens Socialpædagogiske Seminarium i København.

1988: Sammenlægning af Seminariet for Småbørnspædagoger og Tårnby Børnehavese-minarium.

Situationen er herefter den, at der pr. 1. august 1988 findes:

24 lærerseminarier med i alt 63 spor/hold, heraf 3 ekstraordinære. Hertil kommer 36 studiepladser ved Det Nødvendige Seminarium.

25 børnehav- og fritidspædagogseminarier med i alt 78 spor/hold, heraf 9 ekstraordinære.

15 socialpædagogiske seminarier med i alt 56 spor/hold, heraf 6 ekstraordinære.

Seminariernes geografiske placering og nuværende størrelse (antal hold ved optagelsen i 1988) fremgår af vedhæftede oversigt (bilag 1).

De årlige *besparelser* på seminariernes driftsbudgetter ved planens gennemførelse skønnes at blive følgende (fra 1991):

[Undervisnings- og forskningsministeren]

Mio. kr. (1989-niveau)	Administration og servicefunktioner	Bygninger og bygningsdrift	I alt
1. Jonstrup/KDAS/Zahles	1,4	1,5	2,9
2. Dansk Fritidshjemssem./Sem. f. Fritidspæd. .	1,2	1,5	2,7
3. Montessori/Københavns Børnehavesem.	1,2	0,6	1,8
4. Holte/Hillerød	1,2	0,8	2,0
5. Haslev/Vordingborg	1,4	2,1	3,5
6. Ribe/Tønder/Esbjerg	1,4	1,8	3,2
7. Esbjerg Socialpæd. Sem./Ribe	0,1	0,6	0,7
8. Kolding/Haderslev	1,4	1,6	3,0
9. Herning/Nørre-Nisum/Skive	1,4	2,0	3,4
10. Det Nødvendige Sem. (85 pct. tilskud)	0,6	0,7	1,3
11. Marselisborg/Århus	–	–	–
12. Århus B./Jydsk B./Jydsk F./Kolding B.	1,2	2,7	3,9
13. Ålborg	–	–	–
I alt	12,5	15,9	28,4

[Undervisnings- og forskningsministeren]

Bilag 1

Seminiariernes regionsvise placering pr. 1. august 1988
(Tallene i parentes angiver antal optagne hold i 1988)

	Lærerseminarier	Børnehave- og Fritidspædagogseminarier		Socialpædagogiske seminarier
		B-uddannelse	F-uddannelse	
Københavns Amt	Blaagaard (4 + 5 hf)	Albertslund (3)	Ballerup (4)	Bagsværd (4)
	Jonstrup (3)	Holte (2)	Da. Fritidshjems. (2)	Gentofte (4)
	Københavns Dag- og Aftensem. (5 + 5 hf)	Sem. f. Småb.pæd. i Tårnby (3)		Skovtofte (4)
Københavns Komm. . . .	N. Zahles (3)	Københavns (2)	Sem. f. Frit.pæd. (2)	Københavns (6)
Frederiksberg Komm. . .	Frederiksberg (4)	<i>Frøbelsem.</i> (2) Montessori (2)	<i>Frøbelsem.</i> (2)	
Frederiksborg Amt		Hillerød (2)		Jægerspris (4)
Roskilde Amt		Frøbelhøjsk. (3)		
Vestsjællands Amt	Haslev (2) Holbæk (3)	<i>Slagelse</i> (2)	<i>Slagelse</i> (1)	Hindholm (4)
Storstrøms Amt	Vordingborg (2)	<i>Nykøbing F</i> (2)	<i>Nykøbing F</i> (1)	
Fyns Amt	Odense (3) Skårup (2)	Odense (3)	Odense (2)	Odense (5)
Sønderjyllands Amt	<i>Haderslev</i> (2)			<i>Haderslev</i> (2)
	Tønder (2)	<i>Åbenrå</i> (3)	<i>Åbenrå</i> (1)	
Ribe Amt	Esbjerg (2) Ribe (2 + 5 hf)	<i>Grådyb Sem.,</i> <i>Esbjerg</i> (3)	<i>Grådyb Sem.,</i> <i>Esbjerg</i> (1)	Esbjerg (4)
Vejele Amt	<i>Jelling</i> (3) Kolding (2)	Kolding (3)		<i>Jelling</i> (2) Gedved (3 + 4 hf)
Ringkøbing Amt	Herning (2 + 6 hf) Nr.-Nisum (2 + 3 hf)	Holstebro (3)	<i>Ikast</i> (2)	<i>Ikast</i> (2)
Viborg Amt	Skive (2)	<i>Viborg</i> (3)	<i>Viborg</i> (2)	
Århus Amt (Århus Kommune)	Silkeborg (3)			
	Marselisborg (3) Århus (2 + 5 hf)	Jydsk B. (3) Århus (3)	Jydsk F. (3)	Århus (5)
Nordjyllands Amt	<i>Hjørring</i> (2) Ålborg (3)	<i>Hjørring</i> (3) <i>Ålborg</i> (3)	<i>Hjørring</i> (1) <i>Ålborg</i> (1)	Ranum (4 + 3 hf) Ålborg (3)

Kursiverede seminarier angiver, at der er tale om 2 uddannelser inden for samme institution.

[Undervisnings- og forskningsministeren]

Bilag 2

Undervisnings- og Forskningsministeriet

Den 15. september 1988

Til Folketingets Uddannelsesudvalg

I skrivelse af 6. september 1988 (alm. del/M-bilag 40) har udvalget stillet følgende spørgsmål, M 24:

Spørgsmål M 24:

Med henblik på samrådet den 14. september 1988 udbedes ministerens kommentar til BUPL's henvendelse af 2. september 1988 om pædagogmangel (alm. del/M-bilag 35). Endvidere bedes oplyst, hvilke initiativer ministeren agter at tage for at imødekomme kommunernes behov for uddannede pædagoger.

Svar:

Jeg finder ikke, at der er belæg for påstanden om pædagogmangel – hverken nu eller i fremtiden.

Undervisnings- og Forskningsministeriet udsendte i juni 1988 en prognose om udbud og efterspørgsel på pædagogernes arbejdsmarked frem til år 2000. I prognosen er foretaget beregninger ud fra forskellige forudsætninger om bl.a. det omfang, hvori uuddannede medarbejdere i institutionerne udskiftes med uddannede.

Prognosen viser, at der vil være en rimelig balance mellem udbud og efterspørgsel, hvis udskiftningen holdes på et lavt niveau, og det mener jeg at den bør. Vi skal passe på med at skubbe de uuddannede ud af institutionerne.

Jeg skal da også nævne, at der vil være balance, selv om der gives en vis personalekompensation for arbejdstidsnedsættelsen.

Når BUPL kommer frem til et andet resultat, er det, fordi den går ud fra en årlig udskiftning af uddannet personale med uddannet på 4 pct., hvilket er dobbelt så meget som hidtil, og den regner med 50 pct. personalekompensation for arbejdstidsnedsættelsen. Begge dele er efter min mening urealistiske og uønskelige.

Med hensyn til påstanden om den aktuelle pædagogmangel står jeg helt uforstående. Ifølge prognosens udgangstal – som altså ikke er en spådom, men faktiske opgørelser – var der i 1987 et overskud på 2.800 pædagoger.

Under alle omstændigheder har ledighedsprocenten på pædagogområdet ligget et godt stykke over 10 de seneste år. Hvis nogle kommuner har svært ved at skaffe uddannet arbejdskraft i en situation, hvor der er 600-700 fuldtidsledige og henved 4.000 fuldtidsforsikrede, der får supplerende dagpenge, må det vel erkendes, at der er et problem. Men det problem skal i givet fald ikke løses ved at bruge flere penge på uddannelsespladser, men snarere ved, at de ansættende myndigheder udnytter de deltidsledige bedre.

I øvrigt har jeg taget en række initiativer på området, der gør, at det vil være hensigtsmæssigt at vente med at tage endelig stilling til spørgsmålet om, hvor mange pædagoger der skal uddannes, til et senere tidspunkt.

Et initiativ angår en omlægning og decentralisering af den økonomiske styring af seminarierne. Den vil bl.a. indeholde en ophævelse af alle bindinger til faste holdstørrelser. Det skulle gøre det muligt at uddanne flere pædagoger for de samme penge – hvis det altså bliver nødvendigt.

Et andet initiativ vedrører omlægning af uddannelsernes indhold og opbygning. Her har jeg bl.a. foreslået, at vi sender studerende, der har 2 års uddannelse bag sig, ud på institutionerne i et år. 3.000 pædagogstuderende om året vil da kunne hjælpe de kommuner, der måtte have problemer med at skaffe arbejdskraft. Men allerførst skal dette forslag selvfølgelig drøftes med amterne og kommunerne.

Når der tegner sig et lidt klarere billede af, hvad disse initiativer fra min side fører til, er jeg indstillet på at vende tilbage til spørgsmålet.

Spm. nr. S 147

Til trafik- og kommunikationsministeren (2/11 88) af:

Helge Mortensen (S):

» Vil ministeren tage initiativ til, at individuelle medlemskontingenter til lokalradioers støtteforeninger fritages for den særlige afgift?

[Helge Mortensen]

Begrundelse

I betænkningen til forslag til lov om Lokalradiofonden, L 32, af 24. juni 1988 udtaler regeringspartierne, at kontingent til støtteforeningerne bør være fritaget for den særlige 10-pct.s-afgift.

Også Socialdemokratiet finder det urimeligt, at man pålægger foreningsmedlemskab en afgift, og har tidligere opfordret ministeren til at undtage medlemskontingentet for afgift.

Venstres ordfører, Helge Sander, udtaler ifølge Morgenavisen Jyllands-Posten den 1. november 1988, at der er flertal for denne fritagelse, hvilket hele tiden har været min opfattelse.

Derfor må det forventes, at ministeren meget snart ændrer reglerne i overensstemmelse med regeringspartierne og Socialdemokratiets opfattelse.

Svar (15/11 88):

Trafik- og kommunikationsministeren (H. P. Clausen):

Spørgsmålet giver mig anledning til at erindre om, at jeg i forrige folketingssamling, den 22. august 1988, havde lejlighed til som svar på et spørgsmål (nr. S 240) fra hr. P. Duetoft (CD) at belyse problemstillingen om afgift på lokalradioernes indtægter, når disse hidrører fra støtteforeninger (se Folketingstidende 1987-88, 2. samling, sp. 1408).

Som oplyst i dette svar fremgår det af forarbejderne til loven om Lokalradiofonden, at det med hensyn til medlemskontingenter har været hensigten at fritage sædvanlige kontingenter, der ydes til en forening, som selv har tilladelse til at drive lokal radiovirksomhed, for afgift til fonden.

Med denne og få andre velafgrænsede undtagelser har det været et hovedsynspunkt at gøre grundlaget for afgiften så bredt som muligt, bl.a. for at modvirke risikoen for omgåelse af afgiftsreglerne.

Når det i begrundelsen for spørgsmålet gøres gældende, at man bør undtage medlemskontingenter i lokalradioers støtteforeninger fra afgift, finder jeg det rigtigt at henlede opmærksomheden på, at der ikke efter loven er lagt nogen afgift på disse kontingenter. Loven vedrører nemlig som berørt ikke de kontingenter, som medlemmerne af en støtteforening måtte betale til denne forening, men støtteforenin-

gens tilskud til lokalradioen. Dette tilskud kan hidrøre fra flere kilder som f.eks. kontingenter eller indtægtsskabende arrangementer.

Den afgiftsfritagelse, som spørgsmålet lægger op til, ville i givet fald være en fritagelse for afgift på den del af tilskuddene fra støtteforeninger, som med sikkerhed kan anses for at hidrøre fra den del af disse foreningers midler, der er tilvejebragt gennem medlemskontingenter. En sådan differentiering indebærer risiko for omgåelse af afgiftsreglerne, og den forudsætter dermed også en udvidelse af den kontrol, som skal udøves af toldvæsenet i forbindelse med opkrævningen, idet kontrollen med lokalradioernes regnskaber herefter vil skulle suppleres med en gennemgang af støtteforeningernes regnskaber.

Der er derfor efter min mening gode grunde, der taler for ikke nu at ændre den ordning for afgift på lokalradioernes indtægter, som Folketinget vedtog ved 3. behandling af forslaget til loven om Lokalradiofonden den 30. juni 1988, og som alle lokalradioer er blevet orienteret om gennem toldvæsenets vejledning om afgiften.

Jeg vil imidlertid gerne tilføje, at jeg er indstillet på at følge afgiftsordningens forløb, således at der vil blive taget initiativ til de justeringer af ordningen, som der eventuelt viser sig at være behov for.

Spm. nr. S 148

Til *miljøministeren* (3/11 88) af:

Mogens Elvensø (FP):

»Vil ministeren redegøre for, hvilke retsregler og love der ligger til grund for, at kommuner kan påbyde unødvendig og dyr kloakering i sommerhusområder, hvor huse kun anvendes en del af året, og hvor der i forvejen er nedsivningsanlæg, herunder også reglerne for at få lov til at beholde nedsivningsanlægget?«

Begrundelse

En række kommuner forpligter sommerhusområder til kloakering efter først at have påtvunget ejerne at lukke deres drikkevandsbrønde og derefter at fremføre en fælles vandforsyning – med løfte om at bibeholde nedsivningsanlægget.

Som eksempel kan nævnes en for mig at se unødvendig kloakering af Ramsbakke i Frederiksværk.

[Mogens Elvensø]

Her blev et privat vandværk nedlagt og kommunal vandværksforsyning indført. Pris for 250 ejere: 1,5 mio. kr. Vandet blev hentet fra 2 boringer i henholdsvis 70 og 80 meters dybde.

Svar (9/11 88):

Miljøministeren (Lone Dybkjær):

I henhold til reglerne i miljøbeskyttelseslovens § 21 skal kommunalbestyrelsen udarbejde en samlet plan for bortskaffelsen af spildevand i kommunen.

Planen skal bl.a. indeholde oplysninger om eksisterende og planlagte kloakeringsområder og rensningsforanstaltninger samt om områder, hvor afledning skal ske til sådanne anlæg, som etableres med tilladelse i henhold til lovens § 11: nedsivningsanlæg og samletanke. Tilladelser meddelt efter denne bestemmelse kan til enhver tid ændres eller tilbagekaldes uden erstatning, når dette måtte vise sig ønskeligt af hensyn til fare for forurening af vandforsyningsanlæg eller gennemførelsen af en ændret spildevandsafledning i overensstemmelse med en plan efter § 21, eller når hensynet til miljøbeskyttelsen i øvrigt gør det ønskeligt. Tilsvarende gælder for forhold, som med eller uden tilladelse var lovlige ved lovens ikrafttræden.

Inden planen vedtages af kommunalbestyrelsen, skal den forelægges amtsrådet, der skal påse, at den er i overensstemmelse med recipientkvalitetsplanen og vandindvindings- og vandforsyningsplanen.

Fremsætter amtsrådet ikke indsigelser, kan kommunalbestyrelsen vedtage planen, og vedtagelsen kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

For så vidt angår den i begrundelsen omtalte sag i Frederiksværk Kommune kan jeg oplyse, at der var enighed mellem byråd, amtsråd og Hovedstadsrådet om, at den valgte planløsning var den mest hensigtsmæssige måde at behandle en spildevandsafledning på, der kunne give anledning til såvel hygiejniske som forureningsmæssigt uacceptable forhold. I denne afvejning indgik også en afvejning af omkostningerne ved alternative løsninger.

Hvor vandforsyningen ud fra en samlet vurdering ikke findes tilfredsstillende (hvor vandkvaliteten ikke er acceptabel), kan kommunalbestyrelsen med amtsrådets billigelse bestemme, at benyttelsen af bestående vandforsy-

ningsboringer skal ophøre, når det skønnes mere hensigtsmæssigt, at vandforsyningen sker fra et offentligt, alment vandforsyningsanlæg. Spørgsmålet om eventuel erstatning i den anledning afgøres af Landvæsenetsretten.

Afgørelser om ændring af vandindvinde og vandindvindingsanlæg kan påklages til Miljøstyrelsen.

Det kan oplyses, at Frederiksværk Kommunes spildevandsplans godkendelse blev afgjort endeligt i Miljøstyrelsen som ankeinstans, idet sagen blev behandlet, før der forelå en godkendt recipientkvalitetsplan.

Spm. nr. S 152

Til *justitsministeren* (3/11 88) af:

Rahbæk Møller (SF):

»Vil Jan Bonde Niensens kreditorer kunne gøre udlæg i de besiddelser i Danmark, som Jan Bonde Nielsen ifølge Ekstra Bladet den 27. oktober har erhvervet?«

Begrundelse

Ifølge den i spørgsmålet citerede avisartikel har Jan Bonde Nielsen interesser i et nyetableret investeringsselskab på Strøget i København. Det fremgår ikke af artiklen, hvordan selskabet er organiseret, men spørgeren formoder, at det er i aktieselskabsform. Substansen i spørgsmålet er derfor, om der kan gøres udlæg i aktiebesiddelser i et dansk selskab.

Det vil være overordentlig stødende for retsbevidstheden, hvis det er muligt at løbe fra en personlig gæld og derefter etablere sig her i landet, uden at kreditorerne har mulighed for ved domstolens mellemkomst at gøre udlæg i den etablerede virksomhed.

Svar (14/11 88):

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Af principielle grunde finder jeg ikke at burde udtale mig om den konkrete sag.

Generelt kan det derimod oplyses, at der efter retsplejelovens § 487, stk. 2, vil kunne foretages udlæg i Danmark i en persons aktiver, selv om personen har hjemting i udlandet, hvis den pågældende person har gods i Danmark.

Det er herved forudsat, at det krav, der ligger til grund for anmodningen om tvangsfuldbyrdelse, kan danne grundlag for tvangsfuldbyrdelse.

[Justitsministeren]

I de tilfælde, hvor godset består af en aktiebesiddelse, vil der som udgangspunkt være udstedt et dokument (et aktiebrev) for aktieposten. Aktiebrevet er, medmindre andet fremgår af selve dokumentet, et negotiabelt dokument (omsætteligt dokument), og det er i så fald afgørende, hvor selve dokumentet befinder sig.

Fremgår det derimod af aktiebrevet, at det ikke er et omsætningspapir, er det afgørende, hvor det pågældende aktieselskab har sit hjemsted.

En person vil således have gods her i landet, hvis dennes omsættelige aktiebrev befinder sig her i landet, eller, såfremt aktiebrevet ikke er omsætteligt, hvis det pågældende aktieselskab har sit hjemsted her i landet.

Endelig kan det oplyses, at i de tilfælde, hvor aktier er registreret i Værdipapircentralen og der derfor i almindelighed ikke vil være udstedt et aktiebrev, må indehaveren af aktiebesiddelsen ligeledes anses for at have gods her i landet.

Spm. nr. S 154

Til statsministeren (4/11 88) af:

Carsten Andersen (SF):

»Vil statsministeren oplyse, om lov nr. 263 af 22. maj 1986 rummer den mulighed, at fratrædelsesgodtgørelsen og forbedring af opsat pension kan indgå i forhandlingerne om en ændret arbejdsmarkedspension, og vil statsministeren pålægge finansministeren hurtigst muligt at iværksætte bestemmelserne om fratrædelsesgodtgørelse og opsat pension som besluttet af Folketinget den 22. maj 1986?«

Begrundelse

I sit svar på spørgsmål nr. S 113 oplyser finansministeren, at Folketingets beslutning om ændringer i tjenestemandspensionslovens regler om opsat pension og fratrædelsesgodtgørelse vurderes i Finansministeriet »i sammenhæng med de pågældende overvejelser om arbejdsmarkedspension«. Det forstår spørgeren således, at finansministeren i stedet for at føre Folketingets beslutninger ud i livet nu bruger dem som forhandlingsdele i forhandlingerne med hensyn til en arbejdsmarkedspension.

Folketinget har ikke ved vedtagelsen den 22. maj 1986 taget stilling til en kommende arbejdsmarkedspension og slet ikke til, hvordan tjenestemandenes pension skal indgå heri. Det

er højst besynderligt og vel ikke ligefrem tjenligt for demokratiet, at Folketingets beslutninger ikke uden unødigt opsættelse bliver ført ud i livet. Men det er endnu mere betænkeligt, at finansministeren forhaler realiseringen af lovgivningen med henblik på at benytte denne realisering i et andet politisk forhandlingsforløb.

Svar (14/11 88):

Statsministeren (Poul Schlüter):

Ændringen af tjenestemandspensionsloven i maj 1986 vedrørte bl.a. reglerne om opsat pension.

Siden 1. april 1986 er opsatte pensioner blevet reguleret i takt med den generelle lønudvikling på tjenestemandsområdet. Der er altså ikke længere tale om, at opsatte pensioner står uregulerede og mister værdi.

Samtidig blev der skabt hjemmel for, at finansministeren efter indhentet udtalelse fra Lønningsrådet kan bestemme, at en fratrædende tjenestemand i stedet for opsat pension kan få en fratrædelsesgodtgørelse, som skal anvendes som indbetaling til en pensionsordning, der kan godkendes af finansministeren.

Retningslinier for fratrædelsesgodtgørelse har i Finansministeriet været overvejet bl.a. i lyset af de overvejelser om pensionsoverførsel, som har været behandlet i underudvalg C under Arbejdsmarkedspensionsudvalget.

Finansministeren har oplyst, at ministeriets overvejelser vil blive afsluttet i løbet af kort tid.

Spørgsmålet vil herefter blive drøftet med kommunerne, idet tilsvarende regler forudsættes at skulle gælde for det kommunale tjenestemandsområde.

Inden forelæggelsen for Lønningsrådet vil der desuden blive taget kontakt til tjenestemandorganisationerne.

Det er hensigten, at retningslinier på området skal kunne udsendes senest i løbet af marts måned 1989.

Spm. nr. S 158

Til forsvarsministeren (4/11 88) af:

Pelle Voigt (SF):

»Hvem har udarbejdet de rapporter om fremskridtene hen imod de nødvendige justeringer i NATO's atomare styrkestruktur, som omtales i kommunikeet af 28. november 1988 fra NATO's atomplanlægningsgruppe, og hvad er disse rapporters konklusioner?«

Svar (14/11 88):

Forsvarsministeren (Enggaard):

Jeg kan oplyse, at de omtalte rapporter er udarbejdet af den såkaldte High Level Group.

Da der er tale om klassificeret materiale, er jeg ikke i stand til her at oplyse om indholdet af rapporterne.

Jeg har imidlertid i Det Udenrigspolitiske Nævn redegjort for hovedindholdet af de pågældende rapporter.

Spm. nr. S 159

Til *forsvarsministeren* (4/11 88) af:

Pelle Voigt (SF):

»Hvornår er det blevet officiel dansk politik at erklære sig enig i, at NATO inden for en overskuelig fremtid har brug for mangeartede, overlevelsesdygtige og operationelt fleksible atomvåbenstyrker i Europa over hele spektret af rækkevidder, og som tager omfanget og arten af truslen i betragtning?«

Begrundelse

Den pågældende politiske formulering stammer fra det slutkommuniké, som blev udsendt efter mødet i NATO's atomplanlægningsgruppe den 28. oktober 1988. Formuleringen synes klart at stride mod både tidligere vedtagelser i Folketinget og erklæringer fra regeringen.

Svar (14/11 88):

Forsvarsministeren (Enggaard):

Formuleringen bygger på erklæringen fra NATO-topmødet den 2.-3. marts 1988, hvor stats- og regeringscheferne erklærede sig enige i, at NATO's afskrækkelsesstrategi er baseret på en passende blanding af tilstrækkelige og effektive nukleare og konventionelle styrker, som fortsat vil blive holdt tidssvarende, hvor det er nødvendigt.

Det ligger bl.a. i udtalelsen, at hensyn må tages til mulige resultater på nedrustnings- og våbenkontrolområdet, der påvirker omfanget og arten af truslen.

Jeg kan tilføje, at der ikke for nærværende er behov for eller ønske om specifikke beslutninger om modernisering.

Spm. nr. S 160

Til *forsvarsministeren* (4/11 88) af:

Pelle Voigt (SF):

»Præcis hvilke atomvåben er det, der efter dansk opfattelse er brug for i NATO inden for en overskuelig fremtid, jævnfør slutkommunikéet af 28. oktober 1988 fra NATO's atomplanlægningsgruppe?«

Svar (14/11 88):

Forsvarsministeren (Enggaard):

Jeg henviser til min besvarelse af spørgsmål nr. S 158.

Spm. nr. S 161

Til *forsvarsministeren* (4/11 88) af:

Pelle Voigt (SF):

»Hvilke enheder i forsvaret råder over de fragmentationsbomber, som ministeren bekræftede tilstedeværelsen af i Folketingets spørgetid den 2. november 1988, og hvilket formål tænkes de at skulle tjene til?«

Svar (14/11 88):

Forsvarsministeren (Enggaard):

Oplysninger om, hvilke ammunitionstyper forsvaret anvender, er i lighed med andre oplysninger om mængden og fordelingen af ammunition og sprængstoffer klassificeret materiale, der ikke kan offentliggøres.

Spm. nr. S 162

Til *forsvarsministeren* (4/11 88) af:

Pelle Voigt (SF):

»Hvornår vil det blive nødvendigt i NATO at træffe beslutninger om at iværksætte særlige foranstaltninger med hensyn til moderniseringen af NATO's atomvåbenarsenaler?«

Begrundelse

I kommunikéet fra NATO's atomplanlægningsgruppes møde den 28. oktober 1988 fastslås det i punkt 6, at det ikke nu er nødvendigt at træffe de omtalte foranstaltninger. Dette rejser umiddelbart spørgsmålet, hvornår det så er nødvendigt.

Svar (14/11 88):

Forsvarsministeren (Enggaard):

[Forsvarsministeren]

Spørgsmålet om modernisering er som nævnt i min besvarelse af spørgsmål nr. S 159 ikke for tiden aktuelt. Det er derfor ikke muligt at give et konkret svar på, om – og i givet fald hvornår – beslutninger kan tænkes at blive truffet.

Spm. nr. S 164

Til *udenrigsministeren* (7/11 88) af:

Annette Just (FP):

»Kan udenrigsministeren ikke gennem forespørgsel hos advokat Wolfgang Vogel i Berlin få verificeret eller falsificeret de forklaringer, som en af de atten ambassadebesættere fremkom med i Søndagsavisen den 6. november 1988?«

Begrundelse

Udenrigsministeren har ikke juridisk mulighed for at afhøre nogen af de implicerede østtyskere. Men i betragtning af, at Udenrigsministeriet skal betale advokaten Wolfgang Vogels salær i forbindelse med sagen, forekommer det rimeligt, at man til gengæld beder ham om en skriftlig redegørelse for, hvordan han har oplevet hændelsesforløbet, samt præcis hvilke forklaringer han har fået, da han blev involveret i sagen.

Svar (10/11 88):

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Jeg har allerede anmodet om indhentning af advokat Vogels vurdering af de seneste påstande i sagen, hvilket – som spørgeren er inde på – er naturligt i betragtning af den rolle, han har spillet. Jeg skal i øvrigt henvise til den udførlige pressemeddelelse, jeg udsendte den 7. november, og hvori jeg på baggrund af indberetninger fra Berlin tilbageviser påstandene om, at de 18 østtyskere havde tilbudt at forlade ambassaden frivilligt på et senere tidspunkt, samt påstandene om, at der skulle have været tale om et stort politiofbud ved ambassaden i forbindelse med fjernelsen af de 18.

I denne sag står påstand således mod påstand.

Jeg skal dog henlede spørgerens opmærksomhed på, at ambassadens fremstilling af sagen må forekomme rigtig og sammenhængende, mens det er indlysende, at hr. Mayer, der

fremstille sine påstande i et telefoninterview med TV-Avisen, kan have interesse i efterfølgende at fremstille sagsforløbet, som han her har gjort det.

Spm. nr. S 167

Til *justitsministeren* (8/11 88) af:

Glistrup (FP):

»Hvad gør Danmark for fuldt ud at drage fordel af DNA-fingeraftryksmetoden?«

Begrundelse

Blandt de senere års allerstørste videnskabelige fremskridt er udviklingen på DNA-området, hvor man nu let og smertefrit for alle de individer, der har levet på Jorden fra og med Første Mosebogs første kapitel, kan udmønte en individualisering af det pågældende individ, blot man kan fremskaffe en enkelt lille celle fra den pågældende, idet man dermed har det fysiske grundmateriale, som udgør hele det pågældende individs arveindhold.

Den herved udviklede teknik må være aldeles revolutionerende inden for så at sige alle samfundets områder. Et af de felter, hvor teknikken hurtigst må paces frem til kæmpefremskridt, er retsvæsenet. Næsten enhver identitetstvivl i faderskabssager, straffesager, forvaltningsager, udlændingesager og en række andre sagsområder vil totalt forsvinde, når justitsministeren opgiver at være så konservativ, at det gør noget, og i stedet bliver en fremskridtets mand.

Svar (14/11 88):

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Rigspolitechefen har over for Justitsministeriet oplyst, at genteknologien har været anvendt i forbindelse med efterforskningen af nogle enkelte alvorligere straffesager.

Rigspolitechefen har endvidere oplyst, at man i samarbejde med Københavns Universitet deltager i et udviklingsprojekt på området med henblik på at tilvejebringe det fornødne grundlag for en praktisk anvendelse af genteknologien inden for politi og retsvæsen.

Spm. nr. S 172

Til *socialministeren* (8/11 88) af:

Jytte Andersen (S):

»Vil ministeren kommentere Svinninge Kommunes forslag om, at daginstitutioner og dagplejere skal tvinges til 3 ugers lukning i ferieperioden, uden at der anvises pasning af børn, hvis forældre ikke har ferie i den periode?«

Begrundelse

Svinninge Kommunes forslag om en tvungen ferielukning i 3 uger kan få helt katastrofale konsekvenser for de familier, som ikke kan få ferie i den tvungne lukningsperiode, og for mange enlige forsørgere kan det være uoverskueligt, da kommunen ikke agter at iværksætte nogen form for nødforanstaltninger.

Ordningen må stride mod bistandslovens § 69 om kommunernes pligt til at sørge for det nødvendige antal pladser for børn og unge.

Svar (14/11 88):

Socialministeren (Aase Olesen):

Socialministeriet har telefonisk været i kontakt med socialinspektøren i Svinninge Kommune, der har oplyst, at der mere løst har været fremsat et forslag i den retning, der er sigtet til i spørgsmålet, men at der ikke er truffet nogen beslutning om det.

Det er *ikke* i denne forbindelse udtalt, at der ikke skulle være en anden pasningsmulighed i tilfælde af lukning af en institution, men blot, at man ville bede forældrene om i ferietiden nærmere at dokumentere deres pasningsbehov.

Efter at have indhentet disse supplerende oplysninger, der på afgørende vis ændrer forudsætningerne for spørgsmålet, finder jeg ikke grundlag for nærmere kommentarer.

Spm. nr. S 170

Til *udenrigsministeren* (8/11 88) af:

Annette Just (FP):

»Hvor store besparelser vil der være tale om, hvis den danske delegation til FN indskrænkes til kun at omfatte politikere?«

Begrundelse

Hvis LO og Dansk Arbejdsgiverforening, Danske Kvinders Nationalråd og de danske ungdomsorganisationer skal deltage i FN's ge-

neralforsamling, må det mindste krav være, at de selv betaler herfor.

Svar (17/11 88):

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Udgiften til organisationsrepræsentanters deltagelse i delegationen til FN's generalforsamling budgetteres i 1989 til ca. ½ mio. kr.

Spm. nr. S 171

Til *udenrigsministeren* (8/11 88) af:

Annette Just (FP):

»Vil ministeren indskrænke den danske delegation til FN, således at den i fremtiden kun kommer til at omfatte parlamentarikere og ikke som nu også interesseorganisationer?«

Begrundelse

Både Nordisk Råd, Europarådet og FN er og skal være parlamentariske forsamlinger med direkte ansvar over for medlemslandenes regeringer og parlamenter. Som følge deraf virker det urimeligt, at interesseorganisationer såsom LO, Dansk Arbejdsgiverforening, Danske Kvinders Nationalråd og ungdomsorganisationerne deltager i FN's danske delegation på lige fod med de politikere, der er udpeget af Folketinget. Det politiske ansvar for dansk udenrigspolitik ligger hos regeringen og Folketinget og skal ikke uddelegeres til tilfældigt valgte interesseorganisationer.

Svar (17/11 88):

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Repræsentanter for LO og Danske Kvinders Nationalråd er indgået i den danske delegation til FN's årlige generalforsamlinger siden den første generalforsamling i 1946. Siden hen er denne ordning blevet udvidet til også at omfatte repræsentanter for Dansk Arbejdsgiverforening og Dansk Ungdoms Fællesråd.

Jeg finder, at der er tale om en god og værdifuld praksis. De nævnte organisationer er bredt repræsentative for danske samfundsgrupper. Generalforsamlingen behandler mange spørgsmål af interesse for disse organisationer, og regeringen finder det betydningsfuldt at høre også deres opfattelse af de enkelte sager i det løbende arbejde ved FN. Hertil kommer, at de

[Udenrigsministeren]

enkelte repræsentanter gennem deres deltagelse i FN-arbejdet får tilvejebragt en bred baggrund i internationale spørgsmål, der gør dem bedre rustede til at udføre oplysende arbejde herhjemme.

På denne baggrund finder jeg ikke anledning til at udelukke organisationerne fra at være repræsenteret i den danske delegation til FN's årlige generalforsamlinger.

Spm. nr. S 173

Til trafik- og kommunikationsministeren (8/11 88) af:

Engell (KF):

»Vil ministeren redegøre for, hvad der er baggrunden for de meget betydelige forsinkelser, som i ugevis har ramt dele af DSB's trafik i hovedstadsområdet, samt hvilke initiativer der tages for at afhjælpe forsinkelserne?«

Begrundelse

Gennem flere uger har Kystbanen været ramt af betydelige forsinkelser, som for den enkelte passager indebærer ventetider på op til mere end en time. Forsinkelserne har – med skiftende tidsintervaller – været næsten daglige og skaber for tusinder af passagerer store problemer. Vil man fastholde og styrke passager-tallene for den kollektive trafik, må præcision være en nødvendig forudsætning. Det er ikke tilfredsstillende, hvis DSB's køreplan nærmest har karakter af løse hensigtserklæringer.

Svar (16/11 88):

Trafik- og kommunikationsministeren (H. P. Clausen):

Rettidigheden i DSB's trafik i hovedstadsområdet fremgår af vedlagte to bilag (ikke optrykt her).

S-togstrafikkens rettidighed har inden for det sidste år ligget på et tilfredsstillende niveau bortset fra myldretidstrafikken om eftermiddagen.

Af kurverne for Kystbanen fremgår det, at rettidigheden stort set lever op til den angivne målsætning til og med september måned 1988.

I oktober og i begyndelsen af november har rettidigheden på denne bane imidlertid ikke været tilfredsstillende.

Årsagerne hertil skal dels findes i en række tekniske problemer med de elektriske lokomotiver, dels i et uforholdsmæssigt stort antal enkelthændelser, som DSB har været uden indflydelse på.

De tekniske problemer, som blev afdækket som værende konstruktionsfejl, er for tiden under afhjælpning.

Blandt forhold, der herudover mærkbart har påvirket regulariteten, kan nævnes:

- en voldsom stigning i antallet af selvmord (i alt 15 siden primo september).
- 2 tilfælde af strømsvigt på Kystbanen i myldretiden.
- fedtede skinner som følge af løvfald i en periode på ca. 2 uger.
- hærværk mod DSB. Som eksempel kan her nævnes, at en cykel smidt på sporet den 8. november bevirkede, at et kabel blev ødelagt. Mange signaler på Hovedbanegården viste derfor rødt, med togophobning til følge. Forsinkelserne, som alene opstod på grund af denne hændelse, blev for samtlige kystbanetog i myldretiden op til 25 minutter.

DSBs trafikafdeling følger udviklingen i rettidigheden nøje, og en række foranstaltninger til forbedring af rettidigheden er allerede igangsat. Eksempelvis har DSB netop udpeget 10 »kvalitetskonsulenter«, hvis hovedopgave bliver at arbejde på en forbedring af de kundevendte kvalitetsparametre overalt i DSB.

Spm. nr. S 175

Til socialministeren (9/11 88) af:

Tommy Dinesen (SF):

»Mener ministeren, det er rimeligt, at danske søfolk skal stilles dårligere end andre danskere, hvis de f.eks. pådrager sig en arbejdsskade?«

Begrundelse

Ministeren har for nylig afvist, at en dansk sømand, som er blevet invalideret på et dansk skib, kan få udbetalt sin invalidepension i Puerto Rico, hvor han er bosat, er gift og har to skolesøgende børn.

Ministeren begrundet afvisningen med, at man for at få udbetalt invalidepension skal have fast bopæl i Danmark eller have været forhyret på danske skibe i mindst 30 år. Dette er sim-

[Tommy Dinesen]

pelt hen umuligt for mange danske søfolk, idet de ofte har bopæl i udlandet, hvad der i øvrigt har den fordel, at af- og udmønstring f.eks. i Antwerpen, Kobe, Manila og Bangkok sparer rederne for rejseudgifter fra Danmark.

En del søfolk har således fast adresse i udlandet og er med ministerens fortolkning stillet dårligere end alle andre danskere. Er det ministerens opfattelse, at man skal tvinge søfolk, der har fået tilkendt pension efter en arbejdsskade, til at flytte hjem til Danmark sammen med f.eks. kone og skoleseende børn?

Svar (16/11 88):

Socialministeren (Aase Olesen):

Nej, jeg mener ikke, det er rimeligt at stille danske søfolk dårligere end andre danskere, hvis de udsættes for en arbejdsskade.

Det er da heller ikke tilfældet.

Efter lov om arbejdsskadeforsikring er søfarende, der gør tjeneste på dansk skib, ligestillet med personer, der er antaget til arbejde her i landet. Det betyder, at en arbejdsskadeserstatning kan tilkendes på samme betingelser, og at erstatningen i givet fald kan udbetales i udlandet for begge grupper.

Spørgeren henviser til en konkret sag, der vedrører en dansk sømand bosat i Costa Rica – og ikke som anført i Puerto Rico – som han har forelagt for mig. I mit svar på henvendelsen har jeg udtrykkelig anført, at den pågældende sømand er tilkendt erstatning efter arbejdsskadeforsikringsloven.

Så vidt den konkrete sag. Spørgeren rejste imidlertid i henvendelsen også spørgsmål om den generelle adgang til at få tilkendt førtidspension (invalidpension) i udlandet efter lov om social pension.

Om dette kan jeg oplyse, at der gælder præcis samme betingelser for søfarende som for andre danske statsborgere. Adgangen til social pension – og størrelsen af denne – er som udgangspunkt betinget af bopæl i Danmark og det antal år, den pågældende har boet her i landet. Hermed sidestilles imidlertid hyre på dansk skib. Søfarende må som alle andre altså have bopæl i Danmark i det omfang, de ikke er forhyret med dansk skib.

Danmark har indgået en række overenskomster med andre stater, hvorefter der bl.a. kan ses bort fra bopælskravet. Hvor dette ikke er tilfældet, kan kun folkepension tilkendes i udlandet

og kun, hvis den pågældende har haft fast bopæl i Danmark i 30 år eller hyre på dansk skib.

Der er således heller ikke efter pensionsloven tale om, at søfolk stilles dårligere end andre danske statsborgere.

Spm. nr. S 176

Til *arbejdsministeren* (9/11 88) af:

Lilli Gyldenkilde (SF):

»Vil ministeren bekræfte eller afkræfte, at ligestillingskonsulenterne i AF-systemet for fremtiden skal eller ikke skal arbejde målrettet for at aktivere de mange kvinder, der er tilknyttet AF-systemet og dagpengesystemet?«

Begrundelse

Det er blevet oplyst over for mig, at ligestillingskonsulenterne ikke mere fremstår selvstændigt på finanslovaftsnittet angående AF.

Det er ligeledes oplyst, at ligestillingskonsulenterne ikke mere skal arbejde med det område, de er ansat til ifølge beslutningsforslaget fremsat af SF og vedtaget i Folketinget.

Forskellen på Landsarbejdsnævnets indstilling om beslutningsforslaget og ånden bag beslutningsforslaget er klar. Derfor beder jeg om opklaring af, om denne forskel nu er udvisket.

Svar (17/11 88):

Arbejdsministeren (Henning Dyremose):

Jeg kan bekræfte, at ligestillingskonsulenterne i AF-systemet fortsat skal arbejde målrettet for at aktivere de mange kvinder, der er tilknyttet AF-systemet og dagpengesystemet, og at ligestillingskonsulenterne også på en række andre måder skal arbejde for at fremme ligestillingen på arbejdsmarkedet, ligesom samtlige ca. 2.000 AF-medarbejdere i øvrigt bl.a. har til opgave at arbejde for ligestilling på arbejdsmarkedet.

Jeg kan samtidig oplyse, at jeg har bedt Arbejdsdirektoratet indhente arbejdsmarkedsnævnens vurdering af ligestillingsarbejdet, herunder behovet for fortsat at have to ligestillingskonsulenter i hver AF-region (bortset fra København og Bornholm).

Når nævnens vurdering foreligger, vil jeg vende tilbage til sagen over for Folketingets Arbejdsmarkedsudvalg.

Spm. nr. S 177

Til indenrigsministeren (9/11 88) af:

Jette Thomsen (KF):

»Vil ministeren tilkendegive, at kommuner-
ne ikke bør konkurrere med detailhandelen?«

Begrundelse

Rådmand i Århus Thorkild Ibsen (SF) har foreslået, at Århus Kommune skal købe bøger m.v. til undervisningsbrug direkte ved forlagene i stedet for som hidtil at købe gennem boghandlerne.

Københavns Kommune har overvejet en lignende indkøbsordning.

Svar (16/11 88):

Indenrigsministeren (Thor Pedersen):

Jeg skal klart tilkendegive, at kommunerne principielt ikke bør kunne konkurrere med detailhandelen.

Det er i henhold til kommunalfuldmagtsreglerne – dvs. de uskrevne regler, der regulerer kommunernes ulovbestemte opgaver – som hovedregel ikke en kommunal opgave at beskæftige sig med handel, håndværk og industri. Undtaget fra denne hovedregel er dog f.eks. kommunal produktion til eget brug, salg af bi-produkter fra kommunal virksomhed og forsyning af borgerne med elementære forbrugsgoder som gas, elektricitet m.v.

For så vidt angår den konkrete sag, der ligger til grund for spørgsmålet, kan jeg oplyse, at Den Danske Forlæggerforening i skrivelse af 1. november 1988 har anmodet Indenrigsministeriet om en udtalelse om, hvorvidt det vil være i overensstemmelse med kommunalfuldmagtsreglerne, at en kommune driver normal boghandlervirksomhed, herunder salg til private. I henhold til Forlæggerforeningens regler om antagelse af samhandelsberettigede boghandlere er det nemlig bl.a. en betingelse, at boghandlerne kan sælge bøger til private borgere.

Da Forlæggerforeningens forespørgsel vedrører en konkret kommunes ansøgning om status som boghandler, har jeg oversendt forespørgslen til besvarelse i Tilsynsrådet for Århus Amt, hvorunder det almindelige tilsyn med kommunerne i Århus Amt hører.

Spm. nr. S 178

Til forsvarsministeren (9/11 88) af:

Ingrid Rasmussen (S):

»Hvordan vurderer ministeren at det kvindelige personel i FN-styrker vil blive stillet efter den 1. januar 1989, bl.a. som observatører, og forventes det, at der ikke yderligere vil kunne dispenseres fra ligebehandlingslovens §§ 2-6 i forbindelse med udsendelse i FN-regi (bortset fra dispensationer vedrørende kvinders anvendelse som kamppiloter)?«

Svar (16/11 88):

Forsvarsministeren (Enggaard):

Forsvarets generelle dispensation fra ligebehandlingsloven blev ophævet med virkning fra den 1. juni 1988. Det blev samtidig fastsat, at anvendelse af kvindeligt personel i FN-styrker og observatørkorps indtil videre kun kan ske efter forhandling med berørte FN-myndigheder. Denne bestemmelse er i overensstemmelse med FN's praksis på området og beroende på de særlige omstændigheder omkring iværksættelse af FN-missioner.

FN-styrker indsættes i konfliktområder til løsning af fredsbevarende opgaver og missioner efter beslutning i FN's Sikkerhedsråd.

Ved iværksættelse af en FN-mission vil opgaverne og vilkårene – og dermed det aktuelle FN-mandat – grundlæggende være dikteret af, hvad nationerne i FN kan opnå enighed om. De konfliktende parters holdninger på en lang række områder vil i høj grad have indflydelse på mandatets udformning.

På grundlag af det besluttede FN-mandat forhandler generalsekretæren med de bidragydende nationer om størrelsen og sammensætningen af deres troppebidrag til den pågældende FN-styrke alt under hensyntagen til den udpegede Force Commander's anbefalinger.

Da en FN-styrkes tilstedeværelse i et konfliktområde må baseres på enighed mellem de konfliktende parter og FN, kan en række nationer efter omstændighederne blive udelukket fra deltagelse i en given mission.

Det er således generelt accepteret, at særlige forhold kan udelukke nationer fra deltagelse i en FN-mission.

Hidtil har der i FN-missionernes »Command, executive or negotiating positions«, dvs. i de udførende og forhandlende funktioner, udelukkende været anvendt mandligt personel, og dansk forsvar har ikke anvendt kvindeligt personel i de danske FN-kontingenter.

[Forsvarsministeren]

FN-hovedkvarteret har den 25. februar 1985 udtalt:

»Although the United Nations can not discourage the employment of women in peace-keeping forces, any actual assignments of women should be determined by the Force Commander in the light of prevailing circumstances, such as the operational requirements, environment and customs of the host country. All proposals to introduce or to increase the employment of women in national contingents should be notified to UN Headquarters for consideration before any such proposals are implemented.«

I Forsvarsministeriets uofficielle oversættelse:

»Selv om FN ikke kan afvise udstationering af kvinder i fredsbevarende styrker, skal enhver tilkommandering af kvinder afgøres af den pågældende Force Commander i lyset af de foreliggende omstændigheder såsom de operationelle betingelser, omgivelserne og værtslandets sædvaner. Ethvert forslag om at indføre eller forøge anvendelsen af kvinder i nationale kontingenter skal forelægges FN's hovedkvarter til overvejelse, forinden sådanne forslag iværksettes.«

Under hensyn til at spørgsmålet om anvendelse af kvindeligt personel i FN-styrker således må afgøres fra sag til sag, finder jeg ikke behov for en særlig dispensation fra ligebehandlingsloven gældende for dette område.

Spm. nr. S 179

Til forsvarsministeren (9/11 88) af:

Ingrid Rasmussen (S):

»Da det indtil videre er fastsat, at anvendelse af kvindeligt militært personel i FN-styrker og observatørkorps kun kan ske efter forhandlinger med de berørte FN-myndigheder, kan ministeren da oplyse, om Danmark fortsat forhandler i FN vedrørende denne problemstilling?«

Svar (17/11 88):

Forsvarsministeren (Enggaard):

Som nævnt i min besvarelse af spørgsmål nr. S 178 vil deltagelse i en given FN-mission finde sted efter generalsekretærens forhandling med bidragydende nationer om størrelsen og sammensætningen af deres troppebidrag til den på-

gældende FN-styrke. Anvendelse af kvindeligt militært personel vil således blive behandlet og afgjort i hvert enkelt tilfælde, alt afhængig af de foreliggende omstændigheder.

Spm. nr. S 180

Til sundhedsministeren (9/11 88) af:

Klaus Hækkerup (S):

»Kan ministeren i forlængelse af spørgsmål nr. S 52 og 53 oplyse, i hvilket omfang der i dag gennemføres mammografiundersøgelser i Danmark, eventuelt fordelt på amtskommuner, herunder hvor stor en del af undersøgelserne der foretages på grund af mistanke om brystkræft eller som forebyggende folkeundersøgelser?«

Svar (17/11 88):

Sundhedsministeren (Elsebeth Kock-Petersen):

I 1987 er mammografiaktiviteten i Danmark opgjort til 44.925 konsultationer, der fordeler sig således på sygehuskommunerne:

Københavns Kommune	4.345
Frederiksberg Kommune	1.003
Københavns Amt	5.130
Frederiksborg Amt	2.621
Roskilde Amt	0
(amtet får foretaget undersøgelserne i Københavns Amt)	
Vestsjællands Amt	2.349
Storstrøms Amt	1.775
Bornholms Amt	549
Fyns Amt	4.018
Sønderjyllands Amt	1.798
Ribe Amt	1.554
Ringkjøbing Amt	1.919
Vejle Amt	3.147
Viborg Amt	3.035
Århus Amt	5.872
Nordjyllands Amt	5.810

Da man i Danmark alene anvender mammografiundersøgelser til diagnostisk udredning af kvinder med brystkræftsymptomer, foretages de nævnte undersøgelser på grund af mistanke om brystkræft og ikke som led i et forebyggende folkeundersøgelsesprogram.

Spm. nr. S 181

Til sundhedsministeren (9/11 88) af:

Klaus Hækkerup (S):

»Kan ministeren oplyse, hvilken undersøgelsesteknik der anvendes ved mammografiundersøgelser, hvor store de gennemsnitlige omkostninger er ved den enkelte undersøgelse, og om der i almindelighed er den nødvendige tekniske og faglige mulighed for, at et folkeundersøgelsestilbud overhovedet kan komme på tale?«

Svar (17/11 88):

Sundhedsministeren (Elsebeth Kock-Petersen):

I Danmark anvendes mammografiundersøgelse til diagnostisk udredning af kvinder med brystkræftsymptomer. Ved den diagnostiske udredning af kvinder med brystkræftsymptomer er undersøgelsen rettet mod at udrede symptomer fra et bestemt område i brystet. Der skal derfor sædvanligvis tages flere billeder fra dette område, ligesom undersøgelsen suppleres med mammografioptagelser fra resten af brystet og det andet bryst. Mammografiundersøgelserne suppleres tillige ofte med en klinisk undersøgelse af brysterne, hvor man dels ser efter synlige forandringer, dels beføler bryster og armhuler. Ofte prisfastsættes en sådan undersøgelse til mellem 600 og 800 kroner.

Med den teknologiske udvikling i sundhedsvæsenet fremkommer der steds nye diagnostiske metoder. De læger, som arbejder med disse undersøgelsesmetoder i klinikken, vil hyppigt overveje, om man kan anvende disse til en generel sundhedsfremmende indsats over for befolkningen. Imidlertid kræver det en meget grundig udredning, før man eventuelt anvender nye diagnostiske metoder som f.eks. mammografi til folkeundersøgelser. Det er således vigtigt at sikre, at en diagnostisk metode, der har nytte over for en afgrænset patientgruppe, ikke ukritisk overføres på store befolkningsgrupper uden en grundig vurdering af effekten af folkeundersøgelse med den pågældende metode.

Sundhedsstyrelsens Planlægnings- og Visitation udvalg har derfor i juni 1987 besluttet at nedsætte et underudvalg for at udrede spørgsmålet vedrørende mammografiundersøgelser anvendelighed som folkeundersøgelse. Underudvalget har fået til opgave bredt at belyse forudsætningerne og mulighederne for at iværksætte et folkeundersøgelsesprogram. Underudvalget skal bl.a. belyse de organisatoriske og

økonomiske aspekter ved et sådant folkeundersøgelsesprogram. Underudvalget vil afslutte sit arbejde med udgangen af dette år, hvorefter det vil være muligt at uddybe besvarelsen af det stillede spørgsmål.

Spm. nr. S 188

Til *forsvarsministeren (10/11 88)* af:

Jens Thoft (SF):

»Kan ministeren bekræfte, at opførelsesudgifterne til den påtænkte base på Østgrønland allerede er optaget på de foreløbige årsprogrammer for NATO's infrastrukturarbejder, og vil ministeren i givet fald oplyse, på hvilket af de foreløbige årsprogrammer basen er optaget?«

Svar (16/11 88):

Forsvarsministeren (Enggaard):

Det kan oplyses, at der på infrastrukturprogrammet for 1987 er optaget et beløb på 128.000 IAU (svarende til ca. 3,3 mio. kr.), der skal anvendes til undersøgelse af, om der kan findes en passende placering af en alternativ flyveplads for Keflavik flyvestation i Island. Østgrønland er et af flere mulige steder, der skal undersøges.

Der er således ikke tale om, at der på NATO's infrastrukturprogram er optaget udgifter til etablering af en alternativ flyveplads.

Spm. nr. S 189

Til *miljøministeren (10/11 88)* af:

Helge Mortensen (S):

»Hvilke informationer har den danske regering om opførelsen af Dollart-Hafen i Vadehavet, og hvad er den danske regerings holdning til opførelsen af en ny stor havn i hjertet af Vadehavet?«

Begrundelse

Regeringerne i Forbundsrepublikken Tyskland, Holland og Danmark har aftalt at orientere hinanden om vigtige indgreb i Vadehavet. Forud for mødet den 17. november i Bonn mellem de tre landes miljøministre vil det være af interesse at vide, om den danske regering er blevet orienteret om anlægget af en stor havn ved Dollart ved grænsen imellem Holland og

[Helge Mortensen]

Vesttyskland, og hvad den danske reaktion har været, og hvilken rolle projektet vil indtage på miljøministermødet den 17. november, idet projektet må anses for at være i strid med aftaler om beskyttelse af Vadehavet som særligt naturområde inkl. dyr, fisk, fugle og anden fauna.

Svar (15/11 88):

Miljøministeren (Lone Dybkjær):

Den danske regering er ved flere lejligheder blevet informeret om opførelsen af en stor havn ved Dollart ved grænsen mellem Holland og Vesttyskland. Projektet har bl.a. været nævnt i de nationale rapporter fra de respektive lande ved de regeringskonferencer, der har været afholdt som led i det trilaterale samarbejde mellem Danmark, Holland og Vesttyskland om beskyttelse af Vadehavet.

I 1983-84 fandt der en brevveksling sted mellem den danske og den hollandske miljøminister bl.a. om Eems-Dollart-projektet, hvor den hollandske minister gjorde nærmere rede for projektet og de forholdsregler, der ville blive taget for at gøre dette så miljøvenligt som muligt.

På baggrund af, at aftalen mellem Vesttyskland og Holland om Eems-Dollart-projektet, herunder havneanlægget, allerede var underskrevet den 10. september 1984, og at projektet havde fået en mere miljøvenlig udformning, fandt den danske regering ikke anledning til at bringe punktet særskilt op på den trilaterale regeringskonference i 1985.

I den hollandske nationalrapport til regeringskonferencen den 17. november 1988 i Bonn hedder det, at »Eems-Dollart-samarbejdsstraktaten, som specielt omhandler anlægget af Dollarthavnen, blev godkendt af Underhuset i 1987. Den skal nu diskuteres i Overhuset« (med henblik på ratificering).

I den vesttyske nationalrapport hedder det, »at Dollarthavneprojektet stadig er under forberedelse.«

Det er klart, at ethvert indgreb i Vadehavets natur må give anledning til bekymring og grundige overvejelser. Det er den danske regerings opfattelse, at sådanne grundige overvejelser også har fundet sted, og da der foreligger en underskrevet aftale mellem Vesttyskland og Holland, har den danske regering tillid til, at udformningen af projektet sker så miljøvenligt som overhovedet muligt og under størst mulig

anerkendelse af det internationale samarbejde på dette felt. Spørgsmålet vil derfor ikke fra dansk side blive taget særskilt op på mødet i Bonn den 17. november 1988.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) *Forhandling om redegørelse nr. R 3:*

Forsvarsministerens redegørelse af 1. november 1988 for løsning af forsvarets opgaver i de nærmeste år.

(Redegørelsen anmeldt 1/11 88. Redegørelsen givet 1/11 88. Meddelelse om forhandling 1/11 88).

Forhandling

Hans Hækkerup (S):

Der er nu forløbet over halvandet år, siden forsvarsminister Hans Engell i april 1987 fremsendte den daværende regerings forslag til en forsvarsordning for årene 1988-1992. Vi har skiftet forsvarsminister to gange siden, men det er der ikke kommet noget forlig ud af endnu.

Socialdemokratiet gjorde det fra starten klart, at vi ønskede et nyt forsvarsforlig, men at det var en absolut betingelse for os, at det skulle være en nulløsning, et uændret forsvarsbudget målt i reale kroner, altså en nulløsning med dyrtidsregulering.

Den daværende regering havde foreslået en stigning på 400 mio. kr. det første år voksende til 800 mio. kr. i 1992, og det stod den fast på, selv om det var klart for alle, at der ikke kunne skabes flertal for andet i Folketinget end en nulløsning.

Stor var derfor vores spænding, da den nye regering var dannet. CD og Kristeligt Folkeparti var sparket ud, og De Radikale var kommet op på taburetterne. For sandheden var jo, at vi tre gange havde bedt den daværende regering om at tage De Radikale med i forhandlingerne, og at den daværende regering tre gange havde sagt nej. Det mest interessante var egentlig begrundelsen for at sige nej, nemlig den, at De Radikale havde foreslået at skære 700 mio. kr. ned på forsvaret på finansloven for 1988, samt at De Radikale var skeptiske over for vort NATO-medlemskab. Jeg forstår, at sådan er det øjensynlig ikke mere.